

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֹּהַר

שִׁחְבֵר הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זי"ע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֹּהַר", "זֹהַר תְּדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֹּהַר"

מְנַקֵּד

- כּרֵךְ נֵא -

אֲדָרָא זוּטָא – תְּקוּנֵי הַזֹּהַר

דף רצ"ה ע"ב – דף י"ג ע"א

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פֵּרוּשׁ מִלְּוֹן חֲמֵד לְמַעַן יִרְוֶץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחַלֵּק לְשָׁנָה אַחַת וּלְשָׁלֹשׁ שָׁנִים

מוֹפֵץ לְלֹא מִשְׁרֹת רוּחַ כֹּלל וְעִקָּר
לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּדַקוֹת סְפּוּרוֹת בְּלִבְדָּה תִּזְכָּה לְהִיּוֹת בֶּן עוֹלָם הַבָּא

נְסֻדָּר, נְעֻרָה וְהוֹנָה מִחֶן שׁ, בְּנִקּוּד וּפְסוּק מְלֵא, עִם מְרָאָה מְקוּזָמוֹת,
בְּחִלּוּק קְטָעִים לְפִי הָעֵינִינִים, בְּאוֹתֵיזוֹת גְּדוּלוֹת וּמְאִירוֹת עֵינִים

יִזְצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מְפַעַל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"
בְּעִידָה"ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב"א
כְּסִילוֹ תִשְׁעֵ"א לִפְ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוד הזהר (קבלה מהאריז"ל)

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פנה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאחר למוד הזהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

לגלגלה, מה דלא אתגלי תמן, בגין למיעל בלא כסופא. (הא כל תקונין דדיקנא

אוקימנא דכלהו מתיקונין דדיקנא עתיקא קדישא אוקימנא באדרא קדישא).

שיתא אינון, תשעה אקרוין. תקונא קדמאה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שערא דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפומא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבוועא דחכמתא (חסר), פד אימא אתמשכא ואתפלילת באורא דכיא, ההוא תוורא נקיט אימא (חסר), וניצוצא עאלת ונפקת, ואתאחד דא בדא, ואתעבדת חד תקונא.

וכד אצטריף סלקא דא על דא, ואתפסנא חד מקמי חדא. ובגין כך פלא אצטריף, חד למעפד נוקמין. וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלפא, כמה דאוקימנא.

בהאי דיקנא תשעה תקונין אשתכחו, שיתא רבוון דתליין בהו, ומתפשטין בכל גופא. ואלין שיתא דתליין, תליין בשערי דתחות תקרובא דבוסמין. תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא. ובקירותא דדיקנא, תליין תלת אחרנין. חד לעילא בשפון, ותרין באינון שערין דתליין עד טבורא. וכל הגי שיתא, תלת מפאן ותלת מפאן, אתמשכן ותליין פלהון, באינון שערי דתליין ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהגי תלתא אינון בקירו דדיקנא יתיר מפלהו, פתיב בהו שמא קדישא. דכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, יי לי לא אירא. והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי יה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודנין, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר ואוקים, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה אתמשכן ותליין בדיקנא, ומקמי אודנין, הכי שארי, וקיומא לא מתקיימין אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא.

וכד אצטריף עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא. וכל הגי תקונין דבדיקנא יקירא דזעיר אנפין, פלהו רחמי משתכחי. וכד אצטריף לדינא, מתחזייא דינא, וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישראל, לאינון דעקין להו. (דף רצ"ה ע"ב) כל יקירו דדיקנא, באינון שערי דתליין אינהו, משום דכלא בהאי תליין.

כָּר הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעֲרֵי אַנְפִּין, כְּלֵהוּ קְשִׁישִׁין תְּקִיפִין, מְשׁוּם דְכְלָהוּ
אֲכַפְיִין לְדִינִין, בְּשַׁעֲתָא דְמַזְלָא קְדִישָׁא אֲתַגְלִי. וְכַד בַּעַא לְאַגְחָא
קְרָבָא, בְּהַאי דִיקְנָא אֲתַחְזִי כַגְבַר תְּקִיף, מְאָרִי נֶצַח קְרַבְיָא. וְכַדִּין מְרִיט
מָאן דְמְרִיט, וְאַגְלִישׁ מָאן דְאַגְלִישׁ.

הַנִּי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, אַמְרֵן מִשָּׁה זְמַנָּא תְנִינָא, בְּשַׁעֲתָא דְאַצְטְרִיךְ לְאַהֲדָרָא
לוֹן כְּלֵהוּ רַחֲמֵי. דְאָף עַל גַּב דְתַלְיִסְר תְּקוּנִין לָא אַמְרֵן הַשְׁתָּא,
בְּכוּנָא תְלִיָא מְלֵתָא, דְהָא לָא יִיעוּל בְּהַנִּי תְקוּנִין לְאַדְפְּרָא, אֶלָּא בְּמַזְלָא
אֲתַפְּוּן, וְאַדְפֵר לֵיה. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (במדבר יד) וַעֲתָה יַגְדֵל נָא כַח יְיָ. מָאן
כַח יְיָ. הַהוּא דְאֶקְרִי מַזְלָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. דְחִילָא דָא,
וְנִהֲרֵוּ דָא, מְמַזְלָא תְלִי. וְכִינֵן דְאֶמַר מִשָּׁה דָא, וְאַדְפֵר דָא, וְאַתְפְּוּן בֵּיה,
אֶמַר הַנִּי תַשְׁעָה תְּקוּנִין, דְתַלְיִין בְּזַעֲרֵי אַנְפִּין. בְּגִין דִּינִהֲרֵוּ כְלָהוּ, וְלָא
יִשְׁתַּכַּח דִּינָא. וְעַל דָּא כְלָא בְּמַזְלָא תְלִי.

הַאי דִיקְנָא כַד שְׂרָאן שְׁעָרֵי (ס"א לְאַתְעָרְבָא) לְאַתְעָרָא (נ"א לְאַתְאַרְבָּא), אֲתַחְזִי כַגִּיבַר
תְּקִיף כַגִּיבַר מְאָרִי נֶצַח קְרַבִּין. בְּהַאי דִיקְנָא, נְגִיד מִשָּׁח דְרַבּוֹת
מַעֲתִיקָא סְתִימָאָה. כְּמָה דְאֵתְ אֶמַר, (תהלים קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד
עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֲהֲרֵן.

אַלִּין שְׁעָרֵי לָא חַפְיִין עַל שְׁפּוּן, וְשְׁפּוּן כְּלֵהוּ סוּמְקִין כְּוּוֹרְדָא. דְכְתִיב,
(שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. שְׁפּוּן מְרַחֲשֵׁן גְבוּרָה, מְרַחֲשֵׁן
חֲכָמְתָא. בְּאִינוּן שְׁפּוּן תְלִיִין טַב וּבִישׁ, חַיִּי וּמוֹתָא. מְאֵלִין שְׁפּוּן תְלִיִין
מְאַרְיֵהוּן דְאַתְעָרוּתָא, דְכַד מְרַחֲשִׁין אֵלִין שְׁפּוּן, מִתְעָרִין כְּלָא לְמַגְזֵר
(פארי) דִינָא, בְּכָל בְּתֵי דִינִין, (דְמְדוּרִיהוּן כְּהוּן, וְכִינֵן כְּף) דְאַקְרוּן עִירִין. דְכְתִיב, (דניאל
ד) בְּגִזְרַת עִירִין פְּתַגְמָא וּמְאֶמַר וְגו'.

מְאֵי עִיר. בְּסַפְרָא דְאַגְדָּתָא, תְנִינֵן כְּמָה דְאֵתְ אֶמַר, (שמואל א כח) וַיְהִי עֶרְף.
דְּמִתְעָרִין דִינִין לְאִינוּן דְלָא אֲתַרְחִימוּ לְעִילָא, בְּגִין כְּף מִתְעָרִין אֵלִין
דְאִינוּן מְאָרִי דְכַבּוּ, (ס"א לְהו) (דְכְלָהו) וְעַם כָּל דָּא בְתַרִי גְוּוּנֵי בְרַחֲמֵי וְדִינָא,
וְעַל דָּא אֶקְרוּן עִיר וְקְדִישׁ דִּינָא וְרַחֲמֵי.

וּבְאַלִּין שְׁפּוּן, אֲתַחְזִי פּוּמָא כַד אֲתַפְתַּח. רִוּחָא דְנַפְיָק מִן פּוּמָא, בֵּיה
מִתְלַבְּשִׁין כְּמָה אֶלְף וְרַבְבֵן. וְכַד אֲתַפְּשֵׁט, מִתְלַבְּשִׁין בֵּיה נְבִיאָן
מִהִימְנֵי. וְכְלֵהוּ פַה יְיָ אֶקְרוּן. כַּד מְלִין נַפְקִין מִן פּוּמָא, וּמִתְרַחֲשִׁין
בְּשְׁפּוּן, מִתְנַהֲרִין לְכְלָהוּ תְמַנִּי סְרִי אֶלְפִין עֲלָמִין, עַד דְּמִתְקַטְרִין כְּלֵהוּ
כַחְדָּא, בְּתַמְנִיסְר אֲוֹרְחִין וּשְׁבִילִין, דְאַשְׁתַּמוּדְעָן.

וּבְלָא מְחַפָּאן לְפּוּמָא דָא, (כְּדָא) בְלִישָׁן מְמַלֵּל רַבְרַבֵן בְּקִיטְרָא דְטִיְהָרָא

בְּעוֹטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ה) חֲכוּ מִמְּתַקִּים, מִמְּתַקִּים וְדָאֵי. מָאֵי חֲכוּ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (איוב לד) וְחִידָה יִטְעַם לְאֹכֹל. וְכִלּוֹ מִחֲמַדִּים, אֵשׁ וּמִים. אֵשׁא וּמִיָּא מִתְּתַקְנָן, (ס"א מתתקנן ו'א) וְיֵאָן בְּצִיּוּרֵי, דְהָא גְוֹנֵי מִתְּחַבְּרָן כְּחָדָא.

חֲכוּ, בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן, דְּמִתְגַּלְפָּן בְּעֵטְרוֹי גְּלִידִין אַחַה"ע בְּגֵרוֹן. א', דְּטָרִיד מְלָכִין, (דניאל ב) וּמַהֲעֵדָה מְלָכִין, וּמַהֲקָם מְלָכִין. ח', דְּטָרִיד וְנַחֲתִית, וְסָלִיק וְעֵטִיר, כְּבִישׁ בְּאֵשׁא גְּלִיד בְּרוּחָא. ה' יְנִיקָה דְאִמָּא, סְטִיר לְנוֹקְבָא, אֲתַפְּשֵׁט לְנוֹקְבָא רְבָא, בְּתִיאֻבְתָּא דְקָרְתָּא קְדִישָׁא, דְּמִתְקַטְרִי אַתְרִין דָּא בְּדָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ד) הֵרַם הַמּוֹר גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה. ע' טִיהָרָא דְטִיפְסָא, גְּלִיפָא בְּשִׁיפְסָא, רְהִיטִין דְּעַנְפִּין מִתְּאַחְדָּן, לְסֵטְרוֹי לְרוּחִין גְּלִיפִין.

וְהָא בְּרִזֵי דְאַתְוֹן דְּשַׁלְמָה מְלָכָא, אֲתַעֲטְרוּ אֲלִין אַתְוֹן אַרְבַּע בְּאַרְבַּע, גִּיכ"ק בְּחִידָה כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְחִידָה יִטְעַם לְאֹכֹל, (איוב ו) הַיֵּאֲכָל תִּפְּל מִבְּלֵי מְלַח וְגו' . וְכְתִיב (ישעיה לב) וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם. (תהלים ט) הַנְּחַמְדִּים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים וְגו' . מִתּוֹקִים וְדָאֵי.

דְּוֹד מְלָכָא אָמַר, גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בְּהֵם וְגו' . אֶסְהַדְנָא עָלֵי דְכָל יוֹמָאֵי אֲזִדְהִרְנָא בְּהוּ, דְּלֹא לְאַטְעָאָה בְּהוּ, בַּר יוֹמָא חַד דְּעֵטִירְנָא עֵטְרִי מְלָכָא, בְּמַעֲרַתָּא דְמַרוֹנְיָא, וְחַמִּינָא בּוֹצִינָא דְאֵשׁא מִתְּלַהֲטָא אַפּוֹתְיָא דְמַרוֹנְיָא (נ"א דמערתא), וְאֲזִדְעִזְעָנָא. מַהֲהוּא יוֹמָא אֲזִדְהִרְנָא בְּדַעֲתָאֵי בְּהוּ, וְלֹא שְׂבִיקְנָא לֹוֹן כָּל יוֹמָאֵי. זַפְּאָה חוֹלְקִיָּה מָאן דְּאֲזִדְהִר בְּמִתִּיקָא דְמְלָכָא, וְטַעִים בְּהוּ כְּדַקְחִזִי. עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לד) טַעְמוֹ וַרְאוּ כִי טוֹב יְי' וְגו' . וְכְתִיב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וְגו' .

אֲתַפְּשֵׁט דְּכוּרָא בְּדַעַת, וְאַתְמַלִּינָן אַכְסַדְרִין וְאַדְרִין, מְרִישָׁא דְגוֹלְגַלְתָּא שְׂרִי, וְאַתְפְּשֵׁט בְּכָל גּוֹפָא, מְחַדּוֹי וְדַרוּעוֹי וּבְכָלָא. מְאַחוּרוֹי, אֲתַדְבֵּק נִיצוּצָא דְבוֹצִינָא דְקָרְדִינוּתָא, וְלַהֲטָא וְאַפִּיק (דף רצ"ו ע"א) גְּלַגְלַתָּא חָדָא, סְתִימָא מְפַל סְטְרוֹי, וְנַהֲירוּ (ס"א ונחיתו) דְתַרִי מוֹחֵי גְּלִיפָן בְּהוּ, וְאַתְדַּבְּקַת בְּסֵטְרוֹי דְּכוּרָא. בְּגִין כֵּן אֲתַקְרִי (שיר השירים ה) יוֹנְתִי תַמְתִּי, אֵל תַּקְרִי תַמְתִּי אֵלָא תְּאוּמְתִי וְדָאֵי.

שְׁעָרוֹי דְּנוֹקְבָא כְּלִילָן בִּיהַ גְּוֹנֵי (ס"א גונוי בנו גונוי), כְּדַכְּתִיב, (שיר השירים ז) וְדַלְת רֵאשֶׁן פְּאַרְגָּמָן. אֲתַקְטֵר גְּבוּרָה בְּחַמְשׁ גְּבוּרָאן, וְאַתְפְּשֵׁט נּוֹקְבָא בְּסֵטְרָהָא, וְאַתְדַּבְּקַת בְּסֵטְרוֹי דְּכוּרָא.

עַד דְּאַתְפְּרָשָׁא מְסֵטְרוֹי. וְאַתִּיאַת לְאַתְחַבְּרָא עַמִּיהַ אַפִּין בְּאַפִּין. וְכַד

מתחברין מתחזיין חד גופא ממש. מהכא אוליפנא, דכר בלחודוי, אתחזי פלג גופא, וכלהו רחמי. וכך נוקבא. וכד מתחברין פחדא, אתחזי כלא חד גופא ממש, והכי הוא. אוף הקא, כד דכר אתחבר בנוקבא, כלא הוא חד גופא, ועלמין כלהו בחידו, דהא כלהו מגופא שלים מתברכן.

והיינו רזא, (שמות כ) על כן ברך יי' את יום השבת ויקדשהו. דהא אשתכח כלא בחד גופא שלים, דהא מטרוניתא אתדבקת במלפא, ואשתכח גופא חד. ועל כן ברכאן משתפחין בהאי יומא. ומהכא, מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירא, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברכן לעלמין.

נזי דנוקבא, כלא מנוי דדכורא הוא. והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני חבריאי. מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא. מנה ננקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו. פמה דאחרא אם לגופא, וכל גופא מנה (ס"א לנתא וכל ננתא מנה) נקא. כך האי אם לכלהו אתרנין דלתתא.

בתיב, (משלי ז) אמור לחכמה אחתי את. אית חכמה ואית חכמה, והאי נוקבא, אתקרי חכמה זעירא לגבי אחרא ועל דא כתיב, (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'. דהא דא בגלותא אתמשך. אחות לנו קטנה, ודאי קטנה אתחזי אבל רברבא היא, וסגיאה היא, דהא היא שלימו דנטיל מפלא. פמה דכתיב, (שם) אני חומה ושדי כמגדלות. ושדי דהא מליין אינון לינקא לכלא. פמגדלות, דאינון נהרין רברבין דנפקי מאימא עלאה.

הו אתפשט דכורא בימינא ושמאלא, בירותא דאחסנא. וכד גווי אתחברו, אקרי תפארת. ואתתקן כל גופא, ואתעביד אילנא רברבא, ותקיף, שפיר ונאה, (דניאל ד) תחותיה תטלל חיות פרא, ובענפוהי ידורון עופי שמיא, ומזון לכלא ביה. דרועוי ימינא ושמאלא. בימינא חיים וחסד, בשמאלא מיתה וגבורה. מעוי, אתתקן בדעת, ואתמליין כל אכסדרין ואדרין, פמה דאמינא, דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו.

הו אתפשט גופא, בתרין שוקין. ומתאחדן בינייהו תרין פולין, ותריין ביעי דדכורא. דכל משחא ורבות וחילא (דדכורא) דכל גופא, בהו אתפנש, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין. ושריין כלא בפום אמה. ובגין כך אקרון צבאות, (דכל גופא, בהו אתפנש, ושריין כלא בפום אמה. ובגין כך אקרון צבאות, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין) ואינון נצח והוד. תפארת, יהו"ה. נצח והוד, צבאות. ובגין כך יהו"ה צבאות.

אָמַר דְּדַכּוּרָא, סִיּוּמָא (נ"א כְּסוּתָא) דְּכָל גּוּפָא, וְאֶקְרִי יְסוּד. וְדָא הוּא דְרָגָא
דְּמַבְסָם לְנוּקְבָא. וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְּדַכּוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, בְּהַאי יְסוּד
עֵייל לְנוּקְבָא, לְאַתְר דְּאֶקְרִי צִיּוֹן. דְּהָתָם הוּא אַתְר כְּסוּתָא דְּנוּקְבָא, כְּבֵית
רַחֵם לְאַתְתָּא. וּבְגִין כֵּן, יִי צְבָאוֹת אֶקְרִי יְסוּד.

בְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בָחַר יִי בְּצִיּוֹן אֹהֶה לְמוֹשֵׁב לוֹ. כַּד אַתְפְּרַשְׁת
מְטְרוֹנִיתָא, וְאַתְחַבְרַת בְּמַלְכָא אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, בְּמַעְלֵי שְׁבִתָּא.
אַתְעָבִיד כִּלְא חַד גּוּפָא, וּכְדִין יְתִיב קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכוּרְסִיָּיה. וְאֶקְרִי
כִּלְא שְׁמָא שְׁלִים, שְׁמָא קְדִישָׁא, בְרִיךְ שְׁמִיה לְעָלַם לְעָלְמֵי עֲלָמִין. כִּל
אַלִּין מְלִין סְלִיקְנָא עַד יוּמָא דָּא, דְּאַתְעֶטֶר בְּהוּ לְעָלְמָא דְּאַתִּי, וְהִשְׁתָּא
אַתְגְּלִיין הָכָא, זַפְּאָה חוּלְקִי.

הַאי מְטְרוֹנִיתָא, כַּד אַתְחַבְרַת עִם מַלְכָא, כִּל עֲלָמִין מְתַבְּרָכֵן, וְאַשְׁתַּכְּחוּ
בְּחַדְוֹתָא דְּכִלְא. (דף רצ"ז ע"ב) כְּמָה דְּדַכּוּרָא כְּלִיל בְּתַלְתָּא, וְשִׁירוּתָא
בְּתַלְתָּא. כֵּן כִּלְא הָכִי, וְסִיּוּמָא דְּכָל גּוּפָא הָכִי, וּמְטְרוֹנִיתָא לָא מְתַבְּרָכָא,
אַלְא בְּכִלְלָא דְּתַלְתָּא אֲלִין, דְּאַיְנוּן נְצַח הוּד יְסוּד, וּמְתַבְּסָמָא וּמְתַבְּרָכָא
בְּאַתְר דְּאֶקְרִי קְדָשׁ הַקְּדָשִׁים דְּלַתְתָּא. דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) כִּי שָׁם צִוָּה יִי אֶת
הַבְּרָכָה. דְּהָא תְרִין דְּרָגִין אֲיִנוּן לְעֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִין כֵּן לִית רְשׁוּתָא
לְמִיעַל תַּמָּן, כַּד כְּהֵנָּא רַבָּא, דְּאַתִּי מִן סְטְרָא דְּחֶסֶד. בְּגִין דְּלָא עֵייל
לְהֵוּא אַתְר דְּלְעֵילָא, אֲלָא הֵוּא דְּאֶקְרִי חֶסֶד, וְעֵייל בְּקְדָשׁ הַקְּדָשִׁים,
וּמְתַבְּסָמָת נוּקְבָא. וּמְתַבְּרָכָא הַאי קְדָשׁ הַקְּדָשִׁים בְּגוּ לְגוּ, אַתְר דְּאֶקְרִי
צִיּוֹן. צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם, תְרִין דְּרָגִין אֲיִנוּן, חַד רַחֲמֵי, וְחַד דִּינָא. צִיּוֹן,
דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה. יְרוּשָׁלַם, דְּכַתִּיב, (ישעיה א) צֶדֶק יִלִּין
כֵּה כְּמָה דְּאוּקִימְנָא.

וְכָל תִּיאֻבְתָּא דְּדַכּוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, הָכָא הוּא, וְקְרִינָן לְהוּ בְרָכָה, דְּמַתְמָן
נְפָקִי בְרַפְּן לְכַלְהוּ עֲלָמִין, וְכַלְהוּ מְתַבְּרָכֵן. הַאי אַתְר אֶקְרִי קְדָשׁ. וְכָל
קְדָשִׁים דְּדַכּוּרָא עֵיילִין תַּמָּן, בְּהֵוּא דְּרָגָא דְּאַמִּינָא, וְכַלְהוּ אַתְיִין מְרִישָׁא
עֲלָאָה דְּגוּלְגַלְתָּא דְּדַכּוּרָא, מְסְטְרָא דְּמוּחֵי עֲלָאֵי, דְּשְׁרִיין בֵּיה, וְנָגִיד
הֵהִיא בְרָכָה בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, עַד אֲיִנוּן דְּאַקְרוּן צְבָאוֹת. וְכָל הֵוּא נָגִידוּ
דְּאַתְנָגִיד מְכָל גּוּפָא, מְתַבְּנְשֵׁי תַמָּן, וְעַל דָּא אֶקְרוּן צְבָאוֹת, דְּכָל צְבָאוֹת
דְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין תַּמָּן נְפָקִין. וְהֵוּא נָגִידוּ בְּתַר דְּאַתְכַּנְיֵשׁ, תַּמָּן שְׁרִיין לִיה
בְּהֵוּא יְסוּד קְדִישָׁא, כִּלְא חַוּוּרָא, בְּגִין כֵּן אֶקְרִי חֶסֶד. וְהֵוּא חֶסֶד עֵייל
לְקְדָשׁ הַקְּדָשִׁים, דְּכַתִּיב (תהלים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה יִי אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד
הַעוֹלָם.

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים, עד דאשתכחו מלוי, ואנא כתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא רישא, דנהורא הוה סגי, ולא הוה יכולנא לאסתכלא. אדהכי אדדעזענא, שמענא קלא דקארי ואמר (משלי ג) אךף ימים ושנות חיים וגו'. שמענא קלא אחרא, (תהלים כא) חיים שאל ממך וגו'.

בר ההוא יומא, לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלא יכולו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה. כל ההוא יומא נפילנא על ארעא, וגעיןא. בתר דאזיל אשא, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים, דאסתלק מן עלמא, אתעטף שכיב על ימיניה, ואנפוי חייכין. קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון, ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי. בעו חבריאי למבפי, ולא יכולו למללא. שארו חבריאי בבכיה, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין, ולא יכול למפתח פומיה. לבתר פתח ואמר, אבא אבא. תלת הוו, חד אתחזרו. השתא תנווד חיותא, צפראן טאסין, משתקען בנוקבאן דימא רבא, וחבריאי כלהו שתניין דמא.

קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל (ס"א משתפל) עלן. השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא, מאן חמא (ס"א ערעורא וערבוביא) ערבוביא דחבריאי, וכל ביתא הוה סליק ריחין סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה, אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

אתו טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדאן בהו (ס"א דצפרי וטרדאי והו) בני מרונא, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פוריאי, הוה סליק באוירא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עולו ואתו, ואתפנשו להילולא דרבי שמעון, (ישעיה נז) יבא שלום ונוחו על משכבותם.

בר עאל למערתא שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות, פמה פטרין ברקיעא משתפכין (ס"א ולא משתפחין) ביומא דין בגינה, דנא רבי שמעון בן יוחאי, דמאריה משתפח ביה בכל יומא. זכאה חולקיה לעילא ותתא. פמה גניזין עלאין מסתמרין ליה, עליה אתמר (דניאל יב) ואתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלה לקץ הימין. (עד כאן האדרא זוטא קדישא).

פְּרִשְׁת הַאֲזִינוּ

פְּרִשְׁת הַאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקִדְמִיתָא קָרָא לֹון
 גּוֹי קְדוֹשׁ, דְּכֹתִיב, (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ אֲתָה
 וְגוֹ'. לְבַתֵּר קָרָא לֹון קִדְשׁ, דְּכֹתִיב, (ירמיה ב)
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְיָ, רֵאשִׁית (דף רצ"ו ע"א) תְּבוּאָתָה.
 מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, קִדְשׁ
 עֲלָאָה מִפְּלָא, דְּהִכִּי תַנִּינן, כַּד אֲתַחֲבְרִין פְּלָהוּ
 קְדוּשֵׁי כַּחֲדָא, אֶקְרוּן קְדוֹשׁ. וְכֵלְהוּ סִלְקִין
 וּמִתְפַּנְשִׁין לְהֵהוּא אֲתֵר עֲלָאָה, דְּאֶקְרִי קִדְשׁ.
 וְכַגִּין כַּף קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲתַעֲבִיד מַנִּייהוּ. וְכַגִּין דִּישְׂרָאֵל בַּתְּלַת
 דְּרַגִּין מִתְעַטְרִין, כַּד אֲתַחֲבְרִין כַּחֲדָא, אֶקְרוּן
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לֵיְיָ, דְּאִיהִי רֵאשִׁית. וְהָא
 אוֹקִימְנָא תְּבוּאָתָה, בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵי
 יְאֻשְׁמוּ, מָאֵי כָּל אוֹכְלֵי יְאֻשְׁמוּ. אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הָא אֲתַמַּר, דְּכֹתִיב, (ויקרא כב) וְאִישׁ פִּי
 יֹאכַל קִדְשׁ בְּשַׁגָּה. וְכֹתִיב (שם) וְכָל זֶר לֹא
 יֹאכַל קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל אֶקְרוּן קִדְשׁ, בְּגִין כַּף כָּל
 אוֹכְלֵי יְאֻשְׁמוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין
 יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בְּרֵאשׁוּנָה קָרָא לְהֵם גּוֹי קְדוֹשׁ,
 שְׁפָתוֹב (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ
 אֲתָה וְגוֹ', וְלְבַסּוּף קָרָא לְהֵם
 קִדְשׁ, שְׁפָתוֹב (ירמיה ב) קִדְשׁ
 יִשְׂרָאֵל לְה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָה.
 מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 קִדְשׁ - עֲלִיוֹן מִפְּלָם. שְׁפָף
 לְמַדְנֵהוּ, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כָּל
 הַקְּדוּשִׁים כְּאַחַד, נִקְרְאִים קְדוֹשׁ.
 וְכֹלֵם עוֹלָם וּמִתְפַּנְסִים לְאוֹתוֹ
 מְקוּם עֲלִיוֹן שְׁנַקְרָא קִדְשׁ.
 וּמִשׁוּם זֶה קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ.
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מְהֵם. וּמִשׁוּם
 שִׁישְׂרָאֵל מִכְתָּרִים בְּשֵׁלֶשׁ
 מִדְּרָגוֹת, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד
 נִקְרְאִים קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לְה', שְׁהִיא
 רֵאשִׁית. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ תְּבוּאָתָה,
 בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵי יְאֻשְׁמוּ. מַהוּ
 כָּל אוֹכְלֵי יְאֻשְׁמוּ? אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הָרִי נְאֻמַּר, שְׁפָתוֹב (ויקרא כב)
 וְאִישׁ פִּי יֹאכַל קִדְשׁ בְּשַׁגָּה.
 וְכֹתוֹב (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל
 קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל נִקְרְאוּ קִדְשׁ,
 מִשׁוּם כַּף כָּל אוֹכְלֵי יְאֻשְׁמוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא דְּכָלָא,
 אֲתַפְּלִיל בְּקִדְשׁ. (ס"א א) וְחֻכְמָה עֲלָאָה
 קִדְשׁ אֶקְרִי, וְכַד נְהִיר דָּא חֻכְמָה עֲלָאָה,
 חֻכְמָה דְּשְׁלֵמָה נְהִיר. פְּמָה דְּכֹתִיב, (מלכים א ה)
 וְתָרַב חֻכְמַת שְׁלֵמָה, דְּקִיּוּמָא סִיְהֵרָא
 בְּאֻשְׁלֵמוּתָא. וְהָא אוֹקִימְנָא. וְכַד אֲתַבְּרָכָא
 מִיסוּד, הִכִּי קְרִינָן לָהּ קִדְשׁ, דְּאִיהוּ אֲנְהִיר
 בְּשְׁלִימוּ. וְכַד לָא אֲתַנְהֵרָא מִתְעַטְרָא
 בְּאֻשְׁלֵמוּתָא, קְרִינָן לָהּ רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא
 אֲתַקְרִי קִדְשׁ כִּיֵּהוּא דְּלַעֲיָלָא. וְכַד מִתְבְּרָכָא
 מִהָאֵי יְסוּד, וַיִּנְקָא לְכָל אֵינּוּן דְּלַתְתָּא, אֲתַקְרִי
 אִם, כִּיֵּהוּא דְּלַעֲיָלָא. וְקְרִינָן לִיהּ קְדוּשִׁים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתְּחִלָּה וְסִיּוּם
 שֶׁל הַכֵּל נִכְלָל בְּקִדְשׁ. (א) וְחֻכְמָה
 עֲלִיוֹנָה נִקְרְאָת קִדְשׁ, וְכַאֲשֶׁר
 מְאִירָה הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הַזֶּה,
 מְאִירָה חֻכְמַת שְׁלֵמָה, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (מלכים א ה) וְתָרַב חֻכְמַת
 שְׁלֵמָה, שְׁעוּמַדַּת הַלְּבָנָה
 בְּשֵׁלֵמוּתָהּ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרַכַת מִהִיסוּד, כַּף קוֹרְאִים
 לָהּ - קִדְשׁ, שְׁהִיא מְאִירָה
 בְּשֵׁלֵמוּת. וְכַאֲשֶׁר לֹא מְאִירָה
 וְנִכְתְּרַת בְּשֵׁלֵמוּתָהּ, קוֹרְאִים לָהּ
 רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא נִקְרְאָת קִדְשׁ
 כְּאוֹתוֹ שֶׁל מַעְלָה. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרָכִים מִזֶּה הִיסוּד וּמִיַּנְיָקָה
 לְכָל אֵלוּ שֶׁל מִטָּה, נִקְרְאָת אִם,

וְכַדִּין קְרִינָן לִיהּ קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְּבִיָּה כְּלָה דְּכֹתִיב, (שיר השירים ד) אֲתִי

באותה שלמעה, וקוראים לה קדשים. ואז קוראים לה קדש הקדשים, שבו כלה, שכתוב (שיר השירים ד) אתי מלכנון פלה וגו'. מהו לכנון? זה עדן, שהלבין מפל הצדדים. ועדן הרי ידוע אצל החברים.

למדנו, כתוב פי שם ה' אקרא. מהו פי שם ה' אקרא? אמר רבי שמעון, הרי כתוב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל - זו גדלה. הצור תמים פעלו - זו גבורה. פי כל דרכיו משפט - זו תפארת. אל אמונה - זה נצח. ואין עול - זה הוד. צדיק - זה יסוד. וישר - זה צדק. הרי הכל שם קדוש של הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פי שם ה' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם ה' ממש. ומשה באותה שעה גלה להם לישראל, שכתוב (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן למדנו, אותו צדיק שחקמה עליונה בו, פאשר מגיע יומו להסתלק מהעולם, צריך לגלות אותה חקמה לאלו שרוח קדושה ביניהם. מנין לנו? ממשה, שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, וכתוב (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לא, עליו כתוב, (משלי א) אל תמנע טוב מבועליו. כמו שנאמר (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. טרם תסתלק מן העולם, ולא נתנה לך רשות לגלות.

אמר רבי חייא, פסוק זה למדנו ממנו חקמה עליונה, וכך הוא. אבל סוף הפסוק מקשר קשר של האמונה במה שכתוב הוא, כמו שנאמר צדיק וישר הוא. כלם

מלכנון פלה וגו'. מאי לכנון. דא עדן, דאתלבן מפל סטרין. ועדן הא ידוע לגבי חברי.

תאנא, פתיב פי שם יי' אקרא, מאי כי שם יי' אקרא. אמר רבי שמעון, הא כתיב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל, דא גדולה, הצור תמים פעלו, דא גבורה. פי כל דרכיו משפט, דא תפארת. אל אמונה, דא נצח. ואין עול, דא הוד. צדיק, דא יסוד. וישר, דא צדק. הא כלא שמא קדישא דקודשא בריך הוא, ובגין כך פי שם יי' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם יי' ממש. ומשה בההיא שעתא גלי להו לישראל. דכתיב, (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן אוליפנא, ההוא זפאה דחקמתא עלאה ביה, פד מטי יומא לאסתלקא מעלמא, בעי לגלאה ההיא חקמתא, לאינון די רוח קדישא בינייהו. מנלן. ממשה. דכתיב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. וכתיב, (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לאו, עליה כתיב, (משלי א) אל תמנע טוב מבועליו. כמה דאת אמר, (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. עד לא תסתלק מן עלמא, ולא אתייהיב לך רשותא לגלאה.

אמר רבי חייא, האי קרא אוליפנא מניה חקמתא עלאה, והכי הוא. אבל סיפיה דקרא, מקשר קשרא דמהימנותא, במאי דכתיב הוא. כמה דאת אמר, צדיק וישר הוא. כלומר הוא כלא. הוא חד בלא פרודא. דאי תימא כל הני סגיאין אינון, חזר ואמר כלומר, הוא הפל, הוא אחד בלא פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם - חזר ואמר הוא, כלם

עולים ומתקשרים ומתאחדים באחד. והכל - הוא הנה, והוא הנה, והוא הנה, והוא אחד. ברורה שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על) עד כאן מתקשרים דברים ומתאחדים דברים קדושים של שמו של הקדוש ברורה הוא.

אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע לקרא כמו שצריך. ואם הוא קורא ולא יודע למי קורא, מתרחק הקדוש ברורה הוא ממנו, שפתיב (תהלים קמה) קרוב ה' לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל קראיו, למי קרוב? חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת. וכי יש מי שיקרא לו בשקר? אמר רבי אבא, כן, אותו מי שקורא ולא יודע למי קורא. מנין לנו? שפתיב לכל אשר יקראהו באמת. מהו באמת? בפתיה של חותמת המלך, שהוא שלמות הכל. זהו שפתיב (מיכה ז) תתן אמת ליצקב חסד לאברהם. ומשום כך, לכל אשר יקראהו באמת פתיב. אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא לדעת דרכיו של הקדוש ברורה הוא, ועל זה כתוב, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נהג וגו'. וכתוב (ישעיה ט) ועמך כלם צדיקים וגו'.

רמנו, אמר רבי יצחק, כל אלו התקונים וכל אלו הדברים נמסרו לקוצרי השדה. ולמדנו, רשעים כבכול עושים פגם למעלה. איזה פגם? כמו שפתיב, שחת לו לא בננו מומם, שהרי כל אלו התקונים לא נמצאים כמו שצריך. פתיב אחד אמר, (ישעיה נט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אמר, (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש צדקה - לא זכו, וילבש בגדי נקם וגו'.

הוא, בלהו סלקין ומתקשרין ומתאחדין בחד. וכלא, הוא הנה, והוא הנה, והוא יהא. והוא חד. בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמין. (על) עד כן מתקשרין מלין, ומתאחדין מלין קדישין, דשמא דקודשא בריך הוא.

זכאה חולקיה מאן דקרי למלכא, וינדע למקרי בדקא יאות. ואי איהו קרי ולא ידע למאן קרי, אתרחיק קדשא בריך הוא מגייה, דכתיב, (תהלים קמה) קרוב יי' לכל קראיו וגו'. קרוב יי' לכל קראיו, למאן קרוב. חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת, וכי אית מאן דיקרי ליה בשקרא. אמר רבי אבא אין, ההוא מאן דקרי ולא ידע למאן דקרי. מנלן. דכתיב לכל אשר יקראהו באמת. מאי באמת. בחותמא דגושפנקא דמלכא, דהוא שלימו דכלא. הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) תתן אמת ליצקב חסד לאברהם. ובגין כך לכל אשר יקראהו באמת פתיב. זכאה חולקיה דמאן דעאל, ונפק למנדע ארחוי דקודשא בריך הוא. ועל דא כתיב, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נהג וגו'. וכתיב (ישעיה ט) ועמך כלם צדיקים וגו'.

תניא אמר רבי יצחק, כל הני תקונין, וכל הני מלי, למחצדי חקלא אתמסרין. ותנין, חייבין כביכול עבדין פגימותא לעילא. מאי פגימותא. פמה דכתיב, שחת לו לא בננו (דף רצ"ז ע"ב) מומם דהא כל הני תקונין לא משתפחי בדקא יאות. פתיב אחד אמר, (ישעיה נט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אמר (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש צדקה, בזמנא דישראל זכאן. לא זכו, וילבש בגדי נקם וגו'.

בזמן שישראל זכאים. לא זכו - וילבש בגדי נקם וגו'.

אמר רבי יוסי, מה הפגם? כמו שלמדנו, שהאבות לא מסתפקים (מסתפקים) להתברך מאותה ההשקיה של הנחל, כל שכן הבנים, כמו שנאמר שחת לו לא בניו מומם. מהו לו לא - שתי פעמים. אלא אחד למעלה ואחד למטה.

וזהו שאמר רבי שמעון, כל זמן שהרשעים מתרבים בעולם, כביכול שם הקדוש לא מתברך בעולם. וכל זמן שהרשעים לא מתרבים בעולם, שם הקדוש מתברך בעולם. זהו שכתוב (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את ה' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, שכתוב שחת לו לא בניו מומם. מי גורם למום זה? דור עקש ופתלתל. משום שאלו הרשעים והדור נמצא כף.

משום זה, אחר שאמר משה כל אלו הדברים והזכיר השם הקדוש כמו שצריך, אמר, ודאי צדיק וישר הוא, דבר פתקונו. אבל שחת לו לא בניו מומם. מה הטעם כף? משום שהם דור עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, פלומר לגרמיהו עבדין דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברבאן מעלמא. אמר רבי אבא, לו לא, הרי בארנו וכף הוא. מה כתוב אחריו? הלה תגמלו זאת, לשלם גמול זה להקדוש ברוך הוא על כל אלו הטובות שגורם לה ועשה עבורך. רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאים הם ישראל על כל אמות עובדי כוכבים ומזלות, שאף על גב שהרגיזו לפני אדונם, הקדוש ברוך הוא לא רוצה לעזב אותם. שפכל מקום שגלו בין העמים, הקדוש ברוך

אמר רבי יוסי מאי פגימותא. פמה דתנינן, דאבהן לא מסתפקין (ס"א מסתפקין) לאתברכא מההוא שקיף דנחלא. כל שכן בנין. פמה דאת אמר, שחת לו לא בניו מומם. מאי לו לא תרי זמני. אלא חד לעילא, וחד לתתא.

והיינו דאמר רבי שמעון, כל זמנא דחייביא סגיאו בעלמא, כביכול שמא קדישא לא מתברך בעלמא. וכל זמנא דחייביא לא סגיאו בעלמא, שמא קדישא מתברך בעלמא. הדיא הוא דכתיב, (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את יי' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, דכתיב שחת לו לא בניו מומם. מאן גרים לחבלותא דא. דר עקש ופתלתל, בגין דאינון חייביא ודרא אשתכח הכי.

בגין כף בתר דאמר משה כל הני מלין, ואדפר שמא קדישא כדקא יאות, אמר ודאי צדיק וישר הוא, מלה בתקונייה. אבל שחת לו לא בניו מומם. מאי טעמא הכי. משום דאינון דר עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, פלומר לגרמיהו עבדין דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברבאן מעלמא. אמר רבי אבא, לו לא, הא אוקימנא והכי הוא. מה כתיב בתריה. הליי' תגמלו זאת, לשלמא גמול דא לקודשא בריך הוא, על כל אינון טבאן דגרים לה, ועביד לקבלה.

רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאין אינון ישראל, על כל עמין עובדי כוכבים ומזלות, דאף על גב דארגיזו קמי מאריהון, קדשא בריך הוא לא בעי לשבקא לון. דבכל אתר דגלו ביני עממיא, קדשא בריך הוא עמהון בגלותא.

הוא עִמָּהֶם בְּגִלוֹת. זְהוּ שְׁפָתוֹב
וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ
אִיבִייהֶם וְגו'.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתֶם.

בֵּא רְאֵה פֶּמָּה הַחֲכִיבוֹת שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלָפֵי יִשְׂרָאֵל,
שֶׁאָף עַל גַּב שְׁגוּרָמִים לְגִלוֹת בֵּין
הָעַמִּים, הַשְּׂכִינָה לֹא סָרָה מֵהֶם
לְעוֹלָמִים. שְׁלֹא תֹאמַר שֶׁהֵם
לְבָדֶם בְּגִלוֹת נִמְצְאִים, אֶלֶּא -
וְאָף גַּם זֹאת, עִמָּהֶם נִמְצְאִים.
זְהוּ שְׁפָתוֹב וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם
בְּאֶרֶץ אִיבִייהֶם וְגו'.

רַמְבַּדְךָ שֶׁהִתְרַגַּז עַל בְּנוֹ, גָּזַר עָלָיו
עֲנֵשׁ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ וּלְלַכֵּת
לְאֶרֶץ רְחוֹקָה. שְׁמַעַה הַמַּלְכָּה
וְאָמְרָה: הוֹאִיל וּבְנֵי הוֹלֵךְ לְאֶרֶץ
רְחוֹקָה וּמְשַׁלֵּיךְ אוֹתוֹ הַמַּלְכָּה
מֵהִיכָלוֹ, אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ. אוֹ
שְׁנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב לְהִיכָל שֶׁל
הַמַּלְכָּה, אוֹ שְׁנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב
בְּאֶרֶץ אַחֲרָת. לְעֵתִים פּוֹקֵד
הַמַּלְכָּה עַל הַמַּלְכָּה, וְלֹא מוֹצְאָהּ,
שֶׁהִיִּתָּה הוֹלֵכֶת עִם בְּנוֹ. אָמַר:
הוֹאִיל וְהַמַּלְכָּה שָׁם, שְׁנִינָהֶם
יִשׁוּבוּ.

וּבִזְמַן שֶׁיִּפְקֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמַלְכָּה, פּוֹקֵד אוֹתָהּ בַּתְּחִלָּה,
וּבְגִלְלָהּ פּוֹקֵד אֶת בְּנָיו. זְהוּ
שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת 1) וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי
אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מִי
גוֹרֵם שְׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ צְרָתָם?
כְּבִיכּוֹל הַמַּלְכָּה. שְׁאֲנִי זוֹכֵר
אוֹתָהּ. זְהוּ שְׁפָתוֹב (שֵׁם) וְאֶזְכֹּר
אֶת בְּרִיתִי. וְכַתּוּב (שֵׁם ב) וְיִזְכֹּר
הָאֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲזִיר אֶת
יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, מֵה פְּתוּב?
(דְּבָרִים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת
שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ. זֶה הַמַּלְכָּה. וְעוֹד
פְּתוּב, (תְּהִלִּים פֹּה) רְצִיתָ ה' אֶרְצֶךָ
שְׁבַת שְׁבוּת יַעֲקֹב.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲלֵי' תִּגְמְלוּ

הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ
אִיבִייהֶם וְגו'.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם.

הָא חֲזִי, כְּמָה חֲכִיבוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְגַבִּיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, דְאָף עַל גַּב דְגַרְמִין
לְמַגְלֵי בִינֵי עַמְמָיָא, שְׂכִינְתָא לֹא אֶתְעֵדִיאַת
מִנְהוֹן לְעֵלְמִין. דְלֹא תִימָא דְאִינוּן בְּלַחֲוֹדֵייהוּ
בְּגִלוֹתָא מְשַׁתְּפַחִין. אֶלֶּא וְאָף גַּם זֹאת עִמָּהוֹן
מְשַׁתְּפַחִין. הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיבִייהֶם וְגו'.

רַמְבַּדְכָּא דְאֶרְגִּז עַל בְּרִיה, גָּזַר עָלֶיהָ עוֹנֵשָׁא
לְאֶתְרַחֲקָא מִנֶּיהָ, וּלְמִיזַל לְאֶרְעָא
רְחִיקָא. שְׁמַעַה מְטְרוֹנִיתָא וְאָמְרָה, הוֹאִיל
וּבְרֵי אֲזִיל לְאֶרְעָא רְחִיקָא, וְשַׁדִּי לִיה מְלָכָא
מֵהִיכָלֶיהָ, אֲנָא לֹא אֶשְׁבּוֹק לִיה, אוֹ תַרְוּנָא
כְּחֻדָּא נִיתוּב לְהִיכְלָא דְמְלָכָא אוֹ תַרְוּנָא
כְּחֻדָּא נִיתִיב בְּאֶרְעָא אַחֲרָא. לְזַמְנִין, פְּקִיד
מְלָכָא עַל מְטְרוֹנִיתָא, לֹא אֶשְׁפַּחָה. דִּהְוֹת
אֲזִלַּת עִם בְּרִיה, אָמַר, הוֹאִיל וּמְטְרוֹנִיתָא
תַּמָּן, תַּרְוּוּיֶיהוּ יְתוּבוּן.

וּבְזַמְנָא דְפְקִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמְטְרוֹנִיתָא,
פְּקִיד לָהּ בְּקַדְמִיתָא, וּבְגִינָה פְּקִיד
לְבָנוֹי. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת 1) וְגַם אֲנִי
שְׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מֵאֵן גְּרִים
דְאֲנָא שְׁמַעְנָא עֶקְתְּהוֹן. כְּבִיכּוֹל, מְטְרוֹנִיתָא.
דְדְכָרְנָא לָהּ. הָדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת 1) וְאֶזְכֹּר
אֶת בְּרִיתִי. וְכָתִיב (שְׁמוֹת ב) וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת
בְּרִיתוֹ. וְכַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַהֲדֵר לְיִשְׂרָאֵל
מִן גְּלוּתָא, מֵה כָּתִיב. (דְּבָרִים ל) וְשָׁב יי' אֱלֹהֶיךָ
אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, דָּא מְטְרוֹנִיתָא. וְעוֹד
פְּתִיב, (תְּהִלִּים פֹּה) רְצִיתָ יי' אֶרְצֶךָ שְׁבַת שְׁבוּת
יַעֲקֹב.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲלֵי' תִּגְמְלוּ זֹאת, בְּגִין

זאת, משום שאתם דור עקש ופתלתל, אתם הייתם גורמים שתגלה זאת בגלות. הלה תגמלו זאת! זהו הגמול שעשה עמכם בכל אותם מופתים של מצרים, בכל אותם אותות שעשה לכם, הנהו הגמול שאתם משלמים לזאת הזו? מי גרם לכם זה? משום שאתם עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלים בכל אותן טובות שעשה לכם עד עתה.

ה'ה' תגמלו זאת - זו השכינה. והרי בארנו הדברים, שלמדנו, אות ה"א של בהבראם (בראשית ב) - קטנה. ה"א שבהלה - גדולה. והרי נתבאר שלמדנו, אמר רבי יהודה, ה"א שבכל מקום - הקדוש ברוך הוא, ונקראת אם. ושני עולמות הם, שכתוב (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והרי למדנו בסוד הפסוק, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

למדנו, רבי יהודה אומר, בכמה מקומות הסתכלתי שהקדוש ברוך הוא לא הסיר אהבתו מהם מישראל, שבכל מקום שהם היו, הקדוש ברוך הוא ביניהם, שכתוב (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. אתם דוקא, ביניהם עמהם, לא סר מהם לעולמים.

רבי יצחק היה מהלך בדרך ופגע בו רבי חייא. אמר לו, רואה אני (אותם) בפניך שהרי במדור של השכינה מקומך. מהו שפתוב (שמות א) וארד להצילו מיד מצרים? וארד? ! ארד היה צריך לו! וארד - בראשונה. מתי? כאשר ירד יעקב למצרים. ולמה? להצילו מיד מצרים. שאם לא הנה ביניהם, לא יכולים לסבל הגלות, כמו שנאמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

דאתון דר עקש ופתלתל, אתון הויתון גרמין דתגלי זאת בגלותא. הליי' תגמלו זאת. דא הוא גמול דעביד עמכון, בכל אינון נימוסין דמצרים, בכל אינון אתון דעבד לכו, דא הוא גמול דאתון שלמין להאי זאת. מאן גרם לכו דא. בגין דאתון עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלין בכל אינון טבן דעבד לכו עד השתא.

הליי' תגמלו זאת, דא שכנתא. והא אוקימנא מלי, דתנינן, ה"א דבהבראם, (בראשית ב) זעירא. ה"א דבהליי' רברבא. והא אתמר דתניא, אמר רבי יהודה, ה"א דבכל אתר קדשא בריך הוא, ואקרי אם. ותרי עלמין ניהו, דכתיב, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והא תנינן ברזא דקרא, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

תניא רבי יהודה אומר, בכמה אתרי אסתפלנא, דקודשא בריך הוא לא אעדי (דף רח"צ ע"א) רחימותא מנייהו דישראל, דבכל אתר דאינון הו, קדשא בריך הוא בינייהו. דכתיב, (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. דייקא אתם, בינייהו עמהון לא אעדי מנייהו לעלמין.

רבי יצחק הוה אזיל בארמא, ופגע ביה רבי חייא, אמר ליה חמינא (להו) באנפך, דהא במדורא דשכינתא מדורך. מאי כתיב. (שמות ג) וארד להצילו מיד מצרים. וארד, ארד מיבעי ליה. וארד בקדמיתא. אימתי. פד נחת יעקב למצרים. ולמה. להצילו מיד מצרים. דאלמלא לא הוה בינייהו, לא יכלין למסבל גלותא. כמה דאת אמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

אָמַר לוֹ, וְדָאֵי בְּכָל מְקוֹם
שֵׁיִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בִּינִיָּהֶם. וְכָל מְקוֹם שֶׁחֲכָמֵי
הַדּוֹר הוֹלְכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הוֹלֵךְ עִמָּהֶם, שְׁפָתוֹב (שם) פִּי
מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לָךְ וְגו'. מִנֵּיִן לָנוּ?
שְׁפָתוֹב (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ
לְדַרְכּוֹ וְגו', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר
רָאִים מַחְנֶה אֱלֹהִים זֶה. עַתָּה
נִשְׁתַּתֵּף כְּאֶחָד וְנִלְךָ בְּדֶרֶךְ, שֶׁהָרִי
יִדְעֵתִי שֶׁלְּמִקּוֹם אֶחָד אָנּוּ הוֹלְכִים,
לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה. אָמַר לוֹ, בּוֹדָאֵי.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְמַדְנּוּ, שְׁלוּחֵי
מִצְוֶה אֵינָן נִזְוָקִין, לֹא בְּהַלִּיכְתָּן
וְלֹא בַחֲזָרְתָּן. וְאֵנְחֵנוּ לְהַרְאוֹת
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָנּוּ
הוֹלְכִים, וְלֹא יֵרָאִים.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי חֲזִיא,
כְּתוּב (שם א) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם - לְכֻלָּל אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהָאָרֶץ - לְכֻלָּל
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל מַה
שֶׁלְּמִטָּה, אֵלּוּ נִקְרָאִים תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם, מֵהֶם.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מַהוּ בְּהַבְרָאָם,
וְנֹאֲמַר בְּה' בְּרָאָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל
דְּבַר אֶחָד. כִּי אֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַתְּחִבְרוּ, ה' הוּא הוֹצִיאָה תוֹלְדוֹת,
וְהֵם נִקְרָאוּ תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, בְּמַה
בְּאַרְגָּנוּ בְּה' בְּרָאָם - בְּאַבְרָהָם?
אָמַר לוֹ, הַכֹּל דְּבַר אֶחָד הוּא.
בְּאַבְרָהָם - אֵלּוּ הַשָּׁמַיִם, שֶׁמִּשָּׁם
מִתְחִילִים לְהַתְּפַשֵּׁט. בְּה' בְּרָאָם,
וְזֶהוּ וְהָאָרֶץ, וְהַכֹּל דְּבַר אֶחָד.

אָמַר לוֹ, וְדָאֵי כִּי הוּא, וְהָרִי
לְמַדְנּוּ, שְׁפָתוֹב אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְלְמַדְנּוּ, הָעוֹלָם
הַזֶּה נִבְרָא בְּה', שְׁפָתוֹב בְּהַבְרָאָם.
וְהָעוֹלָם הַבֵּא נִבְרָא בִּי, שְׁפָתוֹב
(בראשית ב) וְנִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֵּן - לְכֻלָּל הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֵּן
- לְכֻלָּל אֶת הָאָרֶץ.

אָמַר לִיָּהּ, וְדָאֵי בְּכָל אֶתֶר דִּישְׂרָאֵל שְׂרִיין,
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינִיָּהוּ. וְכָל אֶתֶר
דְּחַפְיָמֵי דְרָא אֲזַלִּין, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַל
עִמָּהוֹן, דְּכְתִיב, (שם) פִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לָךְ וְגו'.
מִנְלָן. דְּכְתִיב, (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ
וְגו', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֶה אֱלֹהִים
זֶה. הַשְּׁתָּא נִשְׁתַּתֵּף כְּאֶחָד, וְנִיזִיל בְּאַרְחָא,
דְּהָא יִדְעָנָא דְלֵאֲתֵר חַד אֲזַלִּין, לְקַבֵּל
אַנְפוּי דְשְׂכִינְתָּא. אָמַר לִיָּהּ, וְדָאֵי. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, תְּנִינָן, שְׁלוּחֵי מִצְוֶה אֵינָן נִזְוָקִין, לֹא
בְּהַלִּיכְתָּן וְלֹא בַחֲזָרְתָּן. וְאֵנְן לֵאֲתַחֲזָא קַמִּי
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַלִּין, וְלֹא דְחִילְנָא.

עַד דִּהוּוּ אֲזַלִּי, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב (בראשית ב)
אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם,
לְאַכְלֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָאָרֶץ,
לְאַכְלֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל מַה דְלִתְתָּא,
אֵינּוֹן אֶקְרוּן תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם מִנִּיָּהוּ.

אָמַר לִיָּהּ אֵי הָכִי מַהוּ בְּהַבְרָאָם, וְאַתְמַר בְּה'
בְּרָאָם. אָמַר לִיָּהּ כִּלְאֵי חַד מְלָה, כִּד
שָׁמַיִם אֶתְחַבְרוּ, הָאֵי ה' אֶפִּיקַת תוֹלְדוֹת,
וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמַר
לִיָּהּ אֵי הָכִי, בְּמֵאֵי אוֹקִימָנָא בְּה' בְּרָאָם,
בְּאַבְרָהָם. אָמַר לִיָּהּ כִּלְאֵי חַד מְלָה הוּא,
בְּאַבְרָהָם, הֵינּוּ הַשָּׁמַיִם, דְּמִתְמָן שְׂרִיין
לֵאֲתַפְשֵׁטָא. בְּה' בְּרָאָם, הֵינּוּ וְהָאָרֶץ, וְכֻלָּא
חַד מְלָה.

אָמַר לִיָּהּ, וְדָאֵי הָכִי הוּא, וְהָאֵי אוֹלִיפְנָא,
דְּכְתִיב, אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.
וְתִנְיָנָן, הָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בְּה', דְּכְתִיב
בְּהַבְרָאָם. וְהָעוֹלָם הַבֵּא, נִבְרָא בִּי, דְּכְתִיב,
(בראשית ב) וְנִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.
לְאַכְלֵלָא הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֵּן, לְאַכְלֵלָא אֶת
הָאָרֶץ.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁכֵתוֹב (שיר השירים ד)
מְעִין גְּנִים, זְהוּ הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר
מִים חַיִּים, שְׁכֵתוֹב (בראשית כו)
וַיִּכְרוּ שָׁם עֲבָדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
שְׁכֵתוֹב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר
בְּאֵר אַחֲרַת וְגו'. וְנִזְלִים מִן
לְבָנוֹן, שְׁאֵלוּ מִתְקַשְׁטִים לְמַעַלָּה
וְעוֹלָיִם בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַמְּלָךְ,
שְׁכֵתוֹב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מְעַל
שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ.

מִן לְבָנוֹן - מִשָּׁם יוֹצְאִים לְבִינָה.
וְנִמְשָׁךְ וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַקְּצוּוֹת,
עַד שְׁנַמְשָׁכִים אֵלָיו הַמְקוּרוֹת
וַיּוֹרְדִים לְהַתְפַּנֵּס לְמִקוֹם שְׁנִקְרָא
הַיָּם הַגָּדוֹל, שְׁכֵתוֹב (קהלת א) כָּל
הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.
וְכֵתוֹב (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר
חֲצֻבְתֶּם וְגו'. וְאַחַר כֵּן כְּתוֹב,
(שיר השירים ד) גֵּן נְעוּל אַחֲתִי כִּלְהָ
וְגו'. וּמִכַּאֲן יִצְאוּ תוֹלְדוֹת לְכֻלָּם,
שְׁכֵתוֹב בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם
מִמֶּשׁ, בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
וְאַפְלוּ בְּיַעֲקֹב מִמֶּשׁ. וְהַפֵּל דְּבַר
אַחַד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּאֲשֶׁר אָנוּ
יוֹשְׁבִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַפֵּל
נֶאֱמַר לִפְנֵינוּ בְּגִלּוּי וְלֹא הִצְטַרְכְּנוּ
לְכָל זֶה. אָמַר לוֹ, אֵין רַבִּי שְׁמַעוֹן
כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם, שְׁפִלָּם לִפְנֵינוּ
כְּמוֹ שְׂאֵר הַנְּבִיאִים פְּלִפִּי מִשָּׁה.
עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי
חַיִּיא, כְּתוֹב (ישעיה מט) הִתְשַׁכַּח
אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בְּטָנָה וְגו'.
פְּסוּק זֶה בְּאַרְוֵהוּ, וְכַאֲן מַה הוּא
עוֹסֵק? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם
בְּקִשְׁר שֶׁל הַחֲבָרִים, סְמִיכָה לֹא
נִסְמַכְתִּי, אָנוּ מַה נֹּאמַר?

אָמַר לוֹ, שְׁהָרִי קוֹל שֶׁל רִמּוֹ
אַחַד שְׁמַעְתִּי יוֹם אַחַד כְּאֲשֶׁר
הֵייתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְלֹא יָדַעְתִּי מִי
אָמַר, וְלֹא יָדַעְתִּי דְּבַר.

וְכַא רְאָה, שְׁבַעָה יָמִים הָיוּ
שְׁנַחֲלַשְׁתִּי עַל זֶה וְלֹא טַעַמְתִּי
דְּבַר, וְעַתָּה הוֹלֵךְ אֲנִי אֲצַל

וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּכִתְיִב, (שיר השירים ד) מְעִין גְּנִים,
דָּא הִיא הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מִים חַיִּים,
דְּכִתְיִב, (בראשית כו) וַיִּכְרוּ שָׁם עֲבָדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
דְּכִתְיִב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר בְּאֵר אַחֲרַת
וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן, דְּאֵינּוֹן מִתְעַטְרִין
לְעִילָא, וְסִלְקִין בְּרִישָׁא דְּמִלְפָּא. דְּכִתְיִב, (תהלים
קח) כִּי גָדוֹל מְעַל שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ.

מִן לְבָנוֹן, מִתְמָן נִפְקִין לְבִינָה. וְנִגִּיד וְאַתְמַשְׁךְ
לְכָל זְוויין, עַד דְּנִגְדִין אֵינּוֹן מִבּוּעִין,
וְנִחְתִין לְאַתְפְּנִישָׁא לְאַתְר דְּאַקְרִי יִמָּא רַבָּא.
דְּכִתְיִב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם
וְגו'. וְכִתְיִב, (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר חֲצֻבְתֶּם
וְגו'. לְבִתְר פְּתִיב, (שיר השירים ד) גֵּן נְעוּל אַחֲתִי
כִּלְהָ וְגו'. וּמִכַּפָּאן, נִפְיִקוּ תוֹלְדוֹת לְכֻלָּא.
דְּכִתְיִב, בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם מִמֶּשׁ,
בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַפְילוּ בְּיַעֲקֹב
מִמֶּשׁ. וְכֻלָּא חַד מְלָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּד אָנָן יִתְבִּין לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, כֻּלָּא אַתְמַר קַמִּיָּה בְּאַתְגַּלְיָא,
וְלֹא אֲצִטְרִיכְנָא לְכָל הָאִי. אָמַר לִיָּה, לָאו רַבִּי
שְׁמַעוֹן כְּשֶׁאֵר בְּנֵי נְשָׂא, דְּכִלְהוּ קַמִּיָּה, כְּשֶׁאֵר
נְבִיאֵי לְקַמִּי מִשָּׁה. עַד דִּהְוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי
חַיִּיא, כְּתִיב, (ישעיה מט) הִתְשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה
מֵרַחֵם בֶּן בְּטָנָה וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקִמּוּהָ,
וְהָא מָאִי קָא מִיִּירִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵי
בְּקִטּוּרָא דְּחֲבַרְיָא, סְמִיכָא לָא אִסְמִיכְנָא, אָנָן
מַה גִּימָא.

אָמַר לִיָּה, דִּהָא קָלָא דְּרַמִּיזָא חַד, שְׁמַעְנָא
יוֹמָא חַד, כִּד הָוָה אֲזִילָנָא בְּאַרְחָא, וְלֹא
יָדַעְנָא מָאן אָמַר, וְלֹא יָדַעְנָא מְלָה.

וְהָא חַזִּי, שְׁבַעָה יוֹמִין הָווּ דְּחִלִּישְׁנָא עַל דָּא,
וְלֹא טַעַמְנָא מְדִי. וְהַשְׁתָּא אֲזִילָנָא לְגַבִּיָּה
דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּלִימָא לִי דִּילְמָא אֲדַכְּר.

המנוחה הקדושה שיאמר לי,
שְׁמָא אָזְכֵר. אָמַר לוֹ, שְׁמָא אוֹתוֹ
הַיּוֹם שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ רַבִּי אֶלְעָזָר
אֶצֶל חַמְיוֹ, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הַלְכְתִּי
עִמּוֹ, וְהִנֵּה נִזְכַּרְתִּי בְדַבָּר.

בֹּא רֵאָה, כִּף אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
מִשְׁמוֹ שֶׁל אָבִיו, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם
שֶׁנִּפְלְנוּ בְּגָלוּת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֹזֵב אוֹתָנוּ בְּגָלוּת וְשֹׁכֵחַ
אוֹתָנוּ. זֶהוּ שְׁכַחוּב (ישעיה נח)
וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְה'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה הַשְּׂכִינָה: הַתְּשַׁכַּח
אֵשֶׁה עוֹלָה?! וְכִי יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּקְרָאִים בְּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם,
מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(ירמיה ב) וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כֹּלָה
זָרַע אָמַת, גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה,
שְׁכַחוּב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ! וְאֲנֹכִי לֹא
אֶשְׁכַּחְךָ. מִכָּאן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִים.

עוֹד אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה
מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה. זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן
שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הִנֵּה
דְּבָרִים אֵלּוּ בְּשִׁמּוֹ אַחֲזִינִים. כְּמוֹ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח
שְׁמוֹ שֶׁהָרִי הוּא הַכֹּל - כִּף
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹכַח
אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אַחֲזִינִים
בְּשִׁמּוֹ מִמֶּשׁ. הַתְּרַגְּשׁ רַבִּי חֲזִיָּא,
אָמַר, וְדַאי זֶהוּ דְּבַר חַדוּשׁ. בְּרוּךְ
יְהִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי כִּף וְיִדְעַתִּי דְּבַר,
וְיִדְעַתִּי מִי אוֹתוֹ שֶׁשִּׁמְעַתִּי מִמֶּנּוּ.
וְבֹא רֵאָה, שְׁאוֹתוֹ יוֹם שֶׁרְצַתִּי
אֶרְבֶּעָה מִלִּין, וְלֹא מְצַאתִי מִי
הִיָּה. אָמַר לוֹ, מִשׁוּם שֶׁנִּכְנַסְתִּי
בְּמַעְרָה אַחַת שֶׁרַבִּי אֶלְעָזָר נָח
שָׁעָה אַחַת. קָרָא עֲלָיו רַבִּי חֲזִיָּא
אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע
כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא וְה'
יַעֲנֶה וְגו', אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

אָמַר לִיָּה, דִּילְמָא הֵהוּא יוֹמָא דְהוּא אָזִיל רַבִּי
אֶלְעָזָר לְגַבְיָה דְחַמְיוֹ, וְהֵהוּא יוֹמָא אֶזִּילְנָא
עִמָּיה, וְהָא אֲדַכְרָנָא מְלָה.

הָא חֲזִי, הַכִּי אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמִיָּה
דְּאָבוּי, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, מִיּוֹמָא דְנִפְלְנָא בְּגָלוּתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׁבִיק לָן בְּגָלוּתָא, וְאֲנָשִׁי לָן. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (ישעיה מט) וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יי' וְיִי'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה שְׂכִינְתָא, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה,
וְכִי יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרוּן בְּנִין, כְּמָה דְאֵת אָמַר,
(דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. מֵרַחֵם בֶּן (ד)
(ר"צ ע"ב) בִּטְנָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ירמיה ב) וְאֲנֹכִי
נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כֹּלָה זָרַע אָמַת. גַּם אֵלֶּה
תִשְׁכַּחְנָה, דְכַתִּיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאֲנֹכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ, מִכָּאן,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁבִיק לוֹן לְיִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִין.

הוּ אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן
בִּטְנָה. דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה דְאָמַר קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הָא מִלִּין אֵלִין בְּשְׁמִיָּה אַחֲזִידָן.
כְּמָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲנָשִׁי שְׁמִיָּה,
דְּהָא הוּא כֹּלָא, כִּף קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
אֲנָשִׁי לוֹן לְיִשְׂרָאֵל דְאִינּוֹן אַחֲזִידָן בְּשְׁמִיָּה
מִמֶּשׁ. אַתְרַגְּיִשׁ רַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר וְדַאי דָּא הִיא
מְלָה. בְּרִיךְ יְהִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאֶעְרַעְנָא
לָךְ, וְיִדְעָנָא מְלָה. וְיִדְעָנָא מָאן הֵהוּא
דְשִׁמְעָנָא מִנִּיה.

וְהָא חֲזִי, דְהֵהוּא יוֹמָא דְרַהִיטְנָא אֶרְבַּע מִילִי,
וְלֹא אֶשְׁכַּחְנָא מָאן הָוָה. אָמַר לִיָּה, בְּגִין
דְעֵאלְנָא בְּחַד מְעַרְתָּא דְרַבִּי אֶלְעָזָר נִפְיִשׁ
שְׁעַתָּא חָדָא. קָרִי עֲלִיָּה רַבִּי חֲזִיָּא הִנֵּי קָרָאִי,
(ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא
וְיִי' יַעֲנֶה וְגו' אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יי' וְגו'.

(דברים לג) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר וָגוֹי. זָכַר יְמוֹת עוֹלָם. רַבִּי אֲבָא אָמַר, מִי אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם? אֵלוּ שְׁשֵׁה יָמִים שְׁעֵשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם בְּהֵם, שְׁפָתוֹב (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וָגוֹי. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בִּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר. פְּלוֹמֵר, אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וְיִתְנוּדְעוּ פֶל אֵלוּ הַשָּׁנִים וְהַיָּמִים וְכָל דוֹר וְדוֹר, עַד דוֹר זֶה שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים בּוֹ.

שְׁאַר אֲבִיךָ וַיְגַדֶּךָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֵלֵא הוּא אֲבִיךָ קִנְיָךְ. וַיְגַדֶּךָ, וְהוּא יִגְלֶה עִמָּךְ הַחֲכֵמָה. וַיֵּמָּה הִיא? אֵלֵא כְּאֲשֶׁר שֵׁשֶׁה יָמִים אֵלוּ בְּנוּ אֶת הָעוֹלָם, לֹא בְּנוּ אוֹתוֹ אֵלֵא בְּגִלְלָךְ, שְׁתַּבֵּא אֶתָּה וְתַקִּים אֶת הַתּוֹרָה. שְׁלַמְדְנוּ, כֹּל מַה שְׁעֵשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - עַל תְּנָאֵי עֲשֵׂה, שְׁכַּאֲשֶׁר יִבְאוּ יִשְׂרָאֵל, אִם יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה - מוֹטֵב, וְאִם לֹא - שְׁיִחְזִירוּהוּ לַתְּהוֹ וְבֵהוּ. וּמִשּׁוֹם זֶה, אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים הַכֹּל.

וְהָרִי לְמַדְנוּ, אֵלוּ עֲנִפֵי הָאֵילָן אֵיךְ נֶאֱחָזִים בְּתוֹף הָאֵילָן? וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁכַּאֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַר לָהֶם לְמַמְנֵי הַמְּגִנִּים עַל שְׁאָר הָאֲמוֹת, וְאַתֶּם מַה כְּתוּב? כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ. שְׁלֹא נִתַּן אוֹתָם לְשָׂר, וְלֹא לְמִלְאָךְ, וְלֹא לְמַמְנֵה אַחַר, וְזֶה הָעַם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִטַּל לְחֵלְקוֹ.

בְּאִיזָה מְקוֹם מְצֵא אוֹתוֹ? יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְצָה מְדִבְרָה וּבְתַהוֹ יִלֵּל יִשְׁמֵן וָגוֹי. שְׁפָתוֹב (יהושע כד) תְּרַח אֲבִי אֲבִיכֶם וָגוֹי, וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִיכֶם וָגוֹי. וּמִכַּאֲן מְנַהִיג אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכָל דוֹר וְדוֹר וְלֹא נִפְרַד מֵהֶם וּמְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וָגוֹי.

זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר וָגוֹי. (דברים לב) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם, רַבִּי אֲבָא אָמַר, מִאֵן יְמוֹת עוֹלָם. אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין, דְּעַבְד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא בְּהוּ. דְּכַתִּיב, (שמות לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי' וָגוֹי. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָא אוֹקִימְנָא. בִּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר. פְּלוֹמֵר, אֵינּוֹן יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וְיִשְׁתַּמוּדְעוּ כָּל אֵינּוֹן שְׁנִין וְיוֹמִין, וְכָל דְּרָא וְדָרָא, עַד דְּרָא דָא דְּאַתּוֹן קִיִּימִין.

שְׁאַר אֲבִיךָ וַיְגַדֶּךָ, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, הֵלֵא הוּא אֲבִיךָ קִנְיָךְ. וַיְגַדֶּךָ, וְהוּא יִגְלֶה עוֹמְקָא דְּחֲכֵמָתָא. וּמֵאֵי הִיא. אֵלֵא כַּד אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין שְׁכַלִּילוּ עַלְמָא, לֹא שְׁכַלִּילוּ לֵיה, אֵלֵא בְּגִינְךָ, דְּתִיתִי אֲנִתְ וְתַקִּיִּים אוֹרִיִּיתָא. דְּתַנִּינְךָ, כֹּל מַה דְּעַבְד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל תְּנָאֵי עַבְד, דְּכַד יִיתוּן יִשְׂרָאֵל, אִי יִקְבְּלוּן אוֹרִיִּיתָא יְאוּת, וְאִי לֹא דִּיהַדֵּר לֵיה לַתְּהוֹ וְבֵהוּ. וּבְגִין כֵּן, אֵינּוֹן יְמוֹת עוֹלָם יָדְעוּ וְיִשְׁתַּמוּדְעוּן כֹּלֵא.

וְהָא תַּנִּינְךָ, הִנְהוּ עֲנִפֵי דְּאֵילָנָא, הֵיךְ מִתְאַחֲדִין בְּגוֹ אֵילָנָא, וְהָא אוֹקִימְנָא, כְּדִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַר לוֹן, לְמַמְנֵן תְּרִיסִין, עַל שְׁאָר עַמִּין, וְאַתּוֹן מַה כְּתִיב. כִּי חֵלֶק יי' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ, דְּלֹא יֵהֵב לְהוּ לְרַבְרַבָּא, וְלֹא לְמִלְאָכָא, וְלֹא לְמַמְנָא אַתְרָא, וְהָאֵי עַמָּא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִסְב לְחוֹלְקֵיה.

בְּאֵן אַתְר אֲשַׁפַּח לֵיה. יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְצָה מְדִבְרָה וּבְתַהוֹ יִלֵּל יִשְׁמֵן וָגוֹי. דְּכַתִּיב, (יהושע כד)

תְּרַח אֲבִי אֲבִיכֶם וָגוֹי. וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִיכֶם וָגוֹי. וּמִהֵכָא דְּבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, וְלֹא אֶתְפָּרַשׁ מְנִיִּיהוּ, וְדָבַר לְהוּ בְּרַחֲמֵי, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וָגוֹי.

דוֹר וְדוֹר וְלֹא נִפְרַד מֵהֶם וּמְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וָגוֹי.

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא אֲשַׁפְחֲנָא מָאן דְּחֵיִיס עַל בְּנוֹי, כִּהְיֵא נִשְׂרָא. וְעַל דָּא תַנִּינָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיַּמִּין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. נֶשֶׁר בָּאֵן דּוּכְתִיָּה. בְּאַתְרֵי דִיעֵקֵב קֵאִים. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בַּהֲהוּא אַתְרֵי מְמֹשׁ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי עַל בְּנוֹי, וְדִינָא לְגַבֵּי אַחֲרֵינָן. כִּף קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּבַר לְבָנוֹי כְּנֶשֶׁר דָּא.

כִּי פְתִיב יי' בְּדַד יִנְחֲנוּ וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר. הוּא בְּלַחֲדוּי, דְכְתִיב, (שמות יג) וַיִּי הַלֶּךְ לְפָנֵיהֶם וְגו'. וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר, דְּלֹא דְבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לֹא מְלֹאכְא, וְלֹא מְמַנָּא אַחֲרָא, דְּאִינוּן אֶקְרוּן אֵל גִּכְר. וְדָא הוּא דְאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים אֵל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הָדָא הוּא דְכְתִיב, יי' בְּדַד יִנְחֲנוּ. הוּא בְּלַחֲדוּי, וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר.

זְבָאָה חוֹלְקֵיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְבַר עֲמַהוּן, (בישראל) הָכִי עֲלִיָּהוּ כְתִיב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ, וְכְתִיב, (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטַּשׁ יי' אֶת עַמּוֹ. מָאִי טַעְמָא לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ. בְּעֵבּוֹר שְׂמוּ הַגְּדוֹל, בְּגִין דְּהֵאִי כִּהְיֵא אַתְדִּבְק. וְעַל דָּא לֹא יִשְׁבּוֹק לוֹן קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכִכְל אַתְרֵי דְאִינוּן שְׂרִיָּן, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲמַהוּן כְּמַה דְּאוּקִימָנָא.

מַה פְּתוּב? ה' בְּדַד יִנְחֲנוּ וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר. הוּא בְּלַחֲדוּי, וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר, דְּלֹא דְבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לֹא מְלֹאכְא, וְלֹא מְמַנָּא אַחֲרָא, דְּאִינוּן אֶקְרוּן אֵל גִּכְר. וְדָא הוּא דְאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים אֵל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הָדָא הוּא דְכְתִיב, יי' בְּדַד יִנְחֲנוּ. הוּא בְּלַחֲדוּי, וְאִין עֵמוּ אֵל גִּכְר.

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קֵרְאֵי דְהֶכָא, תּוּכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַהוּא שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוּתָא דְּמְלוּי. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מַה דְּאוּכַח לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִלְלָא דְשְׂמָא קִדְיִשָּׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִיָּתָא דְנַפְיָק

אֲשֶׁרִי חֲלַקְמֵי שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַהֵג אִתָּם (בישראל) כִּף, עֲלֵיהֶם פְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ, וְכְתוּב (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' עַמּוֹ וְגו'. מַה הַטַּעַם לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ? בְּעֵבּוֹר שְׂמוּ הַגְּדוֹל, מִשּׁוּם שְׁנָה בְּזֶה נִדְבַק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁבִכְל מְקוּם שְׁהֵם נִמְצְאִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲמָהֶם, כְּמוֹ שְׂבָאֲרוּן.

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קֵרְאֵי דְהֶכָא, תּוּכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַהוּא שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוּתָא דְּמְלוּי. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מַה דְּאוּכַח לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִלְלָא דְשְׂמָא קִדְיִשָּׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִיָּתָא דְנַפְיָק

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קֵרְאֵי דְהֶכָא, תּוּכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַהוּא שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוּתָא דְּמְלוּי. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מַה דְּאוּכַח לְיִשְׂרָאֵל, בְּכִלְלָא דְשְׂמָא קִדְיִשָּׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִיָּתָא דְנַפְיָק

שיוצא מכלל השם הקדוש, שהתורה בלה שמותיו של הקדוש ברוך הוא הם.

ואלו הפסוקים ידועים הם. אבל משום ששמו של הקדוש ברוך הוא נשום בפרשה זו, הייתי צריך עד עתה. וכאן הרי כתוב, לו חכמו ישפילו זאת, זאת ודאי. והרי בכמה מקומות בארנו זאת, שאם ישראל ידעו את זה איך זאת אחוזה בדיניה להפרע מן הרשעים - יבינו לאחריהם, וישתמרו להיות בה, כמו שכתוב (איוב ב) וארץ מתקוממה לו.

דבר אחר לו חכמו ישפילו זאת - שהיא קשורה בהם בישראל. פאשר שומרים מצוות התורה ויושבים עמה בשלום, ידעו שעזרה של זאת הזו עמהם, להפרע משונאייהם. וישראל, שהם מעטים בין האמות, ידעו איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבבה. ומי גרם להם? הזאת הזו שהיתה ביניהם בשלום פאשר עושים מצוות התורה, ולעולמים לא זזה מהם לעשות להם נקמות.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְגִּירָם (דברים לב) מה הטעם פי צורם מְכָרָם? משום שצור ילדף תשי, שהתקונים לא נמצאים כמו שצריך במקומם. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה, זה אברהם, כמו שבארנו, שאמר אברהם, יתחייבו ישראל בגלות ולא יפנסו בגיהנם, ששני אלו - גלות וגיהנם - לא יסבלו ישראל. והקדוש ברוך הוא הספים על ידו, שכל זמן שיתחייבו ישראל, יפלו לגלות וישתעבדו בהם שונאייהם. ומשום זה צורם מְכָרָם, ודאי, וְיִי' הַסְגִּירָם, והספים על ידו.

מִכָּלֵל דְּשָׂמָא קְדִישָׁא. דְּאוּרִייתָא כְּלָא שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוּן.

וְהֵי קָרְאִי יְדִיעָאן אֵינּוּן. אָבֵל בְּגִין דְּשָׂמָא (דף רצ"ט ע"א) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְשִׁים בְּהַאי פְּרִשְׁתָּא, אַצְטְרִיכְנָא עַד הַשְׁתָּא. וְהֵכָא הָא כְּתִיב, לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי, וְהָא בְּכֻמָּה אֲתֵר אוֹקִימְנָא הַאי, דְּאִי יִשְׂרָאֵל יִנְדְּעוּן הַאי, אִיךְ זֹאת אֲחִידָא בְּדִינוּי לְאַתְפְּרֵעָא מִן חַיִּיבָיָא, יְבִינוּ לְאַחֲרִיתָם, וְיִסְתְּמְרוּ לְמַהוּי בְּהַ. כְּמָה דְּכְתִיב, (איוב כ) וְאַרְץ מִתְקוּמְמָה לֹו.

דְּבַר אַחֵר לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. דְּאִיְהִי מִתְקַשְׂרָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, כַּד נְטְרִין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וְיִתְבִּין עִמָּה בְּשָׁלָם, יִנְדְּעוּן דְּסִיעֵתָא דְּהַאי זֹאת עִמָּהוּן, לְאַתְפְּרֵעָא מִשְׁנֵאִיהוּן. וְיִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן זְעִירִין בִּינֵי עַמְמֵיָא, יִנְדְּעוּן, אִיכָּה יִרְדּוּף אֶחָד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רַבְבָּה. וּמֵאֵן גְּרִים לְהוּ. הַאי זֹאת, דְּהוּה בְּהוּ בְּשָׁלָם, כַּד עֲבָדִין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא. וְלַעֲלָמִין לֹא אֲתַעְדֵי מִנֵּיהוּ, לְמַעַבְד לְהוּ נוֹקְמִין.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְגִּירָם. (דברים לב)

מאי טעמא פי צורם מְכָרָם. בגין צור ילדף תשי, דתקונין לא שראן פדקא יאות באתרייהו. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה דא אברהם, כמה דאוקימנא, דאמר אברהם יתחייבון ישראל בגלותא, ולא יעלון בגיהנם דתרין אלין גלותא וגיהנם, לא יסבלון ישראל. וקודשא בריך הוא אסתכם על ידוי, דכל זמנא די יחובון ישראל, יפלון בגלותא, וישתעבדון בהו שנאיהון. ובגין כן, צורם מְכָרָם וְדָאִי, וְיִי' הַסְגִּירָם, ואסתכם על ידוי.

תנבא, אמר רבי יהודה, מאי טעמא אוכח להו משה בהאי שירה הכי, בגין דאינהו זמינין למיעל לארעא, ולמשרי בינייהו שכינתא, ובגין כן אוכח להו על האי.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם חדאן, אמרי, השתא ישתצון מעלמא, פד חמי קדשא בריה הוא דאינון חדאן, מה כתיב בתריה. בפטן עקב את אחיו וגו'. פד שמעין, אמרין, דא הוא תשובה.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם חדאן, אמרי, השתא ישתצון מעלמא, פד חמי קדשא בריה הוא דאינון חדאן, מה כתיב בתריה. בפטן עקב את אחיו וגו'. פד שמעין, אמרין, דא הוא תשובה.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם חדאן, אמרי, השתא ישתצון מעלמא, פד חמי קדשא בריה הוא דאינון חדאן, מה כתיב בתריה. בפטן עקב את אחיו וגו'. פד שמעין, אמרין, דא הוא תשובה.

דאתתא דהוה לה קטטה בכרה, אזלת למקביל עליה דינא, חמאת לדיינא דאין נפשיין. מנייהו לאלקאה, לצלבא, לאוקדא, אמרה ויי מה אעביד מן ברא. פד סיים דינא, אמר לההיא אינתו, אימא, מה אעביד לך בריה, אמרה קובלני, עכ"מ.

משל לאשה שהיתה לה קטטה בבנה, הלכה לתבע עליו דין. ראתה לדין שדן דיני נפשות - חלקם למלקות, לתליה, לשרפה. אמרה: אוי, מה אעשה מן הבן? פאשר סים הדין, אמר לאותה אשה: אמא, מה עשה לך בנה? אמרה, מתלוננת, עכ"מ.

ימצאהו בארץ מדבר ובתהו, (דברים לב) ודאי לבתר עבד לכל אינון קליפין, דיהון פלהו משתעבדין ליה. עד הכא הוה כתיב בהווא ספרא, דקרטנא אסיא לבתר הוה רשים בהאי קרא, פל נטורא דאצטריה אסיא חפים למעבד למרע דשכיב בבי מרעיה, פי אסירי דמלפא, למפלח למארי עלמא.

ימצאהו בארץ מדבר ובתהו. ודאי לבסוף עשה לכל אותן קלפות שיהיו כלן משתעבדות לו. עד כאן היה כתוב באותו ספר של קרטנא הרופא. לבסוף היה רשום בנה הפסוק, פל שמירה שונצרו רופא חכם לעשות לחולה ששוכב בבית חליו, בית אסירי המלך - לעבד לאדון העולם!

דבר אזיל אסיא חפים לגביה, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן, מרעין דשריין עליה, אשפח ליה באסירו דמלפא. אי תימא הואיל וקודשא בריה הוא (ס"א פקוד) יפקוד לתפשא ליה, דלא ישתדל בר נש אבתריה.

שכאשר הולך רופא חכם אצלו, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן, מחלות השורות עליו. מוצא אותו במאסר המלך. אם תאמר, הואיל והקדוש ברוך הוא (פוקד) יפקד לתפס אותו, שלא ישתדל אדם אחריו - לא כן, שהרי אמר דוד, (תהלים מא) אשרי

הוא (פוקד) יפקד לתפס אותו, שלא ישתדל אדם אחריו - לא כן, שהרי אמר דוד, (תהלים מא) אשרי

משכיל אל דל וגו'. דל הוא אותו ששוכב בבית חליו. ואם רופא חכם הוא, הקדוש ברוך הוא נותן לו ברכות לאותו שישתדל בו.

ואותו רופא, ימצאהו בארץ מדבר, בבית חליו שוכב. ובתהו ללל ישמן, שאותן מחלות מצרות לו. מה צריך לו לעשות? יסובבנהו - יסובב סבות ויביא עלות כדי שימנע ממנו אותם דברים שמזיקים לו. יקניז לו, ויוציא ממנו דם רע. יבוננהו - יסתכל ויבין אותו חולה ממה היה, ויסתכל כדי שלא יכבד עליו וימעט אותו. לבסוף - יצרנהו כאישון עינו, כדי שיהיה שמור כמו שצריך באותם משקים, באותן רפואות שצריכות לו, ולא יטעה (מהם) ביניהן. שאם יטעה אפלו בדבר אחד, הקדוש ברוך הוא חושב על אותו רופא כאלו שפך דמים וחרגו.

משום שהקדוש ברוך הוא רוצה, שאף על גב שאותו אדם הוא בבית אסירי המלך והוא אסור בבית האסורים, שישתדל אדם עליו ויעזר לו להוציאו מבית האסורים. והיה אומר כף: הקדוש ברוך הוא דן דינים של בני העולם למעלה, הן למות, הן לשרשו, הן לעקר, הן לענש בנכסיו, ולאסר אותו. מי שנגאה לענש נכסים, נופל בבית חליו, ולא יתרפא עד שיתן כל מה שנגזר עליו. כיון שנענש בממונו ונותן כל מה שנגזר עליו, יתרפא, ויוצא מבית האסורים. ועל זה צריך להתעסק עמו שיתן ענשו ויצא.

מי שראוי לשרשו, יתפסו אותו, ויתנו אותו בבית האסורים עד שישתדל מהכל. ולפעמים

לאו הכי, דהא דוד אמר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו', דל ההוא דשכיב בבי מרעיה. ואי אסיא חכים הוא, קדשא בריך הוא יתיב ליה ברכאן, לההוא דישתדל ביה. וההוא אסיא, ימצאהו בארץ מדבר, בבי מרעיה שכיב. ובתהו יליל ישימון, דאינון מרעין דחקין ליה. מאי אצטריך ליה למעבד. יסובבנהו יסובב סבות, וייתי עלות, בגין דימנע מניה אינון מלין דנזקין ליה. יקניז ליה, ויפיק מניה דמא בישא. יבוננהו יסתכל ויבין ההוא מרעא ממה הוי, ויסתכל בגין דלא יתרבי עלוי, וימאף ליה. לבתר יצרנהו כאישון עינו, בגין דיהא נטיר פדקא יאות, באינון משקי, באינון אסוותא דאצטריכו ליה, ולא יטעי (ס"א מניחה) ביניהו. דאלמלי יטעי, אפילו במלה חד, קדשא בריך הוא חשיב על ההוא אסיא, כאלו שפך דמא וקטליה.

בגין דקודשא בריך הוא בעי, דאף על גב דההוא בר נש איהו בבי אסירי דמלפא, ואיהו אסיר בבי אסירי, דישתדל בר נש עליה, ויסייע ליה לאפקא ליה מבי אסירי. והוה אמר הכי. קדשא בריך הוא דן דינין דבני עלמא לעילא, הן למות הן (דף רצ"ט ע"ב) לשרושי, הן לעקור, הן לענוש נכסין, ולאסורין. מאן דאתחזי לענוש נכסין, נפל בבי מרעיה, ולא יתסי, עד דיתן כל מה דאתגזר עליה. כיון דאתענש בממוניה, ויהיב כל מה דאתגזר עליה, אתסי, ונפק מבי אסירי. ועל דא אצטריך לאשתדל עליה דיתן עונשיה ויפוק.

מאן דיתחזי לשרושי, יתפסון ליה, ויהבי ליה בבי אסירי, עד דישתדל מפלא.

משתרש באיבריו או מאחד מהם, ולבסוף יוציאו אותו מבית האסורים. מי שראוי למות - כך הוא, שאלו יתן כל הכפר וכל ממון שבעולם, לא ינצל.

ועל זה צריך לרופא חכם שייעסק ברפואתו. אם יכול לתת לו רפואה מן הגוף - מוטב, ואם לא - יתן לו רפואה לנשמתו, וישתדל ברפואת נשמתו. וזהו רופא שהקדוש ברוך הוא ישתדל עליו בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד עתה לא שמעתי מרופא זה ומספר זה, חוץ מפעם אחת שאמר לי סוחר אחד, ששמע לאביו שרופא אחד היה בימיו, שכאשר היה מסתפל בבן אדם פאשר הוא בבית חליו, היה אומר, זה חי וזה מת. והיו אומרים עליו שהוא צדיק אמתי, ירא חטא, וכל מה שלא יכל להשיג מה שונצרך, הוא היה קונה ונותן משלו. והיו אומרים שאין חכם בעולם כמוהו, ובתפלתו היה עושה יתור ממה שהיה עושה בידיו. וכמדומה לנו, זה היה אותו רופא.

אמר אותו סוחר, ודאי ספרו בידי הוא, שירשתי אותו מאבי אבא, וכל דבריו של אותו ספר, כלם מיסדים על סודות התורה, וסודות נעלמים מצאתי בו ודברים של רפואה רבים, שהוא אמר שלא ראוי לעשות אותם חוץ (אם) הוא ירא חטא.

והם ממה שהיה עושה בלעם, שהיה לוחש לחשים על חולה, והיה אומר בפיו ומתרפא מיד. וכלם מברר אותם באותו ספר. ואמר, זה אסור, וזה מתר למי שירא חטא. משום שחלאים רבים אמר שתלויה רפואתם

ולזמנן דישתרש משייפי, או מחד מנייהו, ולבתר יפקון ליה מבי אסירי. מאן דיתחזי למות, הכי הוא, דאילו יתן כל כופרא, וכל ממונא דעלמא לא ישתזיב.

ועל דא אצטריך לאסיא חכים, לאשתדלא עליה, אי יכיל למיהב ליה אסוותא מן גופא, יאות. ואי לאו, יתן ליה אסוותא לנשמתיה, וישתדל על אסוותא דנשמתיה. ודא הוא אסיא דקודשא בריך הוא ישתדל עליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

אמר רבי אלעזר, עד השתא לא שמענא מאסיא דא, ומספרא דא. בר מזמנא חדא, דאמר לי טייעא חדא, דשמע לאבוי, דאסיא חד הוה ביומוי, דכד הוה מסתפל בבר נש, כד איהו בבי מרעיה, הוה אומר, דא חי ודא מת. והוה אמרין עליה דהוה זכאה קשוט, דחיל חטאה. וכל מה דלא יכיל למדבק מה דאצטריך, איהו הוה קני, ויהיב מדיליה. בוהו אמרין, דלית חכים בעלמא כגיניה. ובצלותיה הוה עביד יתיר ממה דהוה עביד בידוי. וכדדמי לן, דא הוה ההוא אסיא.

אמר ההוא טייעא, ודאי ספרא דיליה בידי איהו, דקא יריתנא מאבי אבא, וכל מלוי דההוא ספרא, פלהו אתייסדון על רזין דאורייתא, ורזין סתימין אשפחנא ביה, ומלין דאסוותא סגיאיין, דאיהו אמר דלא יאות למפעל לון, בר (א) איהו דחיל חטאה.

ואינון ממה דהוה עביד בלעם, דהוה לחיש לחישין על מרע, והוה אמר בפומוי ואתסי מיד. וכלהו בריר לון בההוא ספרא. ואמר, דא אסור, ודא מותר למאן דדחיל חטאה. בגין דמרעין סגיאיין אמר, דתלליא

בלחישת הפה. ואלו מצד הנחש, ומתם מצד של קסם. וכל אותם שאסור לומר בפיה ואסור לעשות במעשה היה אומר. עד שמצאתי על חלאים ידועים שצריך לומר כן, ולנדות בנדיי ובשמתא על אותו חלי, והוא תמיהה גדולה אצלי.

שמח רבי אלעזר, ושמוחו החברים. אמר רבי אלעזר, אם אותו ספר היה אצלנו, היינו רואים מה הוא אומר. אני אקסר במסירה על מנת להראות למנורה הקדושה. ולמדנו, אמר רבי אלעזר, אותו הספר היה בידי שנים עשר חדש, ומצאתי בו אורות עליונות וחסובים. פאשר הגעתי לאותם סודות שהיו מבלעם, תמהתי.

יום אחד לחשתי במקום אחד, והיו האותיות עולות ויורדות. עד שראיתי בחלום ואמר לי, מה לך להפנס בתחום שאינו שלך ושאינו נצרך לך? התעוררתי. ורע בעיני על סודות הסתומים שהיו שם. שלחתי לאותו יהודי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמו, ונתתי לו את הספר.

ובסודות של בלעם מצאתי מאותם שמות של מלאכים ששלח לו בלק, ולא היו מסתדרים על תקונם כמו שצריך. אבל כמה מיני רפואה מצאתי בו שהם מתקנים על תקוני התורה וסודות סתומים שלה. וראיתי שהם בחסידות, ותפלות ובקשות להקדוש ברנף הוא. ואם תאמר שהיה עושה רפואה בפסוקי התורה או בסודות התורה - חס ושלום. אלא היה אומר סודות התורה, ועל אותו סוד הוציא סודות של רפואה שלא ראיתי באפן זה לעולם. אמרתי, ברנף הרחמן שהחפים לבני אדם מחכמה של מעלה.

אסוותא דלהון, בלחישו דפומא. ואינון מסטרא דנחש, ומנהון מסטרא דקסם. וכל אינון דאסור לומר בפומא, ואסור למעבד בעובדא, הנה אמר. עד דאשפחנא על מרעין ידיעאן דאצטריך לומר כן. ולנדיי בנדיי ובשמתא, על ההוא מרע. ואיהו תוהא סגי לגבן.

חדו רבי אלעזר, וחדו חברי. אמר רבי אלעזר, אי ההוא ספרא הנה לגבן נחמי מה איהו אמר. אנא אמסר במסירה, על מנת לאחזאה לבוצינא קדישא. ותנינן, אמר רבי אלעזר, ההוא ספרא הנה בידי תריסר ירחי, ואשפחנא ביה נהורין עלאין ויקירין. פד מטינא לאינון רזין דהוו מבלעם תוהנא.

יזמא חד לחישנא באתר חד, והוו אתוון סלקן ונחפתן. עד דחמינא בחלמא, ואמר לי, מה לך למיעל בתחומא דלא דילך, ולא אצטריך לך. אתערנא, ואבאיש קמאי, על רזין סתימין דהוו תמן. שדרנא לההוא יודאי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמייה, ויהיבנא ליה ספרא.

וברזין דבלעם אשפחנא, מאינון

שמחן דמלאכין דשדר ליה בלק, ולא הוו מסתדרן על תקונייהו כדקא יאות. אבל כמה זיני אסוותא אשפחנא ביה, דקא מתתקני על תקוני אורייתא, ורזין סתימין דילה. ונחמינא דאינון בחסידותא. ועלותין ובעותין לקודשא בריה הוא. ואי תימא, דהנה עביד אסוותא בפסוקי אורייתא, או ברזין דאורייתא. חס ושלום. אלא הנה אמר רזין דאורייתא, ועל ההוא רזא אפיק רזין דאסוותא, דלא חמינא כההוא גוונא לעלמין. אמנא בריה רחמנא, דאחפים לבני נשא מחכמתא דלעילא.

וּמֵאֲרֹו הַדְּבָרִים שֶׁל בְּלַעַם
לְקַחְתִּי, וְרֵאִיתִי בְּהֵם שְׁלֵא הָיָה
בְּעוֹלָם חָכֶם בְּכַשׁוּפִים כְּדַגְמָתוֹ.
אָמַרְתִּי, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן שְׁבִטֵל
מִהָעוֹלָם הַכַּשׁוּפִים, שְׁלֵא יִטְעוּ
בְּנֵי אָדָם מֵאַחַר יִרְאָתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרַךְ
וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֵּן.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אִמֵּן וְאִמֵּן.
יִמְלֹךְ ה' לְעוֹלָם אִמֵּן וְאִמֵּן.

וּמֵאִינּוֹן מְלִיץ דְּבַלְעָם נְסִיבָנָא, וְחִמְיָנָא בְּהוּ
דְּלֵא הָוָה בְּעַלְמָא חֲפִים בְּחַרְשִׁין
בְּגִינִיָּה. אִמְיָנָא, בְּרוּךְ רַחֲמָנָא דְּבִטֵל מִעַלְמָא
חַרְשִׁין, דְּלֵא יִטְעוּן בְּנֵי נֶשָׁא מִבִּתְרַּךְ דְּחַלְתָּא
דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֵּן.
(ע"ב). בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אִמֵּן וְאִמֵּן. יִמְלֹךְ יְיָ
לְעוֹלָם אִמֵּן וְאִמֵּן.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְהַדְרָךְ עֲלֵךְ. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְדַעְתָּךְ
עֲלֵךְ. לֹא נִתְנָשִׁי מִנְּךָ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְלֹא תִתְנָשִׁי מִנֵּן. לֹא בְּעַלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְּעַלְמָא

דְּאִתִּי: (ג"ב)

הַעֲרַב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כִּלְנֹו יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי
תַּחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח
פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתֵנִי. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ לְמַדְנֵי חֻקֶּיךָ. אִמֵּן אִמֵּן אִמֵּן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שָׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי
קְרָנוֹת. שָׁאֲנוּ מִשְׁפִּימִים וְהֵם מִשְׁפִּימִים. אָנוּ מִשְׁפִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁפִּימִים לְדְבָרִים
בְּטָלִים. אָנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אָנוּ עֲמָלִים וּמִקְבָּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מִקְבָּלִים שְׂכָר.
אָנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאָנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאמַר וְאַתָּה
אֱלֹהִים תּוֹרִידֶם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשִּׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יַחֲצוּ יְמִיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים. כִּךְ תַּעֲזֹרְנִי
לְהַתְחִיל סְפָרִים אֲחֵרִים וְלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחָבָה. לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל
דְּבָרֵי תְלִמּוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְנַאֲיִם (וְהַנְּבִיאִים) וְתִלְמִידֵי חֲכָמִים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר
תְּקוּנֵי הַזוֹהַר, יַעֲמִד לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֵא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְע
זְרַעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וַיִּקְּיָם בְּנֵי מִקְרָא שְׁכַתּוֹב, בְּהַתְחַלְּכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ,
וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחֶךָ. כִּי כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אַרְךָ יָמִים בִּימִינָה, עוֹשֵׁר
וְכַבּוֹד בְּשִׁמְאֵלָה. יְיָ עֲזֵר לְעַמּוֹ וְתֵן יְיָ יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

הקדמת תקוני הזהר (דף א' ע"א)

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגנזו במערה אחת הוא ורבי אלעזר בנו. התרחש נס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגו'. והמשפלים - אלו רבי שמעון והחברים, יזהרו - כשהתכנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל המלאכים בנסתר ובדרוך שכל ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא פולל כל צבע, זהר טמיר ונגנוז, זהר בהיר בשחקים, זורק ניצוצות ומבהיק כמו ברק לעינים, זהר זהר לכן פלכנה, זהר זוהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, פולל ירק פחמה, זהר ירק פכוכב, זהר פולל לכן ואדם, זהר זוהר לכל עבר כמי שמפכה בפטיש וזורק שביבים לכל צד, כף מהזהר

רבי שמעון אזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגניז בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעיינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

ודא אתקרי תקוני הזהר דאינון שבועין אנפין לאורייתא דפריש רבי שמעון בר יוחאי במלת בראשית מסתרי אורייתא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכינתא, פתח ואמר והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב א), והמשפלים אלין רבי שמעון וחברייא, יזהרו פד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתבתאן לנחתא בינייהו ולכל מלאכיא באתפסיא ובארח שכל.

ועלת על פלא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל הויין ולכל פנויין לגלאה לון רזין טמירין כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דייתי דרא דמלפא משיחא.

בזהר הרקיע דאיהו פליל כל גוון, זהר טמיר ונגניז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק ניצוצין ומבהיק כפרק לעיינין, זהר זהיר חנור פסיהרא, זהר זהיר סומקא פמאדים, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה, זהר ירוק פככב, זהר פליל חנור וסומקא, זהר זהיר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין

הזה זזהרות פמה נשמות, שהם זזהרות פלן ברקיע.

נכחא אחרת

שנינו, והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, שהוא זהר טמיר וגנוז, זה פת"ר. זהר פהיר בשחקים, זה חכמה. זהר זורק ניצוצות ומבהיק פברק לעינים, זה פני"ה. זהר לכן פלכנה, זו גדל"ה. זהר זהר אדם פמאדים, זו גבור"ה. זהר מבהיק פולל ירק פחמה, זו תפארת. זהר ירק פפוכב, זה ניצ"ח. זהר פולל שחר ואדם, זה הו"ד. זהר זהר לכל עבר כמי שמפה בפטיש וזורק שביבים לכל צד, זה יסו"ד.

ואלו הם נשמות מאלו המשפלים שיש בהם שכל לדעת בסודות רבונם, פלם רשומים ומצירים במלכות הרקיע פפוכבים שמאירים ברקיע. והינו יזהירו פזהר הרקיע, מה הרקיע שמאירים בו - אף אלה הנשמות של המשפלים פפוכבים ברקיע, פף מאירים בפסא.

ובכ"ם פורחות מן הרקיע, וזה צדיק חי העולמים, שממנו פורחות נשמות הצדיקים ומאירות פלכנה, ועליהם פתוב ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ.

והוא הרקיע שמעל לחיות, זהו שכתוב וממעל לרקיע אשר על ראשם. והפך רקיע, ותמצא אותו עיק"ר, ויסוד המרפכה שעליו עומדים החיות וכסא המרפכה עליון, ועליו נאמר וצדיק יסוד עולם, על הצדיק שלמעלה עומד העולם המכסה, ועל הצדיק שלמטה עומד עולם הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים. מי הם הרבים? אלו שנאמר

לכל סטרא, הכי מהאי זהר זהרין פמה נשמתינן, דאינון זהרין פלהו ברקיע.

נוסחא אחרינא.

תאנא והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, דאיהו זהר טמיר וגנוז דא פת"ר, זהר פהיר בשחקים דא חכמ"ה, זהר זריק ניצוצין ומבהיק פברק לעינין דא פני"ה, זהר חוורו פסיתרא דא גדול"ה, זהר זהיר סומקא פמאדים דא גבור"ה, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה דא תפארת, זהר ירוק פככב דא ניצ"ח, זהר פליל אוכם וסומק דא הו"ד, זהר זהיר לכל עבר כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין לכל סטר דא יסו"ד.

ואלו אינון נשמתינן מאלין משפילים דאית בהון שכל לאשתמודעא ברזין דמאריהון, פלהו רשימין ומצויירין במלכותא דרקיעא פכוכביא דנהרין ברקיעא, והינו יזהרו פזהר הרקיע, מאי הרקיע דנהרין ביה נשמתינן דמשפילים פכוכביא ברקיע הכי נהרין בכרסיא.

ובזהו פרחין מן רקיע, ודא צדיק חי עולמים דמניה פרחין נשמתינן דצדיקיא ונהרין בסיתרא, ועלייהו כתיב (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ.

ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כו) וממעל לרקיע אשר על ראשם, והפוך רקיע ותשפח ליה עיק"ר, ויסודא דמרפכתא דעליה קיימין חיוון וכרסיא דמרפכתא עלאה, ועליה אתמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, על צדיק דלעילא (דף א ע"ב) קיימא עלמא דאתפסיא, ועל צדיק דלתתא קיימא עלמא דאתגלייא, והינו מצדיקי הרבים, מההוא צדיקא דעלמא תליון, מאי הרבים אליו דאתמר הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים.

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד האבות, שאין רבים פחות משלש, הלכה כרבים זו שכינה ומשם, ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, זו שנאמר בה והארץ הדרם רגלי. זו השכינה שהיא כלולה מעשר ספירות, ומשם נקראו ישראל מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים, בעלי תורה, גבורים, חסידים, נבונים, חכמים, ראשי אלפי ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו שגרשו ממקומן אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו לקנן בחבור הזה, שנאמר בה כצפור נודדת מן קנה בן איש נודד ממקומו, ואין צפור אלא שכינה, שהיא מגרשת ממקומה. זהו שפתיב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. את, לרבות שכינה תחתונה, האם, שכינה עליונה. זהו שפתיב ובפשעיכם שלחה אמכם, ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן שלח תשלח - שני שלוחים, אחד מבית ראשון, ואחד מבית שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. שכינה עליונה - ותהלתי לפסילים, שכינה תחתונה - בן איש נודד ממקומו, זה הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה' איש מלחמה, שגרש אחריהן. ועוד, בן איש נודד ממקומו, זה משה, שפתיב והאיש משה ענו מאד, שגרשה רוחו אחריהם. ועוד, בן איש נודד ממקומו - מי שהוא איש צדיק שהולך נע ונד ממקומו כמו השכינה, שנאמר בה ולא מצאה היונה מנוח, שפך פרשהו רבותינו, בזמן

עליהו הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן, דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, האי דאתמר בה (שם טו א) והארץ הדרם רגלי, דא שכינתא דאיהי כלילא מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו פתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר בה (משלי כו ז) כצפור נודדת מן קנה בן איש נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא, דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה, האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ א) ובפשעיכם שלחה אמכם, דתרויהו אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן שכינתא עלאה, ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, בן איש נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתרך אבתרייהו.

ועוד בן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב (במדבר יב א) והאיש משה ענו מאד, דאתתרך רוחיה אבתרייהו. ועוד בן איש נודד ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד מאתריה פשכינתא, דאתמר בה (בראשית ח ט) ולא

מצאה היונה מנוח, דהכי

שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, גָּזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים שִׁחְרָבוּ, שְׁהוֹלְכִים כָּל אֶחָד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, שְׂדִיּוֹ לְעֶבֶד לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ. וְסוּד הַדָּבָר - נִדָּד הוּא לְלַחֵם אֵינָהּ, אֵינָהּ שְׁמֵרָחַם עָלָיו, אַף כִּף - אֵין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹ', וּמְשוּם זֶה, דִּיּוֹ לְעֶבֶד לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ, וְאֵין לָחֵם אֶלָּא תוֹרָה, זֶה גוֹרֵם לְבַעֲלֵי הַתּוֹרָה שְׁהוֹלְכִים מְגֵרָשִׁים.

אֲשֶׁרִי הוּא בַעַל הַיְשִׁיבָה, בַּעַל הַמְדָּרֵשׁ, בַּעַל הַתּוֹרָה, שְׁגַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, בֵּית שְׁנַשְׁמָעִים בּוֹ דְבָרֵי תוֹרָה, שְׁבִמְקוֹם שִׁישׁ שֵׁם תוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֶמְצָעִי - גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית שֵׁם, וְלִכְּנֵן פְּרִשׁוּהָ רַבּוּתִינוּ, כָּל בֵּית שְׁאֵין נְשַׁמְעִים בּוֹ דְבָרֵי תוֹרָה, לְסוּף תַּחֲרַב, וְאֵלוֹ שְׁנַשְׁמָעִים בָּהֶם דְּבָרֵי תוֹרָה, נִקְרְאוּ בִּיצִים, אֶפְרוּחִים, בְּנִים. בִּיצִים - בַּעֲלֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים - בַּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּנִים - בַּעֲלֵי קִבְלָה.

וְעַל־יְהוֹ וְהָאֵם רוֹבְצַת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִנִּיהוּ, אֲבָל עַל מְאִרֵי קִבְלָה אֲתָמֵר (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְּלִית סִכְלָתָנוּ לְאֲשַׁתְּמוּדָע בְּשִׁכְיִנְתָּא כְּאֵלֵין מְאִרֵי קִבְלָה, וְאֵלֵין עֶבְדִּין לָהּ דִּירָה וּלְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּפְרָחִין עִמָּה, בְּכָל אֲתֵר דְּאִיהִי פְּרַחַת כְּלָהּ מְנַדְדִּין עִמָּה בְּשְׁלִיחוּתָא דִּילָהּ, אֲבָל אֶפְרוּחֵי לִית גְּדַפִּין דְּלֵהוּן שְׁלָמִין דְּפְרָחִין בְּהוּן, דְּאֵינוּן פְּקוּדֵי דַעֲשָׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וּבְגִין דָּא אֲתָמֵר עַל־יְהוֹ לְגַבֵּי אִימָא שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד שְׁאֲמַר דְּכָרִים אֵלוֹ, הֵנָּה זְקַן הַזְּדַמָּן לוֹ וְאָמַר: וְהָרִי כְּתוּב וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ! אָמַר לוֹ: זְקַן, כָּל הָאֲתִין לְרַבּוּת, וְלִכְּנֵן לֹא אָמַר

אוֹקְמוּהוּ רַבָּנָן בְּזַמְנָא דְּאֲתַחֲרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא גָזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים דִּיחְרָבוּ, דְּאֲזַלִּין כָּל חַד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, דִּדִּיּוֹ לְעֶבֶד לְמַהוּי כְּרַבִּינָה, וְרָזָא דְּמִלָּה נִדָּד הוּא לְלַחֵם אֵינָהּ אֵי"ה דְּמֵרָחַם עָלֶיהָ, אוּף הָכִי (שְׁעִי' נֹא י'ח) אֵין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא דִּיּוֹ לְעֶבֶד לְמַהוּי כְּרַבִּינָה, וְלִית לָחֵם אֶלָּא אוּרִייתָא, הָאֵי גַרְם לְמֵאֲרֵי תוֹרָה דְּאֲזַלִּין מִתְּפָרְכִין.

זְבָאָה אִיהוּ מְאִרֵי מְתִיבְתָּא מְאִרֵי מְדָרֵשׁ מְאִרֵי תוֹרָה, דְּגַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית (תְּהִלִּים פֶּד ד') בֵּית דְּנַשְׁמָעִין בִּיה פְּתַגְמֵי אוּרִייתָא, דְּבִאֲתֵר דְּאִית תְּפָן תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית תְּפָן, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָן כָּל בֵּית שְׁאֵין נְשַׁמְעִין בּוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה לְסוּף תַּחֲרַב, וְאֵלֵין דְּנַשְׁמָעִין דְּבָרֵי תוֹרָה בְּהוּן אֲתַקְרִיאוּ בִּיצִים אֶפְרוּחִים בְּנִים, בִּיצִים מְאִרֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים מְאִרֵי מִשְׁנָה, בְּנִים מְאִרֵי קִבְלָה.

וְעַל־יְהוֹ אֲתָמֵר (דְּבָרִים כב ו') וְהָאֵם רוֹבְצַת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִנִּיהוּ, אֲבָל עַל מְאִרֵי קִבְלָה אֲתָמֵר (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְּלִית סִכְלָתָנוּ לְאֲשַׁתְּמוּדָע בְּשִׁכְיִנְתָּא כְּאֵלֵין מְאִרֵי קִבְלָה, וְאֵלֵין עֶבְדִּין לָהּ דִּירָה וּלְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּפְרָחִין עִמָּה, בְּכָל אֲתֵר דְּאִיהִי פְּרַחַת כְּלָהּ מְנַדְדִּין עִמָּה בְּשְׁלִיחוּתָא דִּילָהּ, אֲבָל אֶפְרוּחֵי לִית גְּדַפִּין דְּלֵהוּן שְׁלָמִין דְּפְרָחִין בְּהוּן, דְּאֵינוּן פְּקוּדֵי דַעֲשָׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וּבְגִין דָּא אֲתָמֵר עַל־יְהוֹ לְגַבֵּי אִימָא שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד דְּאָמַר מְלִין אֵלֵין הָא סְבָא אַזְדַּמָּן לִיה וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אָמַר לִיה סְבָא כָּל אֲתִין לְרַבּוּי, וּבְגִין דָּא לֹא

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שכך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחדו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרבונו לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, וזה שכתוב תחת עבד פי ימלוך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל פי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהו"ה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה ברוך אנת בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכונתא דאיהי (דף ב ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתה, ולא מלון ואכסניא, אלא כפום ההוא בר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשוניא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכונתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל כב) תחת עבד פי ימלוך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוה הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם). דאתמר ביה (שם ט ו) לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, פתר דלא עביד טיבו למארי תורה למהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהו"ה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא

ליה בשכינתא דאתקריאת

לִילָה, וְאִיהוּ שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה (ישעיה כ"א י"א), לִיל ה', לִיל שְׁמוֹנִים הוּא לִיהו"ה (שמות יב מב), וּבְגִינָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסְדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים מְסֻטָּרָא דְנִצְחָ וְהוּד, דְּבַהוֹן כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן דְּאִינוּן יֵאֵהֲדוּנָה"י, דְּבַהוֹן תְּמַנְיָא אֲתוּוּן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרֵי נְבִיאִים, וּנְבִיאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר סְפָרִין, לְקַבְּלִיהָ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים מְסֻטָּרָא דְצְדִיק, עַל כָּל אֲלִין אֶתְמַר (דברים כ"ב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד אֲלִין דְּעֶסְקִין בְּאוֹרֵייתָא לְשָׁמָה, וְנִטְרִין פְּקוּדָהָא דְּאִינוּן תְּרִי"ג מִצְוֹת דְּתַלְמִיזִין מִשָּׁם יְהו"ה כְּעַנְבִּין בְּאֶתְכָּלָא, כְּדִי לִיְחַדָּא בַּהוֹן לְשָׁם יְהו"ה בְּשִׁכְיֵנָה, כְּכַר נֶשׁ דְּמִתְיַחַד עִם בֵּת זוּגִינָה בְּכָל אַבְרִין דִּילִיָּה לְאַפְקָא זְרַעָא מִעֲלֵיא, אֶתְמַר בַּהוֹן (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֲלִין דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא לְשָׁמָה, אֶתְמַר בַּהוֹן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, אֶת לְרֵבּוֹת שָׁם יְהו"ה דְּאַסְתַּלַּק עִמָּה מֵהָהוּא בַּר נֶשׁ.

וְעוֹד אֲלִין דְּאוֹקְרִין שְׁבֻתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶתְמַר עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּעַבְדִּין עוֹבְדָא דְּבָנִין עִם שְׁבֻת מְלֻכְתָּא, וְעִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבֻת, מָאן דְּקִיִּים בִּיהָ (ישעיה נח יג) וְכַבְּדָתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיךְ, הָאִי אִיהוּ (שמות כ יב) כְּפַד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹמַר.

דְּתַלְתָּת עֲלָמִין נִינְהוּ, תְּרִין יְרִית בְּכַפּוּד אָב וְאָם, וּתְלִיתָאָה יְרִית בְּאוֹרֵייתָא, דְּכֻלִּיל לֹזֶן בְּ"ן י"ה, הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב (דברים ל"ב

שְׁנַקְרָאת לִילָה, וְהוּא שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה, לִיל ה', לִיל שְׁמוֹנִים הוּא לִיהו"ה, וּבְגִלְלָה נְאָמַר, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים - מִצַּד שֶׁל נִצְחָ וְהוּד, שְׁבָהֵם כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת, שְׁהֵם יֵאֵהֲדוּנָה"י, שְׁבָהֵם שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה סְפָרֵי נְבִיאִים, וּנְבִיאִים שְׁנַיִם - הָרִי עֶשֶׂר, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּנֶגֶדוֹ רָאָה יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים - מִצַּד שֶׁל הַצְּדִיק. וְעַל כָּל אֵלּוּ נְאָמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשָׁמָה וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שְׁהֵן תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתְּלוּיִים מִשָּׁם יְהו"ה כְּעַנְבִּים בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי לִיְחַד בָּהֶם אֶת שָׁם יְהו"ה עִם הַשְּׁכִינָה, כְּאֵדָם שְׁמִתְיַחַד עִם בֵּת זוּגוֹ בְּכָל אִיבְרִיו לְהוֹצִיא זְרַע מְעֵלָה, נְאָמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵלּוּ שְׁלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְשָׁמָה, נְאָמַר בָּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶת - לְרֵבּוֹת שָׁם יְהו"ה שְׁהִסְתַּלַּק עִמָּה מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁמוֹקִירִים שְׁבֻתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, עֲלֵיהֶם נְאָמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שֶׁל בָּנִים עִם שְׁבֻת הַמְּלַכָּה וְעִם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא יוֹם הַשְּׁבֻת. מִי שְׁקִיִּים בּוֹ וְכַבְּדָתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיךְ, זֶהוּ כְּפַד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגו'.

שְׁשַׁלְּשָׁה עוֹלָמוֹת הֵן - שְׁנַיִם יוֹרֵשׁ בְּכַפּוּד אָב וְאָם, וְהַשְּׁלִישִׁי יוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שְׁכּוֹלֵל אוֹתָם בְּ"ן

כִּי הוּא חֲתִיף וְאוֹרֵךְ יְמֵיךְ,

כי הוא חייך בעולם הזה דא גן דלתתא,
וארף ימיה דא עלמא דאתי עלמא אריכא,
על האדמה אשר יהו"ה אלהי"ך נותן לך
עלמא שפלה.

ועוד אלין דקשרין לשכינתא עם קודשא
בריה הוא בקשורא דתפלין, אתמר
עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא
קשרין לון פחדא, אתמר בהון שלח תשלח
את האם, ועוד אלין דמייחדין לון פחדא,
לעמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה
בקריאת שמע, אתמר עלייהו לא תקח האם
על הבנים, ואלין דלא מייחדין לון ביחודא
דקריאת שמע, פתיב בהון שלח תשלח את
האם, בכל אתר את לרבות, והכא לרבות
חכמה עלאה אב האמונה דאיהי בינה, ועלה
אתמר הכא לא תקח האם, שלח תשלח את
האם, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבניה
תקרא, ואיהי אורייתא דלעילא דאתמר
בה (סם x ח) ואל תטש תורת אפך.

ועוד אלין דנטרין אות ברית בתחומיה,
דאיהו שמונה ימים, ונטרי אות שבת
בתחומיה, דאינון י"י מן יאהדונה"י,
דבגינייהו אוקמוה מארי מתניתין, דלא
אשתפח בר נש פחות מתרוייהו, פתיב לא
תקח האם על הבנים, ואינון דלא אשתפחו
בכל יומא בשתי אותות אלו דאינון אות
תפלין ואות ברית (דף ב ע"ב) מילה, ובשבת
אות ברית ואות שבת, פתיב בהון שלח
תשלח את האם.

ואי תמרון אמאי צריכין למהוי תרוייהו בכל
בר נש בכל יומא, בגין דלא תשתפח
שכינתא דאיהו יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלא
שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלי

י"ה. זהו שכתוב כי הוא חייך
וארף ימיה. כי הוא חייך -
בעולם הזה, זה הגן שלמטה,
וארף ימיה - זה העולם הבא,
העולם הארץ, על האדמה אשר
יהו"ה אלהי"ך נותן לך - עולם
שפל.

ועוד, אלו שקושרים את
השכינה עם הקדוש ברוך הוא
בקשר של תפלין, נאמר עליהם
לא תקח האם על הבנים, ואלו
שלא קושרים אותם יחד, נאמר
בהם שלח תשלח את האם.
ועוד, אלו שמייחדים אותם יחד,
את העמוד האמצעי ואת
השכינה התחתונה בקריאת
שמע, נאמר עליהם לא תקח
האם על הבנים, ואלו שלא
מייחדים אותם ביחוד של קריאת
שמע, פתיב בהם שלח תשלח
את האם, בכל מקום את -
לרבות, וכאן - לרבות חכמה
העליונה, אב האמונה שהיא
בינה, ועליה נאמר כאן לא תקח
האם, שלח תשלח את האם. זהו
שכתוב כי אם לבניה תקרא,
והיא התורה שלמעלה, שנאמר

בה אל תטש תורת אפך.
ועוד, אלו ששומרים אות
הברית בתחומיה, שהם שמונה
ימים, ושומרים אות שבת
בתחומיה, שהם " " מן
יאהדונה"י, שבגללם בארו בעלי
המשנה שלא נמצא איש פחות
משניהם, פתיב לא תקח האם
על הבנים. ואותם שלא נמצאים
בכל יום עם שני האותות האלו,
שהם אות תפלין ואות ברית
מילה, ובשבת - אות ברית ואות
שבת, פתיב בהם שלח תשלח
את האם.

ואם תאמרו, למה צריכים להיות
שניהם בכל אדם בכל יום? כפי
הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן

קודשא בריך הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות מתרוייהו, ואי לא עליה אתמר (משלי טז כח) ונגזן מפריד אלוף, דאפריד אלופיה דעלמא משכינתא, נוקבא אתמר בה (שמות לא יז) אות הוא לעולם, דכורא ברית מלח עולם הוא, ובגין דא אות תפלין נוקבא, אות ברית דכורא, ורזא דמילה (דברים ל יב) מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, ברישי תיבין מיל"ה ובסופי תיבין יהו"ה, בתפלין נוקבא הדא הוא דכתיב (שמות יג טז) והיה לאות על ידכה יד בכה.

ועל קן דצפורה דא אתמר, (ישעיה ד ו) וסכה תהיה לצל יומם וגומר, ואיהו לשון סכה שמסככת בה אימא על בניה, אפרוחים דילה תלת הדסים ותרי בדי ערבות ולולב, או ביצים דא אינון אתרוגין דכל חד שיעוריה בכביצה, ואלין דרשימין בהון כתיב עלייהו לא תקח האם על הבנים, דתלת הדסים רמיזין לתלת אבהן, תרי בדי ערבות לתרי נביאי קשוט, ולולב צדיק פתמר יפרח (תהלים צד יא) אתרוג רמיז לשיכינתא, סופה רמיזא לאימא דמסככת עלייהו, הא אינון תמניא לקבל יאהדונה"י, דאיהו חושבן סופ"ה כ"ו ה"ס, ואלין דלא נטלין אלין סימנין בידיהון כתיב בהון שלח תשלח פת"ר חכמ"ה, דלא שריין אלין באלין תמניא, למהוי פלהו עשר ספירן בכל נענוע ונענוע דנענועי דלולב ומיניו, בכל פקודא ופקודא.

ועל האי צפור קא רמיזו רבנן בהגדה דבתרא, דרבה בר בר חנה דהוה אזיל בספינתא, וחוזא לההיא צפרא דימא מטא עד קרסולוי, ומאן צפור הקא חד מאלין אפרוחי

הוי"ה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא עליו נאמר ונגזן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעולם, הנזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין - נקבה, אות הברית - זכר. וסוד הדבר, מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שפתוב והיה לאות על ידכה, יד בכה.

ועל קן צפור הזה נאמר וסכה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכה, שמסככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה - שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים - אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים ושני בדי ערבות לשני נביאי אמת, ולולב - צדיק פתמר יפרח, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמסככת עליהם - הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה"י, שהיא חשבון סופ"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, פת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו, להיות כל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.

ועל הצפור הזו רמזו רבנן בהגדה של בתרא, שרבה בר בר חנה שהיה הולך בספינה, וראה את אותה צפור של הים מגיעה עד קרסליו, ומי הצפור כאן? אחד מהאפרוחים הללו או מאותם ביצים, אפרוחים כמו

פְּרָחִים שְׂאִינִים גָּמַר פְּרִי מִלְמָטָה לְמַעַלָּה, אוּ מִשֵּׁשׁ הַבְּנִים שֶׁהֵם מִלְמַעַלָּה לְמָטָה תַּחַת הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא בִּיצָה, הָאֶפְרוּחִים מִצַּד שֶׁל הַצָּדִיק, מִלְמָטָה לְמַעַלָּה, אֲלָא לֹא הִיָּה אֲלָא מִהָאֶפְרוּחִים הַלְלוּ, וְצָדִיק שְׁמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מִהָאֲרָץ עַד לְרַקִּיעַ, וְהֵיּם מְגִיעַ עַד קַרְסְלִיו, אֲלוֹ נִצַּח וְהוּד, שֶׁהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְחֻמְשֵׁין שְׁעָרִים עַד קַרְסְלֵי אוֹתוֹ הָעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יו"ד, הוּא עֶשֶׂר, ה' חֲמֵשׁ. עֶשֶׂר פְּעָמִים ה' הֵם חֲמֵשִׁים. עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה מִחֲמֵשׁ הָאֱלוֹ, מִחֲסֹד עַד הוּד, הַיְסוּד נוֹטֵל אֶת כָּלֵם וְנִקְרָא כ"ל, כְּלוּל מִהַחֲמֵשִׁים הַלְלוּ, וְהַכֹּסֵא שֶׁלְמָטָה יָם הַמְּלַח כֹּסֵא הַדִּין. הָעוֹף שֶׁהוּא הַצֶּפֶר שֶׁלוֹ הוּא מִטְטְרוּן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁשֵׁת יָמֵי הַחֹל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרֵחַ בּוֹ עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא קוֹל יְהו"ה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מַיִם אֲלָא תוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהו"ה בְּהֶדְר, עַד שֶׁשָּׂה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׁבִיעִי לְהֵם בְּאֵם.

וּבַעַל פְּנִיִּים יִגִּיד דְּבָר - זוֹ תַּפְּלָה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צָדִיק ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבֵּהֶם נֶאֱמַר וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צָדִיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְתַפְּלָה הִיא דְבוּר שְׁרוּכְכָת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה אֵלָיָהּ בִּימּוֹת הַחֹל, וְזוֹ שְׁכִינָה, וְזֶה אַדְנִי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה יְהו"ה, וְסוּד הַדְּבוּר אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְהוּא מְרַכְּבָה לְשָׁנֵיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה מִלְאָךְ כַּחֲשׁוֹבֵן שְׁנַי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מִלְאָךְ

אוּ מְאִינוֹן בִּיצִים, אֶפְרוּחִים כְּגוֹן פְּרָחִים דְּלֹאוּ אִינוֹן גָּמַר פְּרִי מִתַּתָּא לְעִילָא, אוּ מִבְּנִים שִׁית דְּאִינוֹן מְעִילָא לְתַתָּא תַּחוּת אִימָא עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מִסְטָרָא דְאִימָא תַּתָּאָה אִינוֹן דְּאִיְהִי בִּיצָה, אֶפְרוּחִים מִסְטָרָא דְצָדִיק מִתַּתָּא לְעִילָא, אֲלָא לָא הוּא אֲלָא מְאִלִין אֶפְרוּחִי וְצָדִיק שְׁמִיהַ עֲמוּדָא חָדָא מְאֲרַעָא עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד קַרְסוּלוֹי אֵלִין נִצַּח וְהוּד, דְּאִימָא עֲלָאָה אִיְהִי יִמָּא דְאִתְפַּשֵּׁט לְחֻמְשֵׁין תַּרְעִין, עַד קַרְסוּלוֹי דְּהוּא עוֹפָא.

כְּגוֹנָא דָּא יו"ד אִיְהוּ עֶשֶׂר ה' חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר זְמַנִין ה' אִינוֹן חֲמֵשִׁין, עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה מְאִלִין חֲמֵשׁ מִחֲסֹד עַד הוּד, יְסוּד נְטִיל לוֹן כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כ"ל כְּלִיל מְאִלִין חֲמֵשִׁין, וְכַרְסִיָּא דְלְתַתָּא יָם הַמְּלַח כֹּסֵא דִין. עוֹף דְּאִיְהוּ צֶפֶר דִּילִיָּה אִיְהוּ מִטְטְרוּן, עֲלִיָּה אֲתָמַר (קַהֲלַת י' כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּאִיְהוּ כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל וְשְׁלִיט עֲלֵיְהוּ, וְנְטִיל הִיא קוֹל וּפּוֹרַח בִּיהַ עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיְהוּ קוֹל יְהו"ה עַל הַמַּיִם, (תַּהֲלִים כֹּסֵא ג) וְלִית מַיִם אֲלָא תוֹרָה, וְאִיְהוּ קוֹל יְהו"ה בְּהֶדְר, עַד שִׁית קָלִין וְאִיְהוּ שְׁבִיעָאָה לוֹן בְּאִימָא.

וּבַעַל פְּנִיִּים יִגִּיד דְּבָר (קַהֲלַת י' כ), דָּא צְלוֹתָא, דְּמְטִי לָהּ עַד צָדִיק חִי עֲלֵמִין, כְּלִיל ח"י בְּרָכָאָן, דְּאֲתָמַר בְּהוֹן (מִשְׁלִי י' ו) וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צָדִיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְצְלוֹתָא אִיְהוּ דְבוּר דְּרַכִּיבַת עֲלִיָּה, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְגַבְהַ בְּיוֹמִין דְּחוֹל, וְדָא שְׁכִינְתָּא וְדָא אַדְנִי, קוֹל רְכִיב בְּפוּמוֹי דָּא יְהו"ה, וְרִזָּא דְדְבוּר (תַּהֲלִים נא) אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְתַרְוִיָּהוּ כְּגוֹנָא דָּא יֵאֱהוּדוֹנָה, וְהַכִּי סְלִיק לְשָׁנֵיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהוּדוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה מִלְאָךְ כַּחֲשׁוֹבֵן שְׁנַי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מִלְאָךְ

שר הפנים, שעל ידי שליח זה מתניחדים בששת ימי החל, אבל ביום שבת לא עולים שני שמות אלו, שהם עמוד האמצעי ושכינתו, ולא מתניחדים על ידי שליח, אלא בצדיק חי העולמים, ועליו נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול - הקול של קריאת שמע, ובעל כנפים יגיד דבר - דבור של תפלה, ולא על ידי שליח, ולכן צדיק יסוד עולם הוא כולל הכל, ובו מתניחדים שני שמות אלו, ועל שני שמות אלו נאמר אז ירננו עצי היער. ונענה מלאך מתוך אש משמים ואומר, הן הן מעשה מרפכה, והיו מתקבצים מלאכי השרת כמו במזמוטי חתן וכלה. אומר רועה הנאמן: ברוך יהיה המנוחה הקדושה שאמר דברים אלו ליחד בהם את הקדוש-ברוך-הוא עם שכינתו.

קום אליהו הנביא לכבוד הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המנוחות שהולכים מגרשים אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, לחברם בחבור הזה שתמצא בו מנוחה למנוחות של הנשמות הללו שהולכים מגרשים מהשכינה, שהיא יחידה, איכה ישבה בדר, ולהמצא בו מנוחה למנוחות הקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבפיון, ואין שלום אלא הקדוש-ברוך-הוא.

קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישראל משכילים, מאלו שנאמר בהם והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע, זה שנקרא ספר

מלאך פחושפון תרין שמהן פחדא, ובגין דא אתקרי מלאך שר הפנים, דעל יד שליחא דא מתניחדין בשית יומי דחול, אבל ביומא דשבתא לא סלקין תרין שמהן אלין, דאינון עמודא דאמצעיתא ושכינתיה, ולא מתניחדין על ידי שליח, אלא בצדיק חי עלמין, ועליה אתמר כי עוף השמים יוליך את הקול, קול (דף ג ע"א) דקריאת שמע, ובעל כנפים יגיד דבר דבור דעלותא, ולא על ידי שליח, ובגין דא (משלי י כו) וצדיק יסוד עולם הוא כליל כלא, וביה מתניחדין תרין שמהן אלין, ועל תרין שמהן אלין אתמר (דה"א פו לג) אז ירננו עצי היער, ונענה מלאך מגו אשא משמיא ואמר, הן הן מעשה מרפכה, והו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמוטי חתן וכלה. אומר רענא מהימנא בריה יהא בוצינא קדישא דאמר מלין אלין, ליחדא בהון קודשא בריה הוא ושכינתיה.

קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריה הוא ושכינתיה, ויתערוין עמך שאר נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריה הוא ושכינתיה, לחברא לון בהאי חבורא, לאשתפחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתין דאזלין מתתרכין משכינתא, דאיהי יחידאה איכה ישבה בדד (איכה א א) ולאשתפחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריה הוא, דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבפיון, ולית שלום אלא קודשא בריה הוא.

קום לחברא לון בהאי חבורא, דהא פד אית בישראל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דניאל יד א) והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע,

הזהר, שיוֹדעים לַעבד אֶת רבוֹנִם וּלְהוֹצִיא אֲזָפוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּשְׂכִינְתוֹ בְּכוֹנָה, וּלְחַבְרֵם בְּקוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע וּבְדַבּוּר שֶׁל תְּפִלָּה, שֶׁהֵם שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת - יֵאֱהוּדוּנָה"י, שֶׁבָּהֶם כָּלוּלִים כָּל הַהַיּוֹת וְהַכְּנוּיִים וְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת.

בְּמָה מְלֹאכִים, שֶׁהֵם חֵיוֹת הַמְּרַכְּבָה וּשְׂרָפִים וְאוֹפָנִים וְכָל עֶשֶׂר הַכְּתוֹת שֶׁכָּלוּלִים בָּהֶם, שֶׁמְשַׁמְשִׁים אֶת עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, כָּלֶם וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת לְפָנָיו כְּנֶגֶד הָאֲזָפוֹת הֵלְלוּ שֶׁחַן יֵאֱהוּדוּנָה"י, בֵּין בְּקְרִיאַת שְׁמַע, בֵּין בְּתְפִלָּה, בֵּין בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, שֶׁבְּכָל אֲזָכָרָה שְׂיוֹצִיא מִפִּיו בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל דְּבוּר, צָרִיךְ לְכַנֵּן הַדְּבַר בְּאֲדָנִי וְקוֹל בִּיהוּ"ה וּלְיַחְדָּם כְּאֶחָד בִּיחוד שֶׁהוּא יָחִיד נֶעְלָם שֶׁמְחַבֵּר אוֹתָם וּמֵיחַד אוֹתָם כְּאֶחָד, וְכוּ צָרִיךְ הַכּוֹנֵה, שֶׁלֹּא תִּלְוִי לוֹמֵר בּוֹ קוֹל וְדַבּוּר, אֲלֹא מִחֻשְׁבָּה.

בְּשִׁינְרָד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקְרִיאַת שְׁמַע, נֹאמֵר בְּחֵיוֹת וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, בְּעֶשְׂרָה מִיְּנֵי הַלוּלָיִם: בְּשִׁיר פְּשוּט שֶׁהוּא י' כֶּתֶ"ר, כְּפוּל שֶׁהוּא י"ה חֲכָמָ"ה וּבִינָ"ה, מְשַׁלֵּשׁ בִּיהו"ו שֶׁהוּא חֶסֶ"ד גְּבוּרָ"ה תְּפָאֲרָ"ת, מְרַבֵּעַ בִּיהוּ"ה שֶׁהוּא נִצְ"ח הו"ד יִסוּ"ד מְלֻכוּ"ת, שְׁשׁוּמְרִים אֶת הַצִּפּוֹר הַקְּדוֹשָׁה - יִשְׂרָאֵל - בִּינְיָהֶם, וְקוֹרְאִים בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהֵינּוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הָרִי יוֹרֵד אֵלֵיךְ, צָרִיךְ לְקַשְׁרוֹ עִמָּה, וּלְיַחְדָּם בִּיחוד אֶחָד לֹא פְרוּד כָּלֵל. וְלִכֵּן מִי שֶׁשָּׁח בִּינְתִים אוֹתָהּ שִׁיחָה, עֲבָרָה הִיא כְּדוּ.

דָּא דְאֵתְקָרִי סֵפֶר הַזֵּהָר, דִּידְעִין לְמַפְלַח לְמֵאֲרִיחוֹן, וְלֵאֲפָקָא אֲזָפוֹת דְשִׁמְהוֹן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ בְּכוֹנָה, וּלְחַבְרָא לֹוֹן בְּקוֹל דְקְרִיאַת שְׁמַע, וּבְדַבּוּר דְצִלוּתָא, דְאֵינוֹן תְּרִין שְׁמָהֶן יֵאֱהוּדוּנָה"י, דְבַהוֹן כָּלִילָן כָּל הַוּוּי"ן וְכְנוּי"ן וְעֶשֶׂר סְפִירָן.

בְּמָה מְלֹאכִין דְאֵינוֹן חֵיוֹן דְמְרַכְּבָתָא וּשְׂרָפִים וְאוֹפָנִים, וְכָל עֶשֶׂר כְּתוֹת דְכָלִילָן בַּהוֹן דְמְשַׁמְשִׁין לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּלָהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת (יחזקאל א'^א) לְפּוּמוֹי, לְקַבֵּל אֵלֶיךָ אֲזָפוֹת, דְאֵינוֹן יֵאֱהוּדוּנָה"י, בֵּין בְּקְרִיאַת שְׁמַע בֵּין בְּצִלוּתָא בֵּין בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, דְבְּכָל אֲזָכָרָה דִּיפּוֹק מִפּוּמוֹי בְּכָל אֶתְרָא וּבְכָל מְמָלָל, צָרִיךְ לְכוּנָא דִיבּוּר בְּאֲדָנִי קוֹל בִּיהוּ"ה, וּלְיַחְדָּא לֹוֹן כְּחָדָא, בִּיחודָא דְאֵיהוּ יָחִיד נֶעְלָם, דְמְחַבֵּר לֹוֹן וּמֵיחַד לֹוֹן כְּחָדָא, וּבִיחוד צָרִיךְ הַכּוֹנֵה, דְלֹא תִלְיָא לְמֵימַר בִּיהוּ קוֹל וְדַבּוּר אֲלֹא מִחֻשְׁבָּתָא.

בְּד נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקְרִיאַת שְׁמַע, אֲתִמַּר בְּחֵיוֹן וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם (שם כד), בְּעֶשֶׂר מִיְּנֵי הַלוּלָיִם, בְּשִׁיר פְּשוּט דְאֵיהוּ י' כֶּתֶ"ר, כְּפוּל דְאֵיהוּ י"ה חֲכָמָ"ה וּבִינָ"ה, מְשׁוּלֵשׁ בִּיהו"ו דְאֵיהוּ חֶסֶ"ד גְּבוּרָ"ה תְּפָאֲרָ"ת, מְרוּבַע בִּיהוּ"ה דְאֵיהוּ נִצְ"ח הו"ד יִסוּ"ד מְלֻכוּ"ת, דְנִטְרִין צְפָרָא קְדִישָׁא יִשְׂרָאֵל בִּינְיָהוּ, וְקָרְאֵן בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל דְאֵיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְהֵינּוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָא נְחִית לְגַבְיָהּ, צָרִיךְ לְקַשְׁרָא לִיָּהּ בְּהֶדְהָ, וּלְיַחְדָּא לֹוֹן בִּיחודָא חָדָא כְּלָא פִירוּדָא כָּלֵל, וּבְגִין דָּא מֵאֵן דְשָׁח בְּנִתִּים עֲבָרָה הִיא בִּידוּ הִיא שִׁיחָה.

וְלָמָּה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה לֹא"ח
עִם ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת?
כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה פּוֹרֵחַ מִמֶּנָּה
וּתְשֹׁאֵר יְחִידָה, אֵיכָּה יֵשְׁבָה
בְּדָד, וּמִשּׁוֹם זֶה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
עִמָּה בְּכֻמָּה קְשׁוּרֵי תַּפְלִין בְּכֻמָּה
קְשׁוּרֵי צִיצִית שֶׁלֹּא יִזוּז מִמֶּנָּה.

וְכָל קֶשֶׁר הוּא מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י',
וּשְׁנֵי קְשָׁרִים הֵם, שֶׁהֵם קֶשֶׁר שֶׁל
רֹאשׁ, הַקֶּשֶׁר שֶׁל זְרוּעַ שְׁמָאל.
וְהֵם י' מִן י' מִן י' אֶהְדוּנָה"ל. יְהוּ"ה
- אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הַתַּפְלִין, וְרֹאוּ
כֹּל עֲמֵי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוּ"ה
וְכוּ'. אֲדנ"י - אַרְבָּעָה בְּתֵי
הַתַּפְלִין. אֵהי"ה אֲשֶׁר אֵהי"ה -
מִבְּפָנִים שֶׁל הַתַּפְלִין, בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע אֲזָכְרוֹת הַתַּפְלִין שֶׁל
רֹאשׁ וּבְעֶשְׂרִים אַרְבַּע אֲזָכְרוֹת
הַתַּפְלִין שֶׁל יָד, וְזוֹ הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, תַּפְלִין שֶׁל רְבוּן
הָעוֹלָם קוֹרְאִים לוֹ, תַּפְלִין עַל
רֹאשׁ הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי. מְכַסֶּה
אוֹתוֹ הָאֵם בְּכַנְפֶיהָ, שֶׁחַן
רְצוּעוֹת הַתַּפְלִין, וְקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
בְּתַפְלִין שֶׁל יָד, וְלוֹ אוֹמְרִים
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַבֵּן שֶׁל זָקֵן
הַזְּקֵנִים, וְזוֹ חֻכְמָה עֲלִיּוֹנָה, וְעַל
שְׁמוֹ נִקְרָא הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל, שִׁיר מִשְׁמָאל,
שִׁיר שֶׁל לְוִיִּם, א"ל מִיָּמִין שֶׁל
הַכֹּהֲנִים, הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם.
הַחֻכְמָה יוֹרֵדֶת בְּכַרְכַּת הַפֶּה
בְּיָמִין, וְבוֹ הַרּוּצָה לְהַחֲפִים
יָדָיִם, הָאֵם יוֹרֵדֶת בְּקִדְשֵׁת
הַלְוִיִּם מִשְׁמָאל, וְבוֹ הַרּוּצָה
לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין. עֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
הַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, הַיְחוּד שֶׁל
שְׁנֵיהֶם.

אִךָ כִּי יִסּוּד חַי הָעוֹלָמִים,
הַקֶּשֶׁר שֶׁל הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּאִיזָה
מְקוֹם בְּתַפְלָה, שָׁבוּ כְּלוּלִים

וְאֵמָי קְשָׁרִין לִיה בְּהֶדָה לֹא"ח עִם ד',
כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן, בְּגִין דְּלֹא
יְהֵא פָּרַח מִיָּנָה, וְאַשְׁתְּאַרְת יְחִידָה, אֵיכָּה
יֵשְׁבָה בְּדָד, וּבְגִין דָּא קְשָׁרִין לִיה בְּהֶדָה
בְּכֻמָּה קְשׁוּרֵי דְתַפְלִין, בְּכֻמָּה קְשׁוּרֵי דְצִיצִית,
דְּלֹא יִזוּז מִיָּנָה.

וְכָל קֶשֶׁר אֵיהוּ מִסְטָרָא דְאֵת י', וְתַרְיִן
קְשָׁרִין אֲנוּן, דְּאֲנוּן קֶשֶׁר דְּרִישָׁא קֶשֶׁר
דְּדְרוּעָא שְׁמָאלָא, וְאֲנוּן י"י מִן י' אֶהְדוּנָה"י,
יְהוּ"ה אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן דְתַפְלִין, וְרֹאוּ כֹּל
עֲמֵי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוּ"ה וְכוּ' (דְּבָרִים כח
c. אֲדנ"י אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִין, אֵהי"ה אֲשֶׁר
אֵהי"ה מְלֻגָּאוּ דְתַפְלִין, בְּחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְתַפְלִין דְּרִישָׁא וּבְחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְתַפְלִין דִּיד, וְדָא אֵימָא עֲלָאָה, תַּפְלִין
דְמֵאֲרֵי עֲלָמָא קְאָרִינָן לִיה, תַּפְלִין עַל
רִישָׁא דְעֵמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, כְּסִי לִיה אֵימָא
בְּגִדְפָּהָא דְאֵינּוּן רְצוּעֵין דְתַפְלִין, וְקְשָׁרִין לִיה
יִשְׂרָאֵל בְּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה בְּתַפְלִין דִּיד, וְלִיה
אֲמֵרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרָא דְסָבָא דְסָבִין, וְדָא
חֻכְמָה עֲלָאָה, וְעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִי עֵמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל שִׁיר מִשְׁמָאלָא
שִׁיר דְלוֹיִם, א"ל מִיָּמִין דְכַהֲנָיָא, עֵמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא (דף ג ע"ב) יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּרוּיָהוּ,
חֻכְמָה נְחִית בְּבִרְכַתָּא דְכַהֲנָא בְּיָמִינָא, וּבִיה
הַרּוּצָה לְהַחֲפִים יָדָיִם, אֵימָא נְחִית בְּקִדְוֶשָׁה
דְלוֹאֵי מִשְׁמָאלָא, וּבִיה הַרּוּצָה לְהַעֲשִׂיר
יִצְפִּין, עֵמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא קְשׁוּרָא דְתְרוּיָהוּ
יְחוּדָא דְתְרוּיָהוּ.

אִנְךָ הָכִי יִסּוּד חַי עֲלָמִין, קְשׁוּרָא דְעֵמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, בְּאֵן אֲתֵר
בְּצִלוֹתָא, דְבִיה כְּלִילָא תַּמְנֵי סְרֵי בְּרַכָּאָן,
וּבִיה מְתִיחְדִין תְּרִין שְׁמָהֵן כְּחַדָּא אֵינּוּן

שמונה עשרה ברכות, ובו מתחילים שני שמות באחד - הם יאהדונה"י, וחבורם של שני השמות צריכים בחשאי, וסוד הדבר - בעמדם תרפינה כנפיהן. בעמדם ישראל בתפלת העמידה, החיות תרפינה כנפיהם שלא להשמיע בהם קול, ששם קול דממה דקה, קדש הקדשים שהוא בעמידה, משום ששם בא המלך.

שהרי ברוח גדולה וברעש גדול ובאש, שנשמעים בהם כנפי החיות, לא בא המלך, אלא בקול דממה דקה, שהיא אחר רוח רעש ואש, והיא רביעית להם, ועליהם אמר יחזקאל, וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת. הרי הם שלש, שרוכבים בהם שלש האותיות הו"ה. קול דממה דקה, זו י' מן הוה"י, והיא י' מן אדנ"י, שם בא המלך שהוא יהו"ה, שכל הו"ה ששולטת ה' על ו', ה' על י', נקבה היא ההו"ה, כמו טפה של נקבה כששולטת על הטפה של זכר, היא בת.

בא אליהו וכל ראשי הישיבה, והשתטחו לפניו ואמרו: סיני, סיני, מי יכול לומר דברים לפניך, אלא בקול דממה דקה שבפיך בא המלך. קום אליהו, תקן לבושי המלך והגבירה, שאמה פה. תקן לקדוש-ברוך הוא ארבעה בגדי לבן, וארבעה בגדי זהב לגבירה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה.

ארבעה בגדי לבן פלם רחמים בשם של יהו"ה, ואין מי שמוחל בהם עריות אלא הוא. ארבעה בגדי זהב פלם דין מצד

יאהדונה"י, וחבורא דתריין שמהן צריכין בחשאי, ורזא דמלה (יחזקאל א כה) בעמדם תרפינה כנפיהן, בעמדם ישראל בצלותא דעמידה חיוון תרפינה כנפיהם דלא למשמע בהון קלא, דתמן קול דממה דקה (מ"א י"ב), קדש הקדשים דאיהו בעמידה, בגין דתמן קאתא מלכא.

דהא ברוח גדולה וברעש ובאש, דאשתמעון בהון גדפי חיוון לא אתא מלכא, אלא בקול דממה דקה, דאיהו בתר רוח רעש אש, ואיהו רביעאה לון, ועליהו אמר יחזקאל (א ה), וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון, ענן גדול, ואש מתלקחת, הא אינון תלת, דרכיבין בהון תלת אתוון הו"ה, קול דממה דקה דא י' מן הוה"י, ואיהו י' מן אדנ"י, תמן קא אתא מלכא דאיהו יהו"ה. דכל הו"ה דשליט ה' על ו' ה' על י' נוקבא איהו ההו"ה, פגון טפה דנוקבא פד שליט על טפה דדכורא בת איהו. אתא אליהו וכל מארי מתיבתא, ואשתטחו קמיה ואמרו, סיני סיני מאן יכיל למימר מלין קמו, אלא בקול דממה דקה, דכפומך קא אתי מלכא, קום אליהו תקין לבושי מלכא ומטרוניתא, דאנת פהנא, תקין ליה לקודשא בריך הוא ארבע בגדי לבן, וארבע בגדי זהב למטרוניתא, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה.

ארבע בגדי לבן פלהו רחמי בשמא דיהו"ה, ולית מאן דמחיל בהון עריין אלא איהו, ארבע בגדי זהב פלהו דינא מסטרא דאדנ"י, ולית מאן דמחיל על

עבודת זרה אלא איהי, דשלטאן שפחה
באתר דגבירתה.

בשמייה פן פרסייה, פן לבושייה, ובאלין
לבושין לא אתלבש עד פען מיומא

דאתחרב בי מקדשא, דהא כתיב ^(ישעיה ג)
אלביש שמים קדרות, ושכינתא אתמר

בה ^(שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, בגין
דאיהי בגלותא, וכרסיא דילה פגימא בחובין

דישראל, דתמן נשמתין דישראל, ובגין דא
זפאה איהו מאן דתקין לה פרסיא בצלותא

דיליה, בפקודין דיליה, בתר דאיהו מתמן
פרסיא פגים בגיניהו, ואסתלק שם יהו"ה

מתמן, דאיהו לא שריא באתר פגים, הדא הוא
דכתיב ^(ויקרא כא כא) כל איש אשר בו מום לא

יקרב, אוף הכי בנשמתא פגימא לא שריא.
וזפאה איהו מאן דאשלים נשמתיה, לשריא

ביה שם יהו"ה, ועביד ליה פרסיא
לגביה, וזפאה פומא דמתחבר בה קודשא

בריך הוא עם שכינתיה דאיהו תורת יהו"ה,
וזפאה איהו מאן דלביש מלפא ומטרוניתא

בעשר ספירן דבריאה, דכלילן בשם
יאהדונה"י, בשמייה פן לבושהי.

ומאן דתקין ליה סוסיא, דאתמר בה ^(שיר א ט)
לססתי ברכבי פרעה דמיתין רעיתי,

דאיהי מרפכה דיליה, דביומי דשפתות וימים
טובים איהו לבוש לבושי מלכותא, דאינון

עשר ספירות דבריאה, וביומי דחול לביש
עשר פתות דמלאכיא, דמשמשי לון לעשר

ספירן דבריאה.
דעשר ספירות דאצילות בהון, איהו

וגרמיה חד בהון, איהו וחייו חד בהון,
מה דלאו הכי בעשר ספירות דבריאה, דלאו

אינון וחייהון חד, לאו אינון וגרמיהון חד.

של אדני, ואין מי שמוחל על
עבודה זרה אלא היא, ששולטים
שפחה במקום גבירתה.

בשמו פן כסאו, פן לבושו,
ובלבושים הללו לא מתלבש עד

פעת מיום שנחרב בית המקדש,
שהרי כתוב אלביש שמים

קדרות, ובשכינה נאמר אל
תראני שאני שחרחרת, משום

שהיא בגלות, והכפא שלה פגום
בחטאי ישראל, ששם הנשמות

של ישראל, ולכן אשרי מי
שמתקן לה פסא בתפלתו,

במצוות שלו. אחר שהוא משם,
הכפא פגום בגללם, ומסתלק

שם יהו"ה משם, שהוא לא
שורה במקום פגום. זהו שכתוב

כל איש אשר יהיה בו מום לא
יקרב, אף כן בנשמה פגומה לא

שורה.
אשרי מי שמשלים נשמתו

להשרות בה שם יהו"ה ועושה
לו פסא אליו, ואשרי הפה

שמתחבר בו הקדוש-ברוך-הוא
ושכינתו, שהיא תורת יהו"ה,

ואשרי הוא מי שמלביש המלך
והגבירה בעשר הספירות של

בריאה שפלולים בשם
יאהדונה"י, כשמו פן לבושייו.

ומי שמתקין לו סוסה, שנאמר
בה לססתי ברכבי פרעה דמיתין

רעיתי, שהיא מרפכה שלו,
שבימי השבתות וימים טובים

הוא לבוש בלבושי מלכות, שהן
עשר ספירות של בריאה,
ובימות החל לבוש בעשר פתות
של מלאכים שמשמשים אותם,
את עשר ספירות הבריאה.
שעשר ספירות של האצילות,
המלך בהם, הוא ועצמו אחד
בהם, הוא וחייו אחד בהם, מה
שאין פן בעשר הספירות של
הבריאה, שהם וחייהם אינם
אחד, שהם ועצמם אינם אחד.

וְעָלָתָ עַל כָּל הַכֹּל, הוּא מְאִיר (יורה)
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת,
וּבְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
וּמְאִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי שֶׁל
מְלָאכִים, וּבְעֶשְׂרֵה גִלְגָּלֵי
הַרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֵּה בְּכֹל מְקוֹם.
קוּם יְחֻזְקָאֵל הַנִּבְיָא לְגִלוֹת אֶת
הַמְּרָאוֹת הַלְלוּ לִפְנֵי הַשְּׂכִינָה,
שְׁנַאמְר בְּהֵם וּדְמוֹת הַחַיּוֹת
מְרֵאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקּוּדֵי
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל
הָאוֹתִיּוֹת נֶאמַר וּדְמוֹת הַחַיּוֹת,
מְרֵאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלּוּ הֵם
הַנִּקְדוֹת, בְּעֶרְוֹת כְּמֵרָאָה
הַלְפָדִים אֵלּוּ הַטַּעְמִים, וּבְהֵם
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ.
וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת,
יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הַנִּקְדוֹת שְׁמֵאִירוֹת
בְּהֵם, כִּזְהַר - אֵלּוּ הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֵם, עָלֶיהָ
נֶאמַר הִיא מִתְהַלְכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל נִקְדוֹת
הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל
נִקְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּהֶם
סְגוּלַת־א לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת שְׁרָמוֹזוֹת י' י' בְּרֵאשֵׁי
תְּבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם
יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה
יְמָלְךְ, פְּנֵי שְׁלֹשֶׁת הַחַיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה
תַּפְּאֶרֶת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שְׁהֵם
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת - פְּנֵי נְצִיחַ
יְסוּד וְהו"ד, שְׁרָמוֹזִים
בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה,
יֵשׁ־א יְהו"ה. הַנִּקְדָּה שֶׁל
הָאֲמִצָּע - חֵיהָ שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ
זֶה: הֵ, הִיא מִתְהַלְכֶת בֵּין
הַחַיּוֹת, שְׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה
וְשְׁלֹשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּ

הִיא רְבִיעִית לְכָל הַשְּׁלֹשׁ
וְשְׁבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עָלֶיהֶם הוּא
רוּמָז וְיֵהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְעַל
הַנִּקְדָּה שְׁבָאֲמִצָּע רוּמָז בְּרְבִיעִי,

וְעָלָתָ עַל כָּל הַכֹּל הוּא נְהִיר (נ"א נחית) בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת
דְּבְרִיאָה, וְנְהִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֵי דְמְלָאכְיָא,
וּבְעֶשֶׂר גִּלְגָּלֵי דְרְקִיעָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָל
אַתְרַי. (ד' ט' ע"ב) קוּם יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה, לְגִלְגָּאָה
אַלִּין מְרָאוֹת קַמֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאִתְמַר בְּהוּן
(יְחֻזְקָאֵל א' י') וּדְמוֹת הַחַיּוֹת מְרֵאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ,
בְּנִקּוּדֵי אוֹרֵייתָא וְטַעְמֵי דְאוֹרֵייתָא, דְעָלִייהוּ
דְאַתְוּוֹן אִתְמַר (ש"ס) וּדְמוֹת הַחַיּוֹת, מְרֵאִיהֶם
כְּגַחְלֵי אֵשׁ אַלִּין אִינוּן נִקּוּדִין, בּוּעֵרוֹת
כְּמֵרָאָה הַלְפָדִים אַלִּין טַעְמֵי, וּבְהוּן (דְנִיאֵל י"ב
א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ,
וְהַמְשַׁפְּלִים אַלִּין אִתְוּוֹן, יִזְהָרוּ אַלִּין נִקּוּדִין
דְנִהָרִין בְּהוּן, כִּזְהַר אַלִּין טַעְמֵי.

וְשְׂכִינְתָא כְּלוּלָה מִכָּלֵהוּ, עָלֶיהָ אִתְמַר (יְחֻזְקָאֵל
א' י') הִיא מִתְהַלְכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאִינוּן חַיּוֹן עֲלֵאִין דְנִקּוּדֵי דְטַעְמֵי, וְחַיּוֹן
תַּתְּאִין דְנִקּוּדֵי דְאַתְוּוֹן, כְּגוּוְנָא דָא הֵ, וְאִינוּן
סְגוּלַת־א לְעֵילָה תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְרְמִיזִין
י' י' בְּרֵאשֵׁי תִיבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה,
וְאִינוּן יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה יְמָלְךְ,
אַנְפֵי תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּאִינוּן חֶסֶד
גְּבוּרָה תַּפְּאֶרֶת, וְלִתְתָא סְגוּלַת דְּאִינוּן
חַיּוֹן תַּתְּאִין, אַנְפֵי נְצִיחַ יְסוּד וְהו"ד,
דְרְמִיזִין בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשׁ־א
יְהו"ה, נִקּוּדָה דְאַמְצָעִיתָא חֵיהָ שְׁשֻׁמָּה אָדָם
כְּגוּוְנָא דָא הֵ, הִיא מִתְהַלְכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאִינוּן תְּלַת לְעֵילָה, וְתְּלַת לְתַתָּא, כְּגוּוְנָא דָא
הֵ.

אִיהוּ רְבִיעִיאָה לְכָל תְּלַת, וְשְׁבִיעִיאָה לְשִׁית.
וְרָזָא דְתְּלַת חַיּוֹן תַּתְּאִין, עָלִייהוּ אִיהוּ
קָא רְמִיזוּ וְיֵהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה (יְחֻזְקָאֵל א' א'), וְעַל
נִקּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא קָא רְמִיזוּ בְּרְבִיעִי, דְאִיהוּ

אֲרַבְעָא אַנְפֵי אָדָם, חֲכָמָה עֲלָאָה כ"ח מ"ה,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עֲלִיו
מְלַמְעָלָה, וְכֹלָא בְּרִזָּא דְנִקְוֵי דָּאֵת הָ.
בְּחֻמְשָׁה לַחֲדָשׁ, דָּא אַתְּ ה', דְּאִיְהִי
אַלְהִי"ם, כְּנוּ"י לְשֵׁם יְהוּ"ה,
וְאִיְהִי כְּרִסְיָא, דְּהָכִי סְלִיק הַכְּסָ"א כְּחוּשְׁבִּין
אַלְהִי"ם.

וְהוּא פְתָר עֲלִיוֹן, חֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע חִיוּן
עֲלָאִין, וְחֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע תְּתָאִין,
וְאִיְהִי כְּרִסְיָא לְמֵאֲרִי כְּלָא, אֲדוֹן עַל כְּלָא,
דְּאִיְהוּ טְמִיר וְגִנְיִז.

וְאִי תִימָא דְרִזָּא דָּא חֲזָא יְחֻזְקָאֵל, לָא הָוָה
אַלָּא דְמוֹת דְּאֵלִין חִיוּן, וְלָא דְחֲזָא
חִיוּן, אַלָּא כְּמִלְכָּא דְשִׁלַּח שְׁטֵר בְּחוּתְמִיָּה,
וְדִיוֹקְנָא דְמִלְכָּא רְשִׁימָא עַל שְׁעוּהָ
מְחוּתְמִיָּה. דְּבִסְפִירָן דְאַצִּילוֹת אִיְהוּ דִּיוֹקְנָא
דְּמִלְכָּא מְמַשׁ, וּבִסְפִירָן דְּבְרִיאָה חוּתְמָא
דְּמִלְכָּא, וּבִסְפִירָן דְּיִצְרָה וּבְמִלְאָכִין דְּאִינוּן
חִיוּן צִינְרָא דְחוּתְמָא בְּשְׁעוּהָ, וּבְגִין דָּא
אִתְמַר בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל (שם) דְּמוֹת כְּמַרְאָה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחַיּוֹת, וְלָא הַחַיּוֹת מְמַשׁ. לְמִי שְׁכַל יָמִיו לָא רָאָה
מְלַךְ וְהָיָה בֶן כְּפָר, וְשָׂאֵל
בְּשִׁבְלִי, וְרוּשְׁמִים לוֹ עַל טְבֵלָה
אוּ עַל גֵּיזָא דְּיִוֹקְנֵי.

וְיֵשׁ נְקֻדָּה שְׁכַל הָעוֹלָם תְּלוּי
תְּחִתֵּיהּ, כְּמוֹ הַשְּׁמַשׁ אֶל
הַתְּחִתּוֹנִים נִרְאִית לְבִנֵי אָדָם
תַּחַת הַרְקִיעַ כְּנֻקְדַת קַמְ"ץ, וְהִיא
כְּמָה פְעָמִים גְּדוּלָּה מִכָּל הָאָרֶץ,
כֹּל שְׂכַן נְקֻדּוֹת הַתּוֹרָה לְגַבֵּי
גְבָהִים, וְנִרְאוֹת לָנוּ הַנְּקֻדּוֹת. (עד

כָּאן.)
וְאִנִּי כְּתוּבָה הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר -
זֶה נְהַר דִּינּוּר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא
מִלְפָּנָיו, אֶלְף אֶלְפִים יִשְׁמְשׁוּ
אוֹתוֹ, וְרַבּוּא רַבְבוּת שֶׁל
מִלְאָכִים עוֹמְדִים לְפָנָיו, הַדִּין

נְיִיר דִּיוֹקְנִיָּה.
וְאִית נְקֻדָּה דְּכָל עֲלָמָא תְּלִיא תְּחוּתָהּ, כְּגוֹן
שְׁמַשׁא לְגַבֵּי תְּתָאִין, אִתְחֻזָּא לְבִנֵי
נְשָׂא תְּחוּת רְקִיעָא כְּנֻקְדַת קַמְ"ץ, וְאִיְהוּ
כְּמָה זְמַנִּין רַב מִכָּל אַרְעָא, כֹּל שְׂכַן נְקֻדּוֹת
דְּאוּרִיִּתָּא, לְגַבֵּי גוֹבַה דְּלֵהוּן, וְאִתְחֻזְיִין לָן
נְקֻדּוֹתֵין. (עד כָּאן.)

וְאִנִּי כְּתוּבָה הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר (יְחֻזְקָאֵל א א), דָּא
נְהַר דִּינּוּר נְגִיד וְנִפְיָק מִן קְדְמוּהִי, אֶלְף
אֶלְפִים יִשְׁמְשׁוּנִיָּה, וְרַבּוּא רַבּוֹן דְּמִלְאָכִיא

וְאִי תִימָא דְרִזָּא דָּא חֲזָא יְחֻזְקָאֵל, לָא הָוָה
אַלָּא דְמוֹת דְּאֵלִין חִיוּן, וְלָא דְחֲזָא
חִיוּן, אַלָּא כְּמִלְכָּא דְשִׁלַּח שְׁטֵר בְּחוּתְמִיָּה,
וְדִיוֹקְנָא דְמִלְכָּא רְשִׁימָא עַל שְׁעוּהָ
מְחוּתְמִיָּה. דְּבִסְפִירָן דְאַצִּילוֹת אִיְהוּ דִּיוֹקְנָא
דְּמִלְכָּא מְמַשׁ, וּבִסְפִירָן דְּבְרִיאָה חוּתְמָא
דְּמִלְכָּא, וּבִסְפִירָן דְּיִצְרָה וּבְמִלְאָכִין דְּאִינוּן
חִיוּן צִינְרָא דְחוּתְמָא בְּשְׁעוּהָ, וּבְגִין דָּא
אִתְמַר בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל (שם) דְּמוֹת כְּמַרְאָה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחַיּוֹת, וְלָא הַחַיּוֹת מְמַשׁ. לְמִאֵן
דְּכָל יוֹמוּי לָא חֲזָא מִלְכָּא, וְהָוָה בֶּן כְּפָר,
וְשָׂאֵל בְּגִינִיָּה, וְרְשִׁימִין לִיהּ עַל טְבֵלָה אוּ עַל

נְיִיר דִּיוֹקְנִיָּה.
וְאִית נְקֻדָּה דְּכָל עֲלָמָא תְּלִיא תְּחוּתָהּ, כְּגוֹן
שְׁמַשׁא לְגַבֵּי תְּתָאִין, אִתְחֻזָּא לְבִנֵי
נְשָׂא תְּחוּת רְקִיעָא כְּנֻקְדַת קַמְ"ץ, וְאִיְהוּ
כְּמָה זְמַנִּין רַב מִכָּל אַרְעָא, כֹּל שְׂכַן נְקֻדּוֹת
דְּאוּרִיִּתָּא, לְגַבֵּי גוֹבַה דְּלֵהוּן, וְאִתְחֻזְיִין לָן
נְקֻדּוֹתֵין. (עד כָּאן.)

יושב, והספרים נפתחו, שהם שלשת הספרים שנפתחים בראש השנה, ובו טובלות הנשמות בנהר דינור הזה מזהמתן שמוזמים בעולם השפל, וזה מטטרו"ן בדמות של צדיק יסוד עולם, שהוא נהר דינור. מצד הגבורה - נהר פלגיו, מצד החסד - פלגי מים. וזהו על נהר כבר. מה זה כבר? זה מטטרו"ן, רכ"ב לעמוד האמצעי. וירכב על כרוב ויעף, והוא רכב אש וסוסי אש, כולל ששים רבוא מרפבות, ומצד של צדיק חי העולמים הוא כולל שמונה עשר רבוא מרפבות, וזהו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן, ובעלי המשנה פרשוה שני אלפים, שאינם משני רבוא, שהם כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים - עשרים אלף. שנים שאינן, נשארו שמונה עשר שיורדים עם מטטרו"ן לקבל שמונה עשרה ברכות של תפלות ישראל להעלותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, חי העולמים, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה - זו שכינה. נפתחו השמים - חמשה רקיעים של היום השני. ה' של השמים, שבה רשומים החיות, שמקורם יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ירד ה"א וא"ו ה"א) - יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם - חמשה אור של יום הראשון כנגד ה' ראשונה, כלולה מחמשה אור שהוא אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה.

וכך אחד מראה אהי"ה, ונקודות אלו עולות אלהי"ם, שבהם שבע נקודות - שלש למעלה, שלש למטה, חל"ם באמצע. ורקיע שמיני אחד להם, שנאמר

קדמוהי יקומו, דינא יתיב, וספרין פתיחו (דניאל ז ט). דאינון תלת ספרין דנפתחין בראש השנה, וביה טבלין נשמתין בהאי נהר דינור, מזהמתן דמוזהמין בעלמא שפלה, ודא מטטרו"ן, בדיוקנא דצדיק יסוד עלמא, דאיהו נהר דינור מסטרא דגבורה, נהר פלגיו מסטרא דחסד, פלגי מים, והאי איהו על נהר כבר, מאי כבר, דא מטטרו"ן, רכ"ב לעמודא דאמצעיתא, וירכב על כרוב ויעף (תהלים יח ט). ואיהו רכב אש וסוסי אש (מ"ב ב א), כליל שתין רבוא מרפבות, ומסטרא דצדיק חי עלמין הוא כליל י"ח רבוא מרפבות, והיינו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן (תהלים סח ט). ואוקמוה מארי מתניתין תרי אלפי שאינן מתרין רבוא, דאנון כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים עשרים אלפים, תרי שאינן, אשתארו תמני (דף ד ע"ב) סרי אלפי, דנחתין עם מטטרו"ן לקבלא י"ח ברכאן דצלותין דישראל, לסלקא לון קמי קודשא בריהו, הוא ח"י עלמין, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה דא שכנינא, נפתחו השמים, ה' רקיעי דיומא תנינא, ה' דהשמים, דבה רשימין חיוון, דמקוריהון יו"ד ה"י וא"ו ה"י (נ"א יוד ה"א וא"ו ה"א), יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם (יחזקאל א א). חמש אור דיומא קדמאה, לקבל ה' קדמאה, פלילא מחמש אור, דאיהו אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה (שמות כח לו).

וכך חד אחזי אהי"ה, ונקודין אלין סלקין אלהי"ם, דבהון שבע נקודין, תלת לעילא תלת לתתא חלם באמצעיתא, וחד רקיעא תמינאה לון, דאתמר ביה (בראשית א

בו ויתן אותם אלהים ברקיע השמים.

ושבעה ניצוצות של נקודות אאאא כנגד שבעה כוכבי לכת - שלשה מפאן ושלשה מפאן, חמ"ה באמצעיתו, רביעי לכל השלשה, ושביעי לששה, והיא בצורת חל"ם באלו החמש, וקמץ משם מלא קמץ - קמ"ץ הוא י', כשנפתח בחמש נקודות הוא ה', חמש אצבעות שבהן נפתח קמץ, שהוא י', לחמשים שערי החרות.

ואותיות י"ה פחשבון חול"ם, שהוא אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' זרוע, ה' כתר, קמ"ץ י"ד פרקי האצבעות, וזהו ויאמר פי י"ד על כס י"ה, והם רמוזים יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעות של יד שמאל י"ד פרקים, רמוזים כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, והם כ"ח, שנאמר עליהם ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, וכן עולה אי"ה או"ה כ"ח, שרמוזים בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד שהסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף, ולכן פרשוה בעלי המשנה, פל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה, שהם שבעים שנים אחר אלף ומאתים שנים שנחרב בית המקדש, ויש מי שמחשב אותם משבטל התמיד, משום שבדרגת יעקב תלוי קץ הגאולה, שדרגתו אמת. זהו שכתוב תתן אמ"ת ליעקב, שהוא סימן אלף מאתים תשעים. ויש מי שהוסיף בו ב', קרוב יהו"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת, לדעת בארץ דרבה. אף כף ארץ - אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקים

ויתן אתם אלהים ברקיע השמים. ושבֵע נְצוּצֵי דְנְקוּדֵי אַאֲאֲא לְקַבֵּל שְׁבַע כְּכַבֵּי לַכֶּתֶת, תֵּלֶת מִפְּאֵן וְתֵלֶת מִפְּאֵן חֲמִ"ה בְּאֲמֻצְעֵיתֶיהָ, רְבִיעָאָה לְכָל תֵּלֶת, וְשְׁבִיעָאָה לְשֵׁיתָ, וְאִיהִי בְּצוּרַת חֲל"ם, בְּאַלְיָן חֲמֵשׁ (ויקרא ב ב) וְקִמֵץ הִכְהֵן מִשָּׁם מְלֵא קִמְצוֹ, קִמְ"ץ אִיהוּ י' פֶּד אֶתְפַּתַּח בְּה' נְקוּדֵין אִיהוּ ה', חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, דְּבַהוּן אֶתְפַּתַּח קִמֵץ דְּאִיהוּ י', לְחֲמֵשִׁין תְּרַעִין דְּחִירוֹ.

ואתון י"ה פחשבון חל"ם דאיהו אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' דרועא ה' כתר, קמ"ץ י"ד פרקין דאצבעון, והאי איהו (שמות יד טז) ויאמר פי י"ד על כס י"ה, ואינון רמיזין יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעאן דיד שמאלא י"ד פרקין, רמיזין כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ואינון כ"ח דאתמר עלייהו (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, והכי סליק אי"ה או"ה כ"ח, דרמיזין (ירמיה יז יב) בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד דאסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף (איכה א ו), ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, פל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, דאינון שבעין שנין, בטר אלף ומאתן שנין, דאתחרב פי מקדשא, ואית דחשיב לון משבטל התמיד, בגין דבדרגא דיעקב תליא קץ דפורקנא, דדרגיה אמת, הדא הוא דכתיב (מכה ז ט) תתן אמ"ת ליעקב, דאיהו סימן אלף מאתים תשעים, ואית דאוסיה ביה ב', קרוב יהו"ה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת (תהלים קמה יח), לדעת בארץ

דרבה (שם טז ג), אוף הכי ארץ, אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיימא בהון

בְּהֵם אִמֹת מֵאֲרִיץ מֵאֲרִיץ תִּצְמַח,
כְּשִׁיחֵיו כַּחוּץ כַּחֲשׁוֹן אֲרִיץ,
אֲכַל גִּזְרֵי דִינָם שְׁבַעִים שָׁנָה.
דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים - הֵם
הַנְּקֻדוֹת, זְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים
בְּאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם נְקֻדוֹת עֲגֻלוֹת,
אוֹתִיּוֹת מְרַבְּעוֹת, שְׁבִאוֹתִיּוֹת
נִבְרְאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת הַכֶּסֶּא,
שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם בְּעִנְיָנוּ שֶׁל
יְחֻזְקָאֵל, דְּמוֹת הַחִיּוֹת מְרַאֲיֵהֶם
כְּגֻחְלֵי אֵשׁ, אֵלוּ הֵם נְקֻדוֹת
הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן תִּשְׁעָה, שְׁבַהֵן נִבְרְאוּ
תִּשְׁעָה גֻלְגֻלֵי הַכֶּסֶּא. הַכֶּסֶּא הוּא
עֲשִׂירֵי לְתִשְׁעָה גֻלְגֻלִים
שְׁמֵאִירִים בְּהֵם עֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּבְהֵם
נִבְרְאוּ, וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
יְהו"ה, מֵאִירוֹת בְּאַרְבַּע הַחִיּוֹת,
וּבְהֵן נִבְרְאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה הוּא הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אִמֵּת, וְשִׁכְיֵנְתוֹ תּוֹרַת
אִמֵּת, בְּהֵ נִבְרָא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא
אֱלֹהִי"ם, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים. בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא רֵאשִׁית,
בְּרֵא הַכֶּסֶּא שֶׁהוּא אֱלֹהִי"ם, שֶׁכָּף
עוֹלָה הַכֶּסֶּא לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִי"ם.
וַיֵּשׁ תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה וְתוֹרָה שֶׁל
אֲצִילוֹת. תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה - ה'
קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, וְתוֹרָה שֶׁל
אֲצִילוֹת - תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה.
וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה
אֱלֹהֵיךָ, וּמִן הַצַּד שֶׁלָּה נֶאֱמַר עַל
יִשְׂרָאֵל בְּנִים אַתֶּם לָהּ. וּמִנֵּן לָנוּ
שֶׁתּוֹרָה שֶׁל אֲצִילוֹת הִיא תּוֹרַת
ה' שֶׁתּוֹלֵיָהּ בְּשֵׁמוֹ? אֵלָּא כִּף
בְּרִשׁוּתָהּ, זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. שְׁמִי עִם
י"ה - שֵׁם"ה, זְכָרִי עִם ו"ה -
רמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אוֹתִיּוֹתֶיהָ
- תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ
הִיא תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' שְׁנַתּוֹסְפָה
בַּתּוֹרָה. זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם - זֶה
יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּמִשׁוֹם זֶה
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחֻלוּ, וּפְרֻשׁוּהוּ
רַבְנֵי הַמִּשְׁנָה אֵין כְּבוֹד אֵלָּא

אִמֹת מֵאֲרִיץ תִּצְמַח (שם פד יב), כִּד יְהוֹן לְכַר
כַּחוֹשְׁבֵן אֲרִיץ, אֲכַל גִּזְרֵי דִינָם שְׁבַעִים שָׁנָים.
דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכְּלִים אֵינּוֹן נְקֻדֵי, יְזַהְרוּ
דְּנַהְרִין בְּאַתּוּוֹן, דְּאַנּוֹן נְקֻדֵינן עֲגוּלִין,
אַתּוּוֹן מְרֻבְּעִין, דְּבְּאַתּוּוֹן אַתְּבְּרִיאוּ אַרְבַּע
חִיּוֹן דְּכְרִסְיָא, דְּאַתְּמַר עֲלֵיהוּ בְּעִנְיָנָא
דִּיחֻזְקָאֵל (א י), וּדְמוֹת הַחִיּוֹת מְרַאֲיֵהֶם כְּגֻחְלֵי
אֵשׁ, אֵלִין אֵינּוֹן נְקֻדֵי דְּאוֹרִייתָא, דְּאַינּוֹן
תִּשְׁעָה, דְּבַהוּן אַתְּבְּרִיאוּ תִּשְׁעָה גֻלְגֻלֵי
דְּכְרִסְיָא, כְּרִסְיָא אִיהִי עֲשִׂירָאָה לְתִשְׁעָה
גֻלְגֻלִים, דְּנַהְרִין בַּהוּן עֶשֶׂר אַתּוּוֹן דְּאַנּוֹן יו"ד
ה"א וּו"ו ה"א, וּבַהוּן אַתְּבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע
אַתּוּוֹן דְּאַינּוֹן יְהו"ה, נַהְרִין בְּאַרְבַּע חִיּוֹן,
וּבַהוּן אַתְּבְּרִיאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אִמֵּת,
וְשִׁכְיֵנְתִּיהָ תּוֹרַת אִמֵּת, בְּהֵ אַתְּבְּרִיאת
כְּרִסְיָא דְּאִיהִי אֱלֹהִי"ם, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִי"ם, בְּאוֹרִייתָא דְּאִיהִי רֵאשִׁית בְּרֵא
כְּרִסְיָא דְּאִיהִי אֱלֹהִי"ם, דְּהִכִּי סְלִיק הַכֶּסֶּא
לְחוֹשְׁבֵן אֱלֹהִי"ם.

וְאִיתְּ אֲוִרִייתָא דְּבְּרִיאָה, וְאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת,
אוֹרִייתָא דְּבְּרִיאָה, יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית
דְּרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת תּוֹרַת
יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח), וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם
יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ (דברים יח יג), וּמִסְטָרָא דִּילָהּ
אַתְּמַר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד יג) בְּנִים אַתֶּם לִיהו"ה,
וּמִנָּא לָן דְּאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת אִיהִי תּוֹרַת
יְהו"ה דְּתִלְיָא בְּשְׁמִיָּהּ, אֵלָּא הִכִּי אוֹקְמוּהָ זֶה
שְׁמִי לְעֹלָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה,
זְכָרִי עִם ו"ה רמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אַתּוּוֹי
תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה (דף ה ע"א) לָךְ
אִיהִי תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' דְּאַתּוֹסְפַת בַּתּוֹרָה, זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּבְגִין

דָּא כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (משלי ג לה), וְאוֹקְמוּהוּ
רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין אִין כְּבוֹד אֱלָא תוֹרָה, וְאִית
כְּבוֹד נְבִיאָה, וְאִית כְּבוֹד נְאֻצֵּל, מִסְטָרָא
דְּאוֹרֵייתָא דְּבְרִיאָה, אֲתִמְר בִּישְׂרָאֵל (ויקרא כה
נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְטָרָא
דְּאֲצִילוֹת, בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה וְגוֹמֵר (דברים יד א).
וְלַעֲיִרָא עַל כֹּלָּא עֲלֵת עַל כֹּלָּא דְלִית אֱלֹהֵהּ
עֲלֵיהּ, וְלֹאוּ תַחֲוֹתֶיהּ, וְלֹאוּ לְאַרְבַּע
סְטְרֵי עֲלֵמָא, וְאִיהוּ מְמַלָּא כֹּל עַלְמִין, וְאִיהִי
אֲסַחַר וּמְקַבֵּל בְּהָ יְסוּרִין וּמְרַעִין וּמְכַאוּבִין
בְּדַחֲלֵהּ דְּמֵאֲרִיָּה, אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ, פְּגוּוֹנָא
דְּאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, עַל אֲלִין מֵאֲרִי
קוּשְׁיִין וּמַחֲלוּקוֹת, אֶת וְהֵב בְּסוּפָהּ (במדבר כא
יד). וְאוֹקְמוּהָ אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ, דְּמַה דְּהוֹת לֹוּן
שְׂכִינְתָא סוּף דְּכָל דְּרַגִּין, קוּשְׁיָא וְדִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, אֲתַחֲזֶרֶת לֹוּן אֲהֶבֶה מִסְטָרָא דִּימִנָּא,
אֲהֶבֶת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כֹּל הַמְקִיִּים אֶת הַתּוֹרָה
מֵעוֹנֵי, סוּפוּ לְקִיּוּמָהּ מֵעוֹשֶׁר, וְהֵאֵי אִיהוּ
אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ, וְכָל מָאן דְּלֹא מְקִיִּים לָהּ
מֵעוֹשֶׁר, לֹא יְקִיּוּמָהּ מֵעוֹנֵי.

תורה. ויש כבוד נבִּיאָה, ויש כבוד נְאֻצֵּל. מצד של תורה של בְּרִיאָה, נֵאמַר בִּישְׂרָאֵל כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, ומצד של אֲצִילוֹת - בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה וגומר.

ומעֵר לְכָל - עֲלֵת עַל הַכֹּל שְׁאִין אֱלֹהֵהּ עֲלִיו וְלֹא תַחֲתִיו וְלֹא לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם, וְהוּא מְמַלָּא כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא מְקִיף, וּמְקַבֵּל בְּהָ יְסוּרִים וּמַחֲלוֹת וּמְכַאוּבִים בִּירְאֵת רְבוּנוּ, אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ, כְּמוֹ שְׂבָאוֹרָה בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה עַל בְּעֲלֵי הַקְּשִׁיּוֹת וְהַמְּחֻלְקוֹת הַלְלוּ - אֶת וְהֵב בְּסוּפָהּ, וּפְרִשׁוּהָ אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ. שְׂמַה שְׁהִיְתָה לְהֵם הַשְּׂכִינָה סוּף כֹּל הַדְּרָגוֹת, קְשִׁיָּה וְדִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, חֲזָרָה לְהִיּוֹת לְהֵם אֲהֶבֶה מִצַּד הַיְמִין, אֲהֶבֶת חֶסֶד, וְלִכְּן כֹּל הַמְקִיִּים אֶת הַתּוֹרָה מֵעוֹנֵי, סוּפוּ לְקִיּוּמָהּ מֵעוֹשֶׁר, וְזֶה הוּא אֲהֶבֶה בְּסוּפָהּ. וְכָל מִי שְׂאִינוּ מְקִיּוּמָהּ מֵעוֹשֶׁר, לֹא יְקִיּוּמָהּ מֵעוֹנֵי.

דְּרַגָּה חֲמִישִׁית בִּירְאֵת ה', פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, כֹּל הַקּוּדְם יִרְאֵתוּ לְחֻמְתּוֹ, חֲכָמְתּוֹ מִתְקִימָת, וְכָל הַקּוּדְם חֲכָמְתּוֹ לִירְאֵת חֲטָאוֹ, אִין חֲכָמְתּוֹ מִתְקִימָת. שְׁכָל הַקּוּדְם חֲכָמְתּוֹ לִירְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה? לְמִי שְׂמָסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים וְלֹא מָסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִכְנָס?

וּבְדִרְךָ סוּד, אֲדַנִּי שֵׁם י' יִרְאֵת ה', וְאֵלּוּ אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת הֵן מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שְׁלָה, י' מִן יְהוָה, הִיא חֲכָמָה, וְאַרְבַּעַת אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַזֶּה הֵן מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלִכְּן הַקְּדִימוּ בַתְּפִלָּה אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תִפְתַּח, וְאַחַר כֵּן חוֹתְמִים אוֹתָהּ בְּשֵׁם יְהוָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִגֵּן אֲבָרְהָם.

דְּרַגָּא חֲמִישָׁאָה בִּירְאֵת יי' אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, כֹּל הַקּוּדְם יִרְאֵתוּ לְחֻמְתּוֹ חֲכָמְתּוֹ מִתְקִימָת, וְכָל הַקּוּדְם חֲכָמְתּוֹ לִירְאֵת חֲטָאוֹ אִין חֲכָמְתּוֹ מִתְקִימָת, דְּכָל הַקּוּדְם חֲכָמְתּוֹ לִירְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוּמָה, לְמִי שְׂמָסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלֹא מָסְרוּ לוֹ מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִכְנָס.

וּבְאַרְחָ רְזָא, אֲדַנִּי תִפְּחֵן י' יִרְאֵת יי', וְאֲלִין אַרְבַּע אֲתָוּן אִינוּן מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים דִּילָהּ, י' מִן יְהוָה אִיהִי חֲכָמָה, וְאַרְבַּע אֲתָוּן דִּהֵאֵי שְׂמָא אִינוּן מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וּבְגִין דָּא אֲקֻדִּימוּ בְּצִלוֹתָא אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תִפְתַּח, וְלִכְתֵּר חֲתִמִּין לָהּ בְּשֵׁם יְהוָה,

ואף כף הקדים שב"א, שהיא יראה, בשם יהו"ה, לאהבה שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט. קמ"ץ מימין, וקמץ הפהן משם, משום שמעלין בקדש ולא מורידין, ומשום זה הקדימו שס"ה לא תעשה, שהם יראה, לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו שפתיב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן - סדר נשים, ישועת - סדר נזיקין, חכמה - סדר קדשים, ודעת - סדר טהרות. אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא. וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך סוד, הם מעמוד האמצעי שכולל ששה סדרי משנה, ומי שרוצה לקחתו ללא שכירתו, שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרנן מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא לשכירתו, וכדי שלא יעשו פרוד, אף על גב שלמד אדם ששה סדרי משנה ולא הקדים לו יראת ה', שהיא שכירתו, הקדוש-ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא, כאלו לא היה כלום בידו. אמונה, היא האם העליונה מצד החסד, שבה קריאת שמע שהיא אמונה, והיא עתיד מצד הגבורה, שבו נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר. חסן הוא מצד של העמוד האמצעי. ישועת נקראת מצד של נצח, וגם נצח ישאל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהן משם (ויקרא ה יב). בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתאה ביראת יי', והיה אמונת עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארץ רזא, אינון מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכירתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרנן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריך הוא ושכירתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכירתיה, קודשא בריך הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר

ינחם. חֲכָמָה היא סֹדֵר קִדְּשִׁים,
שְׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יִסוּד,
שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֵר בְּהַפּוּדָה - מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה היא אֲמוּנָה,
וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי
שְׁמוֹת אֲמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֵהוּדוּנָה"י,
וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוּ
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְּן
נִקְרָא סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִידָהּ, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שְׁהוּא
סֹדֵר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל
אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ,
וְשׁוֹרְפִים בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ. חֶסֶן, הוּא
מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שָׁבוּ
סֹדֵר נְשִׁים, יִשׁוּעַת הוּא סֹדֵר
נְזִיקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁמֶשֶׁם כָּל
הַדִּינִים יוֹצֵאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה גִזְק
לְחַבְרָה. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד
הַחֶסֶד, שֶׁבָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, וְהוּא סֹדֵר קִדְּשִׁים, וְעִמּוֹ
נִצַּח. זֶהוּ שְׁכַתוּב נַעֲמֹת בִּימִינֶךָ
נִצַּח. דַּעַת שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.
וְהוּא שֵׁשָׁה סֹדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוּד
שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֵמִים לְדִין וּמְדִינִין לְרַחֲמִים.

דְּרָגָה שְׁבִיעִית בִּירְאָת ה' - שְׁאִין
לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שְׁכַתוּב יִרְאוּ אֶת ה'
קִדְּשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו.
לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְחוּשָׁף מִיִּשְׂרָאֵל אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בַּתּוֹרָה אִם הוּא
בַּעַל תּוֹרָה, שְׁבִלֵי תּוֹרָה אֵין
יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין בּוֹר יִרְא
חֶטָּא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי
יִרְאָה, אֶף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסְרוֹן בְּנִשְׁמָתוֹ,
וְלֹא יִהְיֶה חֶסְרוֹן בְּמַעֲשָׂיו
הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעִנְיּוֹת
כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת טוֹבוֹת,
כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵין עֲנִי אֲלֵא מַתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יִנְחָם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיהִי סֹדֵר
קִדְּשִׁים דְּאִיהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיהוּ יִסוּד דְּאִיהוּ
סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וְאִית דְּיִימָא בְּהַפּוּכָא, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיהִי אֲמוּנָה, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק
דְּבִיהּ כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן אֲמ"ן, דְּאֲנוּן
יֵאֵהוּדוּנָה"י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי (דף ה
ע"ב) לְמִינוּ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א
א). וּבְגִין דָּא אַתְקָרִי סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִידָהּ אִיהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְּאִיהִי סֹדֵר מוֹעֵד,
דְּבִיהּ אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ, חֶסֶן אִיהוּ
מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְבִיהּ סֹדֵר
נְשִׁים, יִשׁוּעַת אִיהִי סֹדֵר נְזִיקִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, דְתַמָּן כָּל דִּינִין נִפְקִין לְמָאן דְעֵבִיד
נִזְק לְחַבְרִיהּ, חֲכָמָה אַתְקָרִיתָא מִסְטָרָא
דְחֶסֶד, דְּבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים וְהוּא
סֹדֵר קִדְּשִׁים, וְעִמּוּת נִצַּח, הֵדָא הוּא
דְכַתִּיב (תהלים טז יא) נַעֲיַמַת בִּימִינֶךָ נִצַּח, דַּעַת
דְּאִיהוּ סֹדֵר טְהוּרוֹת, וְאֵינּוֹן שִׁית סֹדְרֵי
מַתְנִיתִין, בְּרִזָּא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֵמִי לְדִינָא וּמְדִינָא לְרַחֲמֵי.

דְּרָגָא שְׁבִיעִיָּה בִּירְאָת י"י דְלִית לִיהּ חוֹסֵר,
הֵדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים לד י) יִרְאוּ אֶת
י"י קִדְּוִשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹאֹו יִהְיֶה
מֵאֵינּוֹן דְּאַתְמֵר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוּשָׁף מִיִּשְׂרָאֵל
אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לִיהּ חוֹסֵר בְּאוֹרֵייתָא
אִם הוּא מְאִרֵי תּוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרֵייתָא לִית
דְּחִילוֹ, כְּמָא דְאַתְמֵר אֵין בּוֹר יִרְא חֶטָּא,
כְּגוֹנָא דְלִית אוֹרֵייתָא בְּלֹא דְחִילוֹ, אוֹף הֵכִי
לִית דְּחִילוֹ בְּלֹא אוֹרֵייתָא, לֹא יִהְיֶה חֶסְרוֹן
בְּנִשְׁמָתִיהּ, וְלֹא יִהְיֶה חֶסְרוֹן בְּעוֹבְדוֹי טְבִין,
דְלִית חוֹסֵר וְעִנְיּוֹת כְּחוֹסֵר דְּאוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵי יֵא טְבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ

המפצות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב מפנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דרגה שמינית ביראת ה' - להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הפל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרשוהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסייה, כבן אדם שאין לו בשת פנים. אוי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארוהו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה. ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

וענוה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב ענוה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי ענוה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה

מארי מתניתין, אין עני אלא מתורה ומן המצות, דגופא איהו עובדי ידוי דבר נש, לית חוסר סגי מניה בתר דלאו איהו עובדי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ודא גרם דיתחרב בי מקדשא, דלא הוה עובדי יהו"ה.

דרגא תמינאה ביראת יי', למהוי ליה בשת אנפין, מאן דאית ליה בשת אנפין דלא למעבד עבירה דאתי לידיי בגין דחילו דקודשא בריך הוא, פאלו ביה אתברי עלמא, ובגין דא בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת פלא חד, ומאן דלית ביה בשת אנפין אוקמוהו מארי מתניתין בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפוך בש"ת ותשפח שב"ת, והיינו בראשית יר"א שב"ת, דלא תחלל ליה בפרהסייה, כבר נש דלאו ביה בשת אנפין, ווי ליה מאן דמחלל שבת מלכתא דאיהי קדש למעבד ליה חול, דאוקמוהו מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שפן בשבת מלכתא.

ועוד בושת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם, אנון דעברין עבירה ביד רמה, ולית לון בשת פנים מקודשא ברוך הוא, דאתמר ביה (תהלים לג כג) משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ואתמר ביה (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ואתמר ביה (משלי כ כז) חפש כל חדרי בטן, (ירמיה כ יב) רואה כליות ולב.

וענוה קטירא בדחילו, הדא הוא דכתיב (משלי כב ד) עקב ענוה יראת יי',

מאן דאית ביה יראת יי' איתי ליה לידי ענוה דאיהי שכינתא עלאה,

דִּירָאת יִי' עֶקֶב לְגַבְיָהּ, וְדָא דְרָגָא דְמֹשֶׁה,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֹו מְאֹד,
וּבִגִּין דְּאִיהִי יִרְאָה עֶקֶב לְגַבְיָהּ, אוֹקְמוּהָ מְאִרִי
מִתְנִיתִין, יִרְאָה מְלָה זִוטְרִתִּי הִיא לְגַבִּי מֹשֶׁה.
דְּרָגָא תְּשִׁיעָא בִּירָאת יִי', כֹּל מָאן דְּאִית
בֵּיהּ יִרָאת יְהו"ה יִתְהַלֵּל, וְכִי אִית
לְבַר נֶשׁ לְשַׁבְחָא גְרַמְיָהּ, אֶלָּא אִיהוּ מְשׁוּבַח
קָדָם יְהו"ה, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב (משלי לא ל) שֶׁקֶר
הַחֵן וְהַבֵּל הִיפִי וְגוֹמֵר, דָּא דָּרָא דְחִזְקִיָּהּ,
דְּבִירָאת יִי' קָא אֲתִי בַר נֶשׁ לְקִיָּמָא
תְּרִי"ג מְצוֹת, כְּחֻשְׁבֵּן בִּירָא"ת.

דְּרָגָא עֲשִׂירָאָה בִּירָאת יִי', אִית יִרְאָה וְאִית
יִרְאָה, לֹא כֹל אֶפְיָא שׁוֹיִן, אִית יִרְאָה
דְּדַחִיל בַר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא
יִלְקָה לִיָּה בְּרִצּוּעָה, דְּאִתְמַר (דף 1
ע"א) בָּהּ (בראשית א ב) וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ,
מִסְטָרָא דְּאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע, דְּאִיהִי אֲרַעָא
רְקֻנָּא, שְׁפָחָא בִישָׁא, כְּגוֹוָנָא דְּחַד מְאֲרַבַּע
אַבוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ הַבּוֹר, וּכְגוֹוָנָא דְּבוֹר
דְּיוֹסֶף, דְּאוֹקְמוּהוּ עֲלִיָּה הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
וְכוֹ' (בראשית לו כד), הַבְּרָה נְקָבָא בִישָׁא, בּוֹר
דְּכוּרָא, וּבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתְמֵן, אוֹקְמוּהוּ
עֲלִיָּה אִין בּוֹר יִרָא חֻטָּא, בְּתַר דְּלִית בֵּיהּ יִרָאת
יִי'.

מָאן דְּאִיהוּ דְּחִיל מְגוֹ אוֹרִייתָא דְּאִיהִי
תְּפָאֲרַת, דְּמַנְיָה נְפָקַת, כְּגוֹן דָּא אִיהִי
שְׁקוּלָה לְגַבְיָהּ, וּבִגִּין דָּא אִין כֹּל יִרְאָה שְׁוָה,
דְּהָא יִרָאת יִי' הִיא מְלָכוֹת דִּילִיָּהּ, כְּלִילָא
מְכָל פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה
דְּנְפָקַת מְגוֹ תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
דְּאִיהוּ יְהו"ה, דְּכְגִינָה אוֹקְמוּהוּ מְאִרִי
מִתְנִיתִין, גְּדוּלָה תוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִידֵי
מַעֲשָׂה, דְּאִי בַר נֶשׁ לֹא יִדַע אוֹרִייתָא, וְאִגְרָא

עֶקֶב לְגַבְיָהּ, וְזוֹ דְּרָגַת מֹשֶׁה,
שְׁנַאֲמַר בּוֹ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנֹו
מְאֹד, וּמְשׁוּם שְׁהִירָאָה הִיא עֶקֶב
אֲלֵיָּהּ, פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
יִרְאָה דְּכַר קֶטְן הִיא לְגַבִּי מֹשֶׁה.
דְּרָגָה תְּשִׁיעִית בִּירָאת ה' - כֹּל
מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרָאת יְהו"ה, יִתְהַלֵּל.
וְכִי יֵשׁ לְאָדָם לְשַׁבַּח אֶת עֲצֻמוֹ?
אֶלָּא הוּא מְשַׁבַּח לְפָנֵי יְהו"ה.
וְזִהוּ שְׁכִתּוּב שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הִיפִי וְגוֹמֵר. זֶה דוֹרוֹ שֶׁל
חִזְקִיָּהוּ, שְׁבִירָאת ה' בַּא בְּן אָדָם
לְקִיָּמָא תְּרִי"ג מְצוֹת כְּחֻשְׁבֵּן
בִּירָא"ת.

דְּרָגָה עֲשִׂירִית בִּירָאת ה' - יֵשׁ
יִרְאָה וְיֵשׁ יִרְאָה, לֹא כֹל הַפְּנִים
שׁוֹיִם. יֵשׁ יִרְאָה שְׁפּוּחַד אָדָם
מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֹא
יִלְקָה בְּרִצּוּעָה, שְׁנַאֲמַר בָּהּ
וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ מִצַּד שֶׁל
הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, שְׁהִיא אֲרֶץ
רִיקָה, שְׁפָחָה רַעָה, כְּמוֹ שְׁאֲחַד
מְאֲרַבְּעָה אַבוֹת נְזִיקִין שְׁהוּא
הַבּוֹר, וְכְמוֹ שְׁהַבּוֹר שֶׁל יוֹסֵף
שְׁבָאֲרוּ עֲלָיו הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
וְכוֹ' הַבְּרָה - נְקָבָה רַעָה, בּוֹר -
זָכַר, וּבוֹר, מְשׁוּם שְׁהוּא מְשָׁם,
פְּרִשׁוּהוּ עֲלָיו אִין בּוֹר יִרָא חֻטָּא,
מֵאַחַר שְׁאִין בּוֹ יִרָאת ה'.

מִי שְׁהוּא פּוֹחַד מִתּוֹךְ תוֹרָה
שְׁהִיא תְּפָאֲרַת, שְׁמַמְנֹו יִצָּאָה,
כְּגוֹן זֹו הִיא שְׁקוּלָה אֲלֵיו,
וּמְשׁוּם זֶה אִין כֹּל יִרְאָה שְׁוָה,
שְׁתְּרֵי יִרָאת ה', הִיא מְלָכוֹתוֹ,
כְּלִילָה מְכָל מְצוֹת הַתּוֹרָה,
מְשׁוּם שְׁהִיא יִרְאָה שְׁיִצָּאָת
מִתּוֹךְ תּוֹרָה, שְׁהוּא עֲמוּד
הָאִמְצָעִי שְׁהוּא יְהו"ה, שְׁבִגְלָלָה
פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוּלָה
תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה אָדָם לִידֵי
מַעֲשָׂה, שְׁאָם אָדָם לֹא יוֹדַע אֶת
הַתּוֹרָה וְשִׁכַר מְצוּתֵיהָ, וְעַנְשִׁים

דְּפְקוּדֵיָּא דִּילָהּ, וְעוֹנְשֵׁין

דִּילָה לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא דְּבָרָא אֹרִייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אִיף דְּחִיל לִיָּה וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אָמַר דְּוֹד לְשִׁלְמָה בְּנוֹ (ר"ה א כח ט) דַּע אַתְּ אֵלֶּה"י אָבִיךָ וְעַבְדְּהוּ.

דְּאִי בַר נֶשׁ לָא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לִיָּה אֹרִייתָא, וּמִנֵּי לִיָּה לְנִטְרָא לָהּ, אִיף דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאָרְץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

בְּגִין דְּאֹרִייתָא דְּאִיהִי תְרִי"א מִתְרִין דְּרַגִּין אֲתִיהִיבַת, מַחְסַד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמַן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהֵבַת חֶסֶד וּדְחִילוֹ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי יֵרֵאָה, דְּבִהוּן אֲשַׁתְּלִימוֹ תְרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין דְּכָל אֹרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סְטְרִין אֲתִיהִיבַת, אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאָרְץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֶסֶד גְּבוּרָה דְּמִתְמַן מַלְכוּת אִיהִי אֲהֵבָה וְיֵרֵאָה, אִיף אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן גְּדוּלָּה תּוֹרָה שְׁמַבִּיאָה לְאָדָם לִיָּדֵי מַעֲשָׂה, דְּמַהֲכָא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוּדָם יֵרֵאָתוּ לְחַכְמָתוּ חַכְמָתוּ מִתְקַיִימַת, אֶלָּא כְּלָא קְשׁוּט, תְּפִאָרַת אֲתַקְרִי אָדָם, פְּגוּוֹנָא דִּילִיָּה הוּא אָדָם ה"א דְּלִתְתָא, דְּאֹקְמוּהוּ עַלִּיָּה דִּהוּה רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן, יִשְׂרָאֵל עַלָּה בְּמַחְשְׁבָה לְבִרְאוּת, דְּאֲתַמַּר עַלִּיָּהוּ אָדָם אַתָּם, אוֹף הָכִי תְּפִאָרַת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה דְּאִיהוּ י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה עַלָּאָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה דְּאִיהוּ י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה תְּחִתּוֹנָה, יֵרֵאָת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהַ (ויקרא יב ד) אֲשָׁה כִּי תִזְרִיעַ, אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאֶקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ אֲשָׁה יֵרֵאָת י"י

שְׁלָה לְמִי שְׁעוּבָר עַל הַמְצוּוֹת, וּמִי בְרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִיָּהוּ שְׁנַתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל - אִיף יִפְחַד מִמְּנֵוּ וְיִשְׁמַר מְצוּוֹתֵיו? וְלִכְּן אָמַר דְּוֹד לְשִׁלְמָה, דַּע אַתְּ אֵלֶּהי אָבִיךָ וְעַבְדְּהוּ.

שְׁאָם אָדָם לֹא מְפִיר אֶת אוֹתוֹ שְׁנַתְּן לּוֹ תּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְרָה, אִיף יִפְחַד מִמְּנֵוּ וְיַעֲשֶׂה מְצוּוֹתֵיו? וְלִכְּן פְּרִשׁוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאָרְץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

מִשׁוּם שְׁתוּרָה, שְׁהִיא תְרִי"א, מִשְׁתִּי דְּרַגּוֹת נִתְּנָה, מַחְסַד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם שְׁתֵּי מְצוּוֹת - אֲהֵבַת חֶסֶד וְיֵרֵאָת גְּבוּרָה, שְׁהִיא יֵרֵאָה, שְׁבָהֶם הִשְׁתַּלְּמוּ תְרִי"ג מְצוּוֹת. וּמִשׁוּם שְׁכָל הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צְדָדִים נִתְּנוּ, פְּרִשׁוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאָרְץ חָסִיד וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

וְאִם תֵּאמַר, הֲרִי חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם מַלְכוּת, הִיא אֲהֵבָה וְיֵרֵאָה, אִיף פְּרִשׁוּהוּ חַכְמִים גְּדוּלָּה תּוֹרָה שְׁמַבִּיאָה לְאָדָם לִיָּדֵי מַעֲשָׂה, שְׁמַכְּאֵן מִשְׁמַע, שְׁכָל הַקּוּדָם יֵרֵאָתוּ לְחַכְמָתוּ חַכְמָתוּ מִתְקַיִימַת? אֶלָּא הַכָּל אֲמַת. תְּפִאָרַת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שְׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שְׁלִמְטָה, שְׁבָאָרוּ עַלִּיָּו שְׁהִיָּה רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וְלִכְּן פְּרִשׁוּהוּ חַכְמִים, יִשְׂרָאֵל עַלָּה בְּמַחְשְׁבָה לְבִרְאוּת, שְׁנֵאמַר עַלִּיהֶם אָדָם אַתָּם. אִיף תְּפִאָרַת, שְׁהוּא יְהו"ה, הוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָה, שְׁהִיא חַכְמָה עַלִּיוֹנָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, שְׁהִיא י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה תְּחִתּוֹנָה, יֵרֵאָת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וְלִכְּן נֵאמַר בְּהַ אֲשָׁה כִּי תִזְרִיעַ. אֲשָׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

דְּאֲתַמַּר בְּהַ אֲשָׁה יֵרֵאָת י"י

היא תתהלל (משלי לא ל), ובגין דא מצא אשה בקדמיתא, מצא טוב (שם יח כב), דאתמר ביה (תהלים קמה ט) טוב יהו"ה לכל.

ואי אקדים לה בצלותא, כמה דאוקמוהו (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, מיד (משלי ח לה) ויפק רצון מיהו"ה, ובגין דא פונה דאיהי מחשבה, צריך לאקדמא למצוה, ובגין דא שויאו רבנן פוון מחשבתא דצלותא בברכה קדמאה, דיהכי אוקמוהו אם לא פוון בברכה ראשונה חזר לראש, ובגין דא צריך לאקדמא יראה מסטרא דשכינתא, בין באורייתא, בין בפקודייתא, אבל מסטרא דקודשא בריך הוא, צריך לאקדמא אורייתא ליראה בכל פקודייתא, דיראה דאורייתא אית, דאתקרי נוקבא תורה שבעל פה, דבגינה אתמר תמן אז ירננו עצי היער (דה"א טז לג).

ענה מלאך מן השמים ואמר הן הן מעשה מרפכה, מהאי א"ז תליין ע"ב שמהן דהיינו חסד, דביה צריך לאתקנא פרסיא למאריה, בכנפי מצוה, וישב עליו באמת, עשור אמת מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מוריד הט"ל לאנהרא לגבי ה"א.

דאיהו פליל תלת ברכאן קדמאין דצלותא, ותלת בתראין, ודא עשר ספירות בלי מה, דאינון לקבלייהו תרין שמהן יהו"ה אדנ"י, ותמניא אתוון, דאינון עשרה עשרה הפך בשקל הקדש (במדבר ז פז), ודא כ' מן פתח, עשרה מן (דף ו ע"ב) שכינתא תתאה אדנ"י, מתתא לעילא מן אג"י עד אי"ן, עשרה מעילא לתתא מעמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה, ובגין דא כ' פליל לון.

המצוות, שנאמר בה אשה יראת ה' היא תתהלל, ולכן מצא אשה בתחלה - מצא טוב, שנאמר בו טוב יהו"ה לכל.

ואם הקדים אותה בתפלה, כמו שבארו אדנ"י שפתי תפתח, מיד - ויפק רצון מה', ולכן הפונה, שהיא מחשבה, צריך להקדים למצוה, ולכן שמו חכמים פונת מחשבת התפלה בברכה הראשונה, שפך פשוהו, אם לא כון בברכה ראשונה - חזר לראש. ולכן צריך להקדים יראה מצד השכינה, בין בתורה בין במצוות, אבל מצד של הקדוש ברוך הוא צריך להקדים תורה ליראה בכל המצוות, שיראה של תורה יש, שנקראת הנקבה תורה שבעל-פה, שבשכילה נאמר שם אז ירננו עצי היער.

ענה מלאך מן השמים ואמר: הן הן מעשה מרפכה. מן הא"ז הנה תלויים בו ע"ב שמות, שהינו חסד, שבו צריך להתקין כפא לרבנו בכנפי מצוה, וישב עליו באמת. עשור אמת מ"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א מוריד הטל להאיר אל הה"א.

שהוא פולל שלש ברכות ראשונות של התפלה ושלש אחרונות, וזה עשר ספירות בלי מה, שהם פנגד שני שמות יהו"ה אדנ"י, ושמונה אותיות, שהם עשרה עשרה הפך בשקל הקדש, וזה כ' מן פתח, עשרה מהשכינה התחתונה אדנ"י, מלמטה למעלה מן אג"י עד אי"ן, עשרה מלמעלה למטה מעמוד האמצעי שהוא יהו"ה.

ומשום זה כ' פולל אותם. ובקץ הגאולה מידלג על ה'הרים - זה מ"ה, ואין הרים אלא

דפורקנא מידלג על ה'הרים (שיר ב ח), דא מ"ה, ולית הרים אלא

הַאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַבְּתוּ, אֵף כִּף מִקְפֵץ עַל הַגְּבֻעוֹת - הֵן הָאֲמֵהוֹת, אֵהי"ה אֲדנ"י. בְּאוֹתוֹ זְמַן אָז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וְכוּ, וְהִפֵּל נִקְשָׁר וְנִכְלָל בְּח"י הָעוֹלָמִים. זֶהוּ שִׁפְתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק. וַיֵּשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שִׁפְכוֹד נֶאֱצַל. מִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל הַפֶּל, אִם פְּעֻבָּדִים. וּמִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נֶאֱצַל נֶאֱמַר בָּהֶם אִם כְּבָנִים, הוּא עֵלֶת עַל הַפֶּל, אֵין אֵלוֹהַ עֲלָיו, וְלֹא תַחֲתָיו, וְלֹא לְאַרְבַּעַה צַדִּיִּים, הוּא מְמַלֵּא כָּל הָעוֹלָמוֹת.

וְהוּא סוֹבֵב אֶת כָּל הַצַּדִּיִּים, שֶׁלֹּא מִתְפַּשְׁטִים יוֹתֵר מִהַגְּבוּל שִׁשִּׁם לְכָל אֶחָד, וְהַמְדָּה שִׁשִּׁם לְכָל אֶחָד, וְכֹלֶם בְּרִשּׁוֹתוֹ, בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדנ"י מְרַבְּבָה לַיהו"ה, וּבָהּ הַתְּעַטֵּף, וְאֵף כִּף יְהו"ה מִתְעַטֵּף בְּאֵהי"ה לְבָרָא עוֹלָם, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה הוּא מְרַבְּבָה לְרַבּוֹנוֹ לְכַתֵּר עֲלֵיוֹן, וְלִכְּן אֵין קְדוֹשׁ כִּיהו"ה, עֵלֶת עַל הַפֶּל, טְמִיר וְגִנּוּז בְּכַתֵּר, וּמִמֶּנּוּ מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ עַל יְהו"ה, שֶׁהֵיא י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, ה' מְלַכּוֹת. וְזוֹהֵי הַתְּפַשְׁטוֹתוֹ מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה. וְאֵף כִּף מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ עַל י' מִן אֲדנ"י מְלַמְטָה לְמַעֲלָה עַד אֵין סוֹף שֶׁנֶּרְמַז בְּאֲדנ"י אֵי"ן, וּמִשּׁוֹם זֶה י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה, עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַפָּף, זֶה כ' מִן פֶּתֵר, וּבַעַל הַפֶּל, אֵין בּוֹ צִיּוֹר שֶׁל אוֹת וּנְקֻדָּה. זֶהוּ שִׁפְתוֹב וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֵשׁוּה, וְאֵל מִי תְדַמְיִן א"ל וּמָה דְמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

הוּא צִיר בְּשִׁתֵּי אוֹחִיתוֹת שְׁנֵי עוֹלָמוֹת. בְּאוֹת י' צִיר הָעוֹלָם

אַבְהֵן, דְּאֵינוֹן מְרַבְּבֵתִיה, אוֹף הָכִי מִקְפֵץ עַל הַגְּבֻעוֹת אֲנוֹן אֲמָהֵן, אֵהי"ה אֲדנ"י, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אָז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וְכוּ (שְׁמוֹת טו א), וְכֹלָא אֲתַקְשָׁר וְאֲתַפְּלִיל בְּח"י עֲלָמִין, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (מְשִׁלֵּי יו) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק.

וְאוֹת כְּבוֹד נִבְרָא כְּגוֹוֹנָא דְכְּבוֹד נֶאֱצַל, מְסֻטָּרָא דְכְּבוֹד נִבְרָא אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אֲדוֹן עַל פְּלָא אִם פְּעֻבָּדִים, וּמְסֻטָּרָא דְכְּבוֹד נֶאֱצַל אֲתַמַּר בְּהוֹן אִם כְּבָנִים, אֵיהוּ עֵלֶת עַל פְּלָא לִית אֵל"ה עֲלֵיה, וְלֹא תַחֲוֹתִיה, וְלֹא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, אֵיהוּ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין.

וְאֵיהוּ אֲסַחַר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְפַּשְׁטִין יִתִּיר מְגֻבּוּל דְשׁוּי לְכָל חַד, וּמְדָה דְשׁוּי לְכָל חַד, וְכֹלְהוּ בְּרִשּׁוֹ דִּילֵיה בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדנ"י מְרַבְּבָה לַיהו"ה, וּבָהּ אֲתַעַטֵּף, וְאוֹף הָכִי יְהו"ה אֲתַעַטֵּף בְּאֵהי"ה לְמַבְרִי עֵלְמָא, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה אֵיהוּ מְרַבְּבָה לְמֵאֲרִיָּה לְכַתֵּר עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא (ש"א כ ב) אֵין קְדוֹשׁ כִּיהו"ה, עֵלֶת עַל פְּלָא טְמִיר וְגִנְיִז בְּכַתֵּר, וּמִנֵּיה אֲתַפֵּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל יְהו"ה, דְּאֵיהוּ י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כְּלִיל שִׁית סְפִירָן, ה' מְלַכּוֹת, וְהֵאֵי אֵיהוּ אֲתַפֵּשֵׁטוֹתִיה מְעִילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אֲתַפֵּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל י' מִן אֲדנ"י מִתַּתָּא לְעִילָא, עַד אֵין סוֹף, דְּאֲתַרְמִיז בְּאֲדנ"י אֵי"ן, וּבְגִין דָּא י' י' מִן יֵאֵהוּדוֹנָה י' עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַפָּף, דָּא כ' מִן פֶּתֵר, וּמֵאֲרִי דְכֹלָא לִית בִּיה צִיּוֹר דְּאוֹת וּנְקֻדָּה, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (יִשְׁעִיָּה מ יח-כח) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֵשׁוּה, וְאֵל מִי תְדַמְיִן א"ל, וּמָה דְמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

אֵיהוּ צִיר בְּתִרִין אֲתוּוֹן תִּרִין עֲלָמִין, בְּאֵת י' צִיר עֵלְמָא דְאֵתִי, וּבְאֵת

הפא, ובאות ה' - העולם הזה. זהו שפתוב פי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א - יהו"ה. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהו"ה הוא בכנויו אחד, משום שממנו נמצא כנויו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהו"ה וכנויו אחד. זהו שפתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו'. הרי ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואותם של אדנ"י נבראו.

ורבן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשערה, וכף פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מכל הציורים הללו כלל. זהו שפתוב ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומצד של ציורי השערה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהו"ה, ולא כבוד יהו"ה ממש, אלא מראה ציור שלו.

פתח ואמר: יחזקאל הנביא, קום משנתך לגלות פאן המראות שהתגלו לך, שכלם אליך בדרך נסתר ובהתגלות, בהתגלות ציורים, אבל בסתימות העינים דמות של המלך והגבירה, כל שפן וכל שפן אותו שאין לו דמות,

ה' עלמא דין, הדיא הוא דכתיב (שם כו ד) פי ביה יהו"ה צור עולמים.

ומקורין דכל שמיהן אינון יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה, כל יו"ד איהי אחזי יהו"ה, כל א' אחזי אהי"ה לעילא, אדנ"י לתתא, הכא שם יהו"ה איהו בכנוייה חד, בגין דמגיה אשתפח פנוייה, אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה, לאו שם יהו"ה וכנוייה חד, הדיא הוא דכתיב (שם מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות אתקריאו בשם יהו"ה, ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אתבריאו.

ובגין דא אית שמיהן דמיין לחותמא דמלפא, דבהון אשתמודע דיוקנא דמלפא ומטרוניתא ציורא ממש, ואית שמיהן דאינון פגוונא דרשימו דציורא דחותמא בשערה, והכי דחילין מההוא רשימו כאלו היה מלפא ממש, אבל אדון על פלא לית ליה מפל אלין ציורין כלל, הדיא הוא דכתיב (שם מ יח) ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומסטרוא דציורין דשערה, חמא יחזקאל כל אלין מראות דחמא, ובגין דא אתמר בהון (יחזקאל א כו) ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמ"ל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות כבוד יי', ולא כבוד יי' ממש, אלא מראה ציור דיליה.

פתח ואמר, יחזקאל נביאה, קום משנתך לגלגאה הכא מראות דאתגליין לך, דכלהו לגבך בארץ סתים ובאתגליא, באתגליא ציורין, אבל בסתימו דעינין דיוקנא דמלפא ומטרוניתא, כל שפן וכל

שֶׁבְגִלְלוֹ נֹאמַר פְּסוּק זֶה לְמִי שְׁצִיר בּוֹ דְמוּת, אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ' וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מַה שְּׂאֲדָם יְכוּל לְהַסְתַּפֵּל בְּעֵינָיו, וְאֶפְלוּ מִכָּל הַדְּמִיּוֹת שֶׁהָרָאָה לְנִבְיָאִים.

צוּרַת הַדְּמוּת שֶׁכְּלוּלָה מִכֶּמֶה אֲוֵרוֹת, אֶחָד וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוּת כְּסֵא, זוֹ אֲבָן סְפִיר דְמוּת כְּסֵא, וְהוּא לְמַעְלָה כְּמוֹ זֶה **ו**, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר כְּמוֹ זֶה א, וְהַכֵּל א, וְקִדְדָה זוֹ הִיא כְּמוֹ חֲל"ם לְמַעְלָה כְּתָר עֲלִיּוֹן שְׂרוּכָב עַל י"ה, שֶׁהֵם חֲכֵמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֲלָם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר חִירָק, וְזוֹ מְלָכוּת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם רִגְלֵי הִיא תַחַת ו"ה, שֶׁהִיא חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְכִף עוֹלָה א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רַקִּיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁכּוֹלֵל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמֻצָּע, שֶׁעֲלָיו נֹאמַר נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, שֶׁעֲלָיו נֹאמַר נוֹטָה שָׁמַיִם פִּירִיעָה, כְּמוֹ זֶה **** בְּאֲמֻצָּע א. נוֹטָה שָׁמַיִם לְבִדִּי - מִי נוֹטָה אוֹתוֹ? עֵלַת עַל הַכֵּל לְבִדּוֹ, יְחִיד בְּלִי שְׁנֵי לְעוֹר לוֹ.

הַשְּׁנֵי, וְעַל דְמוּת הַכְּסֵא דְמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם עֲלָיו מְלַמְעָלָה, זֶהוּ יוֹד הָאֵ וְאוֹ הָא כּוֹלֵל תִּשְׁעֵי נְקֻדּוֹת, וְעֵשִׂירֵי שְׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, וְהַכֵּל א, שְׂאִין אָדָם בְּלִי א, וְהַכֵּל הוּא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא יְהו"ה שְׂכּוֹלֵל א, וְהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׂכּוֹלֵל א. לְהֵרָאוֹת, שְׂאָם רֵץ לְבָד, שׁוּב לְאַחֹר.

רֵץ לְבָד שׁוּב לְאַחֹר.

שֶׁכֵּן הֵהוּא דְלִית לִיהַ דְיוֹקְנָא, דְבִגְיָנִיהַ אֲתָמַר הַאי קָרָא לְמָאן דְצִיר בֵּיהַ דְיוֹקְנָא, (דְּבֵרִים כז טו) אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ', וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מַה דְּבַר נֶשׁ יְכִיל לְאַסְתַּפְּלָא בְּעֵינָא, וְאֶפְלוּ מִכָּל דְיוֹקְנֵין דְאַחֲזִי לְנִבְיָאִי.

צוּרַת דְיוֹקְנָא דְכְּלִילָא מִכֶּמֶה נְהוּרִין, חַד וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוּת כְּסֵא (יְחֻזְקָאֵל א כו), דָּא אֲבָן סְפִיר דְמוּת כְּסֵא, וְאִיהוּ לְעִילָא פְּגוּוֹנָא דָּא **ו** וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת (דף י ע"א) הַסְּפִיר (שְׁמוֹת כד ט), פְּגוּוֹנָא דָּא א וְכֵלָא א, נְקוּדָה דָּא הוּא פְּגוּן חֲל"ם לְעִילָא כְּתָר עֲלִיּוֹן, דְרָכִיב עַל י"ה דְאִינוּן חֲכֵמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֲלָם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר חִירָק, וְדָא מְלָכוּת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם רִגְלֵי, אִיהִי תַחַת ו"ה, דְאִיהוּ חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְהַכֵּי סְלִיק א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד רַקִּיעַ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, דְכְּלִיל שֵׁם יְהו"ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית סְפִירָן בְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְעֲלִיָּה אֲתָמַר (יְחֻזְקָאֵל א כב) נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, דְעֲלִיָּה אֲתָמַר (תְּהִלִּים קד ב) נוֹטָה שָׁמַיִם פִּירִיעָה, פְּגוּוֹנָא דָּא **** בְּאֲמֻצָּע א, נוֹטָה שָׁמַיִם לְבִדִּי (יְשַׁעִיָּה מד כד), מָאן נוֹטָה לִיהַ, עֵלַת עַל כֵּלָא לְבִדּוֹ, יְחִידָא בְּלָא תְנַיִנָא לְמַעְזָר לִיהַ.

הַנְּיָינָא (יְחֻזְקָאֵל א כו), וְעַל דְמוּת הַכְּסֵא דְמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם עֲלָיו מְלַמְעָלָה דָּא אִיהוּ יוֹד הָא וְאוֹ הָא כּוֹלֵל תִּשְׁעֵי נְקֻדּוֹת, וְעֵשִׂירֵי שְׂכִינָתָא כְּלִילָא מְפִלְהוּ, וְכֵלָא א, דְלִית אָדָם בְּלָא א, וְכֵלָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, אִיהוּ יְהו"ה דְכְּלִיל א, וְאִיהוּ שְׂמָא מְפָרֵשׁ דְכְּלִיל א לְאַחֲזָאָה דָּאָם

תְּלִיתָא, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ סְבִיב, וְדָא
 שְׂכִינְתָא, דְּהָכִי אִוְקְמוּהוּ רַבְּנִין,
 דְּנִשְׁמַתִּין דְּוָמִין קָדָם שְׂכִינְתָא כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
 הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָּא כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ (שם
 א כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְלַעֲיָלָא, א"ש נג"ה,
 פִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו
 ז), וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָהּ מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה, דְּאִיהִי
 ב', יוֹמָא תְּנַיִנָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גִיְהֵנָם, א' יוֹמָא
 קְדָמָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גֵן עֵדֶן, וְדָא חֶסֶד,
 עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא כְּמַרְאָה אָדָם כְּלִיל
 תְּרוּיָהוּ, וְא"ו לִימִנָא אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָלָא
 יו"ד ה"א ה"א.

הַשְּׂרִישִׁי, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ
 סְבִיב, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה. שְׂפָךְ
 פְּרֻשׁוּהוּ חֲכָמִים, שֶׁהַנְּשׂוֹת
 דְּוָמוֹת לְפָנֵי שְׂכִינָה כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
 הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּמַרְאָה אֵשׁ
 בֵּית לָהּ, וְהִיא בֵּית הַכְּנֶסֶת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, א"ש נג"ה, פִּי בֵּיתִי
 בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים,
 וְהִיא אֵשׁ בֵּית לָהּ מִצַּד הַגְּבוּרָה
 שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנַיִ שְׂבוּ נִכְרָא
 גִּיְהֵנָם, א' יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִכְרָא בּו
 גֵן עֵדֶן, וְזֶה חֶסֶד. עֲמוּדָא דְאַמְצָעִי
 כְּמַרְאָה אָדָם הַכּוֹלֵל שְׁנִיָּהֶם,
 וְא"ו לִימִין אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָל
 יו"ד ה"א ה"א.

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה,
 וּמְמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַטָּה - אֵלוּ
 שְׁתֵּי שׁוֹקִים, שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמַת,
 וְהֵם רְבִיעִי וְחֲמִישִׁי לְחֶסֶד,
 שְׁמִשָּׁם בְּנִין הַעוֹלָם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
 עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. ה' עֲלִיוֹנָה
 הַתְּפִשְׁטָה עַד הוֹד, חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרִים, וּמִשּׁוּם זֶה רֹמֵז עֲלֶיהָ
 רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ, וּבָה
 שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

הַשְּׂבִיעִי, כְּמַרְאָה הַקְּשֵׁת, הַקְּשֵׁת
 זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כְּמַרְאָה
 שְׁלָה לְמַטָּה מִטְּטֵרוּן, זֶה רְאָה
 יְחֻזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
 הַמְּרָאוֹת.

הַמְּרָאָה הַשְּׁמִינִי, כֵּן מְרָאָה
 הַנְּגָה סְבִיב, זוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה,
 שְׁנַאֲמַר בֵּיה נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר,
 וּמִשּׁוּם זֶה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה
 סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד
 יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוֹת
 שְׁלָה רְאָה יְחֻזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא
 חֲכָמָה.

וּבְשֶׁהֲגִיעַ לְדְמוֹת הַפְּתָר, שֶׁהוּא
 הַדְּרָגָה הַעֲשִׁירִית, רְאָה מַה פְּתוּב
 בּו, וְאַרְאָה וְאַפְל עַל פְּנֵי, שְׁלֹא

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה, וּמְמַרְאָה מְתַנְיוּ
 וּלְמַטָּה, אֵינּוֹן תְּרִין שׁוֹקִין, תְּרִין
 נִבְיָאֵי קְשׁוּט, וְאֵינּוֹן רְבִיעֵאָה וְחֲמִשְׁאָה
 לְחֶסֶד, דְּמַתְּמָן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הַדָּא הוּא
 דְכְּתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, ה' עֲלָאָה
 אַתְפְּשֻׁטַּת עַד הוֹד, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וּבְגִין דָּא
 קָא רְמִיז עֲלָהּ, רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ,
 וּבָה שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

שְׂבִיעֵאָה, (יחזקאל א כח) כְּמַרְאָה הַקְּשֵׁת, הַקְּשֵׁת
 דָּא צְדִיק יְסוּד עֵלְמָא, כְּמַרְאָה
 דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְּטֵרוּן, דָּא חֻזָּא יְחֻזְקָאֵל,
 דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל מְרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָאָה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, דָּא
 שְׂכִינְתָא תְּתָאָה, דְּאַתְמַר בֵּיה (ירמיהו לא
 כא) נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר, וּבְגִין דָּא כֵּן מְרָאָה
 הַנְּגָה סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

תְּשִׁיעֵאָה, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד יְהו"ה,
 חֲכָמָה עֲלָאָה, דְּמוֹת דִּילָהּ חֻזָּא
 יְחֻזְקָאֵל לְתַתָּא, וְלֹא חֲכָמָה.

וְכַד מְטָא לְדְמוֹת פְּתָר דְּאִיהוּ דְרָגָא
 עֲשִׁירָאָה, חִזִּי מַה פְּתִיב בֵּיה, וְאַרְאָה וְאַפּוֹל עַל פְּנֵי, דְלֹא יְכִיל

עֲשִׁירָאָה, חִזִּי מַה פְּתִיב בֵּיה, וְאַרְאָה וְאַפּוֹל עַל פְּנֵי, דְלֹא יְכִיל

יכל לסבל. ואם המראות
שלמטה פך, כל שפן וכל שפן
מראות העליונות של ספירות
הבריאה, כל שפן וכל שפן
מראות של אצילות.

ובסוד של האות א' תמצא
חל"ם חיר"ק שור"ק כמו זה:
: ו והוא גלגל שמתהפך
לששה צדדים - למעלה ולמטה
ולארבעה צדדים, מתהפך לימין
ומעיד על עלת על הכל שאין
אלו"ה אחר לימין העולם.
מתהפך לשמאל ומעיד עליו,
וכך לכל צד מעיד על יחודו
שאין אלו"ה אחר למעלה
ולמטה ולארבעה צדדים. זהו
שבארורה חכמים בעלי המשנה,
כדי שתמליכהו על השמים ועל
הארץ ועל ארבע רוחות העולם.
ו כולל שלש נקודות - מעלה
ומטה ואמצע, שמעידים,
ושלשה עדים תחתיהם למטה,
על עלת על הכל, שהוא ראשון
ואחרון, ומבלעדי אין אלהי"ם
שהוא כולל שש נקודות כחשבון
ו, שמעידים על עלת על הכל,
שאין אלו"ה אחר לששה צדדים
אלא הוא. הרי תשע נקודות
הכוללות באות ו' מן א', והאות
א' בה השתלמו לעשר, ובו כלם
הולכים למקום אחד, הרי כאן
סוד הבגנן של יחזקאל בסוד
הנקודות.

ועוד, הסוד של הנקודות צריך
לחזר עליהם, פתח, בחשבון
אותיותיו הוא יו"ד, וכתוב
פותח את ידך ומשביע לכל חי
רצון, ופרשוהו, אל תקרי ידך
אלא יודי"ך, והם " " מן
יאהדונה"י, ובאזנה מקום
נפתחים ברכיע שהוא פתח,
והוא מפתח הכולל אהדונה".
שש אותיות באמצע "י", ושני יודי"ם עם רקיע שהוא ו', עולה לחשבון יהו"ה.

למסבל, ואם מראות דלתתא הכי, כל שפן
וכל שפן מראות עלאין דספירות דבריאה,
כל שפן וכל שפן מראות דאצילות.

וכרנא דאת א תשפח חל"ם חיר"ק שורק
כגוונא דא : ו ואיהו גלגל דאתהפך לשית
סטרין לעילא ולתתא. ולארבע סטרין,
אתהפך לימינא וסהיד על עלת על כלא דלית
אל"ה אחרא לימינא דעלמא, אתהפך
לשמאלא וסהיד עליה, והכי לכל סטרא
סהיד על יחודיה, דלית אל"ה אחרא עילא
ותתא ולארבע סטרין, האי איהו דאוקמוהו
מארי מתניתין כדי שתמליכהו על השמים
ועל הארץ ועל ארבע רוחות העולם.

ו כליל תלת נקודין, עילא ותתא
ואמצעיתא, דסהדין, ותלת סהדין
תחותיהו לתתא, על עלת על כלא דאיהו
ראשון ואחרון ומבלעדי אין אלהי"ם,
דאיהו כליל שית נקודין כחושבון ו', דסהדין
על עלת על כלא, דלית אל"ה אחרא לשית
סטרין אלא הוא, הא תשע נקודין דכלילן
באת ו' מן א, ואת א' ביה אשתלמו לעשר,
וביה פלהו אזלין לאתר חד, הא הכא רזא
דבגנינא דיחזקאל (ד' ט"ו ע"ב) ברזא דנקודין.

ועוד רזא נקודי צריך לאחזרא עליהו, פתח
כחושבון אותיותיו איהו יו"ד,
וכתיב (תהלים קמה טו) פותח את ידך ומשביע
לכל חי רצון, ואוקמוהו אל תקרי ידך אלא
יודי"ך, ואינון י"י מן יאהדונה"י, ובאן אתר
מתפתחין ברכיעא דאיהו פתח, ואיהו מפתח
כליל אהדונה"ה שית אתוון באמצע י"י,
ותרין יודין עם רקיע דאיהו ו' סליק לחושבון
יהו"ה.

שש אותיות באמצע "י", ושני יודי"ם עם רקיע שהוא ו', עולה לחשבון יהו"ה.

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ, אֵינֹן י"ו, אִיהוּ קוֹמֵץ
כָּל נְקוּדֵין, דְּאֵינֹן שִׁית סָרִי כְּחֻשְׁבָן
שִׁית סָרִי אֲנַפִּין דְּחִינֹן, וּבִגִּין דָּא אִיהוּ קוֹמֵץ
כָּל נְקוּדֵין, צָרִי אִיהוּ חוֹשְׁבָן ו' ו', וְתַחֲתוֹת
צְדִיק תָּרִין נִיצוּצִין דְּאֵינֹן י' י', אֵת שְׁנֵי
הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינֹן ו' י' י' סְלָקִין
ל"ב, וְאֵינֹן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֻכְמָה,
וְנִקּוּדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צָרִי דְאִיהִי י' עֶשֶׂר
סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבִגִּין דָּא צָרִי, בֵּיה צִייר
עֲלֵמִין, וְיִיצֵר תַּמָּן צָרִי, בֵּיה צִייר אָדָם, הָרִי
רְזָא דְנִקּוּד צָרִי מ"ב, וְתַלְת אֲתוּוֹן הָרִי מ"ה,
כְּחוֹשְׁבָן אָדָם.

שְׂבָא אוֹף הָכִי (בראשית א טו) אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם, וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן
וּגו', וּבֵיה רְזָא מ"ב, וּבֵיה רְזָא דְאָדָם, כְּגוֹנָא
דָּא, כְּחוֹשְׁבָן שְׂבָא ו', וְתַלְת נִיצוּצוֹת וְרִקִיעַ י'
י' ו' דְּחוֹשְׁבֵינְהוֹן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלְת
אֲתוּוֹן שְׂבָא הָרִי מ"ה, וְרְזָא דְמָלְהָ (שמות ג'
א) וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם,
וְנִקּוּד שְׂבָא נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵייתָא.
סְגוּלָּה תַמְנָסֵר חֻשְׁבֵינְהִי, וְאִיהוּ ו' ו' ו' מִן
וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט, וְתַלְת נְקוּדֵין י' י' י'
אִיהוּ ח"ם, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן מִן סְגוּלָּה אִיהוּ
חמ"ד, וְתִיבָה הָא אֵינֹן חמ"ה, פְּנִי מִשָּׁה
כְּפָנֵי חמ"ה.

חֲלָם חָסֵר ו' חוֹשְׁבֵינְהִי י"ה, וְתַלְת נִיצוּצוֹת
י' י' י' הָא אֵינֹן מ"ה, שְׂמָא מְפָרֵשׁ
י"ד ה"א ו"א ה"א, וְעַם תַּלְת אֲתוּוֹן וְתִיבָה
הָא אִיהוּ מ"ט, כְּחוֹשְׁבָן מ"ט אֲתוּוֹן דְּשִׁמְעַ
יִשְׂרָאֵל וכו' (דברים ו ד), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וכו',
וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין, חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
בִּינָה נִבְרְאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד,
שְׁנַאֲמַר (תהלים ח ו) וְתַחֲסֵרְהוּ מְעַט מֵאֲלֵהִי"ם, וְלִתְתָא בְּמִלְאָכִים אֵינֹן מ"ט

קָמִין רְקִיעַ וְנִיצוּץ הֵם י"ו, הוּא
קוֹמֵץ כָּל הַנְּקוּדוֹת שֶׁהֵן שֵׁשׁ
עֶשְׂרֵה, כְּחֻשְׁבּוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּנֵי
הַחַיּוֹת, וְלִכְּנָן הוּא קוֹמֵץ כָּל
הַנְּקוּדוֹת. צָרִי הוּא חֻשְׁבּוֹן ו' ו',
וְתַחַת הַצְּדִיק שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁהֵם
י' י', אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים, וְהֵם ו' ו' י' י' עוֹלָם
ל"ב, וְהֵם ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת
חֻכְמָה וְנִקּוּדָה תַּחַת ר' מִן צָרִי
שֶׁהִיא י' עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב,
וּמִשּׁוּם זֶה צָרִי בּוֹ צִייר הַעוֹלָמוֹת,
וְיִיצֵר - שֵׁם צָרִי, בּוֹ צִייר אָדָם,
הָרִי סוּד הַנְּקוּד צָרִי מ"ב, וְשִׁלַּשׁ
אוֹתִיּוֹת הָרִי מ"ה, כְּחֻשְׁבּוֹן אָדָם.
שְׂבָא, אֶף כֵּן - אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם וְאֵת הַמְּאֹר
הַקָּטָן וכו', בּוֹ סוּד מ"ב, וּבּוֹ
סוּד שֶׁל אָדָם כְּמוֹ זֶה: חֻשְׁבּוֹן
שְׂבָא ו', וְשִׁלַּשׁ נִיצוּצוֹת וְרִקִיעַ י'
י' ו' שֶׁחֻשְׁבּוֹנָם ל"ו, הָרִי מ"ב,
וְשִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת שְׂבָא הָרִי מ"ה.
וְסוּד הַדְּבָר, וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ
מ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם, וְנִקּוּד שְׂבָא

נִקּוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּתוֹרָה.
סְגוּלָּה, שְׂמוֹנֵה עֶשֶׂר חֻשְׁבּוֹנוֹ, הוּא
ו' ו' מִן וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט,
וְשִׁלַּשׁ נְקוּדוֹת י' י' הוּא ח"ם,
וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מִן סְגוּלָּה הוּא
חמ"ד, וְתִיבָה - הָרִי הֵם חמ"ה,
פְּנִי מִשָּׁה כְּפָנֵי חמ"ה.
חֲלָם חָסֵר ו' חֻשְׁבּוֹנוֹ י"ה, וְשִׁלַּשׁ
נִיצוּצוֹת י' י' הָרִי הֵם מ"ה.
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א ו"א
ה"א, וְעַם שִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת וְתִיבָה
הָרִי הוּא מ"ט, כְּחֻשְׁבּוֹן מ"ט
אוֹתִיּוֹת שֶׁל שִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל וכו',
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ וכו',
וּפְרָשׁוּהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, חֲמִשִּׁים
שְׁעָרֵי בִּינָה נִבְרְאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ
לְמִשָּׁה חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנַאֲמַר
וְתַחֲסֵרְהוּ מְעַט מֵאֲלֵהִי"ם.

וּלְמַטָּה בַּמְּלָאכִים הֵם מִ"ט פְּנִים
טָהוֹר מִמַּטְטְרוּן, שֶׁהִיא חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חֶשְׁבוֹן אוֹתוֹת הוּא
א"ם, חִירָק חֶשְׁבוֹנוֹ ו"ה,
וּשְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת י"י י"י -
שְׁלֹשִׁים, הָרִי הוּא א"ם.

שָׂרָק הוּא חֶשְׁבוֹן אוֹתוֹתָיו ו',
וְחַמְשָׁה נִיצוּצוֹת חַמְשִׁים, הָרִי
נ"ו, שְׁלֹשׁ אוֹתוֹת וְתֵבָה הָרִי הֵם
ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וְכוּ רְצוֹ
לִיעֲקֹב שְׁמָחָה, נוֹטְרִיקוֹן
שׁוּר"ק.

שָׂבָר הַנְּקֻדוֹת מַחְכְּמָה עֲלִיוֹנָה
מִתְפַּשְׁטִים, תְּשׁוּעָה עַד מְלָכוֹת,
וְהַטְעָמִים מִכְתָּר עַד מְלָכוֹת,
וְשׁוּרָק - צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוֹ
סוּד שׁוּרָק שְׁנֵי בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.
וְעוֹד קַמ"ץ, פְּרָשׁוּהוּ בְּעֲלִי
הַדְּקוּדוֹק, שֶׁהוּא תְּנוּעָה גְדוֹלָה,
מִשׁוּם שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְכָל
הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אֵף עַל
גַּב שְׁפָלָם שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים, נַעֲשׂוּ
זֶה כְּפֵא לְזֶה, כְּמוֹ בֵּן שְׁצָרִיף
לְעַבְד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עֶבֶד אֲלֵיהֶם,
וְשִׁמְשׁ, וְכִסָּא, וּמַצָּב תַּחְתִּיהֶם,
כִּף הֵן הַסְּפִירוֹת זוֹ לְזוֹ, וְלִכְּן יֵשׁ
נְקֻדָּה מְלָךְ, וְיֵשׁ נְקֻדָּה עֶבֶד אֲלֵיו,
כְּמוֹ שְׁב"א שֶׁהוּא עֶבֶד לְקַמ"ץ,
וְרִץ בְּשִׁלְיחוֹתוֹ וּמְזוּנָב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמַקוֹמוֹ הוּא מְלָךְ.

וְסוּד הַקַּמ"ץ, חֶשְׁבוֹן קַמ"ץ י"ד,
וְשְׁלֹשׁ נִיצוּצוֹת וְרַקִּיעַ נ', מ'
שֶׁהוּא מְלָךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע
יּוֹדִי"ם מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְחִנּוּם נֶאֱמַר בּוֹ מְלָךְ, שֶׁהוּא
מְלָךְ גְּדוֹל עַל כָּל הַמְּלָכִים.

פְּתַ"ח הוּא מ"ב, חֶשְׁבוֹן פְּתַ"ח
הוּא כ', וְנִיצוּץ וְשְׁנֵי רְקִיעִים
וּו"י הָרִי מ"ב, פ"י ב"י חֶשֶׁק

פְּנִים טָהוֹר מִן מַטְטְרוּן, דְּאִיהוּ חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חוֹשֶׁפֶן אֲתוּוֹן אִיהוּ א"ם, חִירָק
חוֹשֶׁפֶנִּיה ו"ה, וְתֵלֶת נִיצוּצוֹת י"י י"י
תְּלַתִּין, הָא אִיהוּ א"ם.

שָׂרָק אִיהוּ חוֹשֶׁפֶן אֲתוּוֹי ו', וְחַמֵּשׁ נִיצוּצוֹת
חַמְשִׁין, הָא נ"ו, תֵּלֶת אֲתוּוֹן וְתֵיבָה הָא
אֲנוּן ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וּבִיָּה ^{(ירמיה לא}
ר'נו' לִיעֲקֹב שְׁמָחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר"ק.

דְּבָרִי נְקוּדֵי מַחְכְּמָה עֲלָאָה מִתְפַּשְׁטָאן,
תְּשׁוּעָה עַד מְלָכוֹת, וְטְעָמֵי מִכְתָּר עַד
מְלָכוֹת, וְשׁוּר"ק צְדִיק יְסוּד עֲלָמָא, בִּיָּה סוּד
שׁוּרָק תְּנִינָא בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.

וְעוֹד קַמ"ץ, אוּקְמוּהוּ מְאָרִי דְקְדוּק דְאִיהוּ
תְּנוּעָה גְדוֹלָה, בְּגִין דְאִיהוּ קְדַמְאָה
דְכֻלְהוּ נְקוּדֵין דְסְפִירָאן, אֵף עַל גַּב דְכֻלְהוּ
שְׁמָהָן קְדִישִׁין אֲתַעְבִּידוּ דָא כְּפֵא לְדָא, כְּגוֹן
בְּרָא דְצָרִיף לְמַפְלַח לְאֲבוּי וְלֵאמִיָּה, וְלִמְעַבְד
לְגַרְמִיָּה לְגַבִּיָּהוּ כְּעַבְד, וְשִׁמְשׁ, וְכַרְסִיָּא,
וּמַצָּב תַּחְתִּיָּהוּ, הִכִּי אֵינּוּן סְפִירָן דָא לְדָא,
וּבְגִין דָא אֵית נְקוּדָה מְלָפָא, וְאֵית נְקוּדָה
עַבְדָא לְגַבִּיָּה, כְּגוֹן שְׁב"א דְאִיהוּ עֶבֶד
לְקַמ"ץ, וְרִץ בְּשִׁלְיחוֹתִיה וּמְזוּנָב אַחֲרָיו, אֲבָל
בְּאַתְרֵיה מְלָפָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקַמ"ץ, חוֹשֶׁפֶן קַמ"ץ י"ד, וְתֵלֶת
נִיצוּצֵי וְרַקִּיעַ נ', מ' דְאִיהוּ מְלָךְ, אֲנוּן
רְמִיזִין אַרְבַּע יוֹדִין מִן יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְמַגְנָא אֲתַמַּר בִּיָּה מְלָךְ, דְאִיהוּ מְלָךְ
גְּדוֹל עַל כָּל מְלָכִין.

פְּתַ"ח אִיהוּ מ"ב, חוֹשֶׁפֶן פְּתַח אִיהוּ כ',
וְנִיצוּץ וְתַרְיִן רְקִיעֵי וו"י, הָא

מ"ב, ^(תהלים צא יד) פ"י ב"י חֶשֶׁק וְאֲפֻלְטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק אָבָא בָּם

וכו', ב"ם ארבעים ותריין, פי בי חשק
 ואפלטוהו, חשק חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ, קמץ קומץ (דף פ"א ע"א) סתים באת
 יו"ד, פת"ח אתפתח ביה בחמש אצבעאן
 דאינון ה', וכמה רזין בנקודי, והאי איהו
 אבא בם אודה י"ה, ופתח עליה אתמר (תהלים
 קיח ט) פתחו לי וכו', זה השער ליהו"ה.

מלאבון אית דמשמשין לאלין נקודין,
 ואינון אתוון, דאינון פסוּסוּן
 לנקודי, וטעמי מנהיגי לון, ואינון תנועות
 לגבייהו, פגון על פי יהו"ה יחנו, ועל פי
 יהו"ה יסעו (במדבר ט ז), ואינון נקודין לגבי
 טעמי, פּעאנא בּתּר רעיינ דאנהיגין לון לכל
 סטרא, לסלקא ולנחתא עילא ותתא,
 ולאנהגא לון לכל סטרא לימינא ושמאלא
 לקמא ולאחורא.

וטעמי אינון נשמתיין, ונקודין רוחין, ואתוון
 נפשין, אלין מתנהגין בּתּר אלין,
 ואלין בּתּר אלין, אתוון מתנהגי בּתּר נקודי,
 ונקודי בּתּר טעמי, פי גבוה מעל גבוה
 שומר (קהלת ה ז), ועוד אתוון אנון אש, נקודי
 רוח, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
 ילכו (יחזקאל א יב), ואנון פמבועי מיא, דאתמר
 עלייהו (תהלים קד י) המשלח מעינים בנחלים,
 ישקו כל חיתו שדי וגו', אלין אתוון.

ואית דשוי לון לאתוון, מים אש רוח
 ועפר ארבע רגלין דכרסיא, נקודי
 אדם לשבת על הפסא, מסטרא דאבא
 יודיין לעילא, מסטרא דברתא יודיין
 לתתא, מסטרא דבן ווי"ן לעילא, פגוונא
 דא ווי", מסטרא דאבא ווי"ן לתתא,
 פגוונא דא יו"ו, ההי"ן דאימא פגוונא
 דא הה"ו הה"י, ההי"ן דברתא פגוונא

ואפלטוהו, פתחו לי שערי צדק
 אבא בם וכו'. ב"ם ארבעים
 ושתים, פי בי חשק ואפלטוהו,
 חשק - חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ. קמץ - קמץ סתים
 באות יו"ד, פתח - נפתח בו
 בחמש אצבעות שהם ה', וכמה
 סודות בנקודות, וזהו אבא בם
 אודה י"ה, ופתח - עליו נאמר
 פתחו לי וכו' זה השער ליהו"ה.
 מדאבים יש שמשמשים לנקודות
 הללו, והם האותיות, שהם
 כמו סוסים לנקודות, והטעמים
 מנהיגים אותם, והם תנועות
 אליהם, כמו על פי יהו"ה יחנו
 ועל פי יהו"ה יסעו, והם נקודות
 אל הטעמים, כמו צאן אחר
 הרועים שמנהיגים אותם לכל
 צד, לעלות ולרדת מעלה ומטה,
 ולהנהיג אותם לכל צד, למיין
 ושמאל, לפנים ולאחור.

והטעמים הם נשמות, והנקודות
 רוחות, והאותיות נפשות, אלו
 מתנהגים אחר אלו, ואלו
 אחר אלו. האותיות מתנהגות
 אחר הנקודות, והנקודות אחר
 הטעמים, פי גבוה מעל גבוה
 שומר. ועוד, אותיות הן אש,
 נקודות רוח, אל אשר יהיה שמה
 הרוח ללכת ילכו, והם כמעניות
 המים, שנאמר עליהם המשלח
 מעינים בנחלים... ישקו כל
 חיתו שדי וגו', אלו האותיות.

ויש ששם אותם לאותיות,
 מים אש רוח ועפר - ארבע
 רגלי הפסא. הנקודות - אדם
 לשבת על הפסא, מצד של
 האבא - יודיין למעלה, מצד
 הבת - יודיין למטה, מצד
 הפן - ווי"ם למעלה, כמו
 זה: ווי", מצד האבא ווי"ם
 למטה, כמו זה: יו"ו. ההי"ן
 של האם כמו זה: הה"ו הה"י,
 ההי"ן של הבת כמו זה:

דא יה"ה וה"ה, וְהָכִי בְּכָל הַיּוֹם וְהַיּוֹמָה.
 וְעוֹד מָאן דְּאוּלֵּיף אֲלִין הוּיִין, צְרִיף לְאוּלְפָּא
 לֹון לְמַבְנֵי בְּהוֹן בְּנִינָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (מלכים א יח ל) וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח
 יְהוָה הַהָרוּס, וַרְזָא דְּמַלְאָה דִּיכְלִין לְמַהְרַס
 בְּאַתּוּוּי דְּשָׁמַיָּה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שמות יט
 כא) פֶּן יִהְרָסוּ אֶל יְהוָה, וּבְגִין דָּא דִּיהֲרָסוּ לֹון
 בְּחֻבְבֵיהוּ, צְרִיף לְמַבְנֵי לֹון בְּצִלוֹתְהוֹן.

דְּאֵת יי איהי אָבִין יְסוּדָא דְּבְנִינָא, יי מן
 יי"ה, מן יי"ו, מן וי"י, בְּהוֹן אָבְנִים
 שְׁלֵמוֹת תְּבִנָּה אֶת מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (דברים
 כו ו) דָּא ה', ו' דָּא קוּרָה, וְעַמּוּדָא, לְסֻמוּף
 עֲלֵהּ בֵּית, וּבְגִין דָּא חֲבוּרָא דְּתִלְתַּת אַתְּוּוֹן בֵּית,
 ב' בְּנִינָא, יי יְסוּד בְּנִינָא, ת' תְּפָאֲרַת, וְאַנּוּן ב'
 מְלָכוּת, יי יְסוּד סְפִירָה תְּשִׁיעָאָה, דְּאִיהוּ
 סוּמְף גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, וּבִיהּ סוּמְף יְהוָה לְכָל
 הַנוֹפְלִים (תהלים קמה יד), ת' תְּפָאֲרַת, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ
 (ישעי' מד יג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית, וּבִיהּ כָּל
 הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשָׁם, אָבֵל לְגַבֵּי יְסוּד כָּל הַכוּרְע
 כּוּרְע בְּכוּרְע, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (משלי יו) בְּרָכוֹת
 לְרֹאשׁ צְדִיק.

וְאִיהוּ עָרוּב, דִּישְׁפִּיל בֵּיהּ הַקּוּרָה אִם הִיא
 לְמַעְלָה מְעַשְׂרִים, דְּאִיהי יו"ד,
 דְּלַעֲלֵא מְעַשְׂרִים, דְּאִיהוּ כ' כְּתָר, אִיהוּ עֲלֵת
 הַעֲלוֹת עַל כְּלָא, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ,
 וּבְגִין דָּא מְכוּי דְּאִיהי שְׁכִינְתָא תְּתָאָה דְּאִיהי
 יי זְעִירָא, עֲשָׂרָה טְפָחִים שְׁעוּרָה, בֵּיהּ צְרִיף
 לְהַשְׁפִּיל הַקּוּרָה דְּאִיהוּ ו', אָבֵל לְגַבֵּי סְכָה
 דְּאִיהי אֵימָא, דְּשִׁיעוּר דִּילָהּ יו"ד דְּאִיהוּ כ'
 כְּתָר, לַעֲלֵא מְכַתֵּר לִית אָדָם דְּמִרְכָּבָה דֵּר
 בֵּיהּ גּוּ סְכָה, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ.

וּמְקוּר דְּאֲלִין הוּיִין כְּחֻשְׁבֹן חֻסְד, דְּבְּהוֹן
 צְרִיף לְמַבְנֵי בְּנִינָא דָּא דְּאַנּוּן מַחְסָד, דְּמְקוּר דְּהוּיִתִּיהּ אִיהוּ יו"ד

יה"ה וה"ה, וְכֵן בְּכָל הַיּוֹם וְהַיּוֹמָה.
 וְעוֹד, מִי שְׁלוּמַד אֶת הַהוּיּוֹת
 הַלְלוּ, צְרִיף לְלַמַּד אוֹתָם לְבָנוֹת
 בְּנִין לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵאמַר
 בּו וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה' הַהָרוּס.
 וְסוּד הַדְּבָר, שְׁיִכּוּלִים לְהָרַס
 בְּאוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ, זְהוּ שְׁכַתוּב פֶּן
 יִהְרָסוּ אֶל ה', וְלִכְן, כְּשִׁיְהָרְסוּ
 אוֹתָם בְּחֻטְאֵיהֶם, צְרִיף לְבָנוֹתָם
 בְּתַפְלוּתֵיהֶם.

שְׁאוֹת יי הִיא אָבִין יְסוּד הַבְּנִין, יי
 יי מן יי"ה, מן יי"ו, מן וי"י,
 בְּהֶם אָבְנִים שְׁלֵמוֹת תְּבִנָּה אֶת
 מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, זְה ה', ו' זו
 קוּרָה וְעַמּוּד לְסֻמְף עֲלֵיהּ הַבֵּית,
 וְלִכְן חֲבוּרָא שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת
 בֵּית. ב' בְּנִין, יי יְסוּד בְּנִין, ת'
 תְּפָאֲרַת. וְהֶם, ב' מְלָכוּת, יי
 יְסוּד, סְפִירָה תְּשִׁיעָיִת, שְׁהוּא
 סוּמְף גְּאֻלָּה לְתַפְלָה וּבו סוּמְף
 יְהוָה לְכָל הַנּוֹפְלִים, ת' תְּפָאֲרַת,
 שְׁנֵאמַר בּו כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשִׁבְת
 בֵּית, וּבו כָּל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשָׁם,
 אָבֵל אֶל הַיְסוּד - כָּל הַכוּרְע,
 כּוּרְע בְּכוּרְע. זְהוּ שְׁכַתוּב בְּרָכוֹת
 לְרֹאשׁ צְדִיק.

וְהוּא עָרוּב שְׁבוּ יִשְׁפִּיל הַקּוּרָה
 אִם הִיא לְמַעְלָה מְעַשְׂרִים, שְׁהִיא
 יו"ד, שְׁלַמְעֵלָה מְעַשְׂרִים, שְׁהוּא
 כ' כְּתָר, הוּא עֲלֵת הַעֲלוֹת עַל
 הַכֵּל, שְׁאִין הַעֵין שׁוֹלְטַת עֲלֵיו,
 וּמִשּׁוּם זְה מְכוּי, שְׁהוּא שְׁכִינָה
 תְּחַתּוּנָה, שְׁהִיא יי קְטַנָּה, עֲשָׂרָה
 טְפָחִים שְׁעוּרָה, בּו צְרִיף
 לְהַשְׁפִּיל הַקּוּרָה שְׁהִיא ו', אָבֵל
 לְגַבֵּי סְכָה שְׁהִיא אִם, שְׁשַׁעוּרָה
 יו"ד, שְׁהוּא כ' כְּתָר, מַעַל לְכְּתָר
 אִין אָדָם שֶׁל מְרַכָּבָה דֵּר בּו תּוּף
 סְכָה, שְׁאִין הַעֵין שׁוֹלְטַת עֲלֵיו.
 וְהַמְקוּר שֶׁל הַהוּיּוֹת הַלְלוּ
 כְּחֻשְׁבֹן חֻסְד, שְׁבָהֶם צְרִיף
 לְבָנוֹת בְּנִין זְה שְׁהֶם חֻסְד,

דְּמְקוּר דְּהוּיִתִּיהּ אִיהוּ יו"ד

וזהו שפארו בעלי המשנה, כל הקורא קריאת שמע כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והרי פשוטה, על מטתו - להגן מן המזיקים. אבל בקריאת שמע של התפלה, אדון המזיקים קשור, אין לו רשות לברח, ואשרי מי ששוחט אותו באותו זמן, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר, כל שפן מי שלא חושש לכבודו לשחט יצרו ושונאו, שאין שונאו לחוד, אלא שונאו של הקדוש ברוך הוא, שפכל יום תובע את חטאי בניו, לשחט אותם.

ואף כן צריך להעבירו מן השמים והארץ, כמו שהעבירו משמש והלבנה, ואף כן צריך להעביר אותו ואת בת זוגו משני פסאות. זהו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון, ששם הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשני כסאות, ושם הקדוש ברוך הוא ושכינתו כמו השמש והלבנה, ועל שם נקרא פי שמש ומגן יהוה אלהים. ובאותו זמן יתקיים בו, לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף.

וכן צריך להעבירו משמאלו של הקדוש ברוך הוא, שהיא גבורה, שמשם, מצפון תפתח הרעה, ושם יבא לתבע חטאים מאלו שנאמר בהם בנים אתם ליהוה אלהיכם.

משם ואילך, אותם שרים ועבדים, מצד של חיות הכפא שרים וממנים, מצד של הפוכים שמאירים בשמים ובארץ עבדים, וזהו אם פכנים אם פעבדים, וזהו שצריך להניף אותו חרב לששה צדדים, שהם

והאי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין, כל הקורא קריאת שמע, כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והא אוקמוהו על מטתו, להגן מן המזיקין, אבל בקריאת שמע דצלותא, אדון המזיקין קשור, לית ליה רשו למברח, וזכאה איהו מאן דשחיט ליה בההוא זמנא, לקיים (כא להרגו) השכם להרגו בצלותא, דאתמר בה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, כל שפן מאן דלא חשש ליקריה לשחטא יצריה ושנאיה, דלית שנאיה לחוד אלא שנאיה דקודשא בריך הוא, דבכל יומא תבע חובין דבנוי לשחטא לון.

ואוף הכי צריך לאעברא ליה משמיא וארעא, פגוונא דאעבריה משמשא וסיהרא, ואוף הכי צריך לאעברא ליה ולבת זוגיה מתרין פרסין, הדא הוא דכתיב (ירמיה יז יב) פסא כבוד מרום מראשון, דתמן קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין פרסין, ותמן קודשא בריך הוא ושכינתיה פשמשא (דף ט ע"א) וסיהרא, ועל שמייהו אתקרי פי שמש ומגן יהוה אלהים (תהלים פד יב), ובההוא זמנא יתקיים ביה, לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף (ישעיה ס כ).

והכי צריך לאעברא ליה משמאלא דקודשא בריך הוא דאיהי גבורה, דמתמן מצפון תפתח הרעה (ירמיה יד א), ותמן ייתי למתבע חובין, מאלין דאתמר בהון פנים אתם ליהוה אלהיכם (דברים יד א).

מתמן ואילך אנון שרים, ועבדים, מסטרא דחיוון דכרסיא שרים וממנן, מסטרא דככביא דנהרין בשמיא וארעא עבדין, והאי איהו אם פכנים אם פעבדים, והאי איהו דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

וְסִיְהָרָא, פֶּסַח דִּין וְכֶסֶף רַחֲמִים, לְאַעֲבְרָא
סמא"ל וְנַח"ש מַנְיָהוּ, דְּמַסְטְרָא דְלַהוֹן
שְׁלִיט סמא"ל וּבַת זוגו.

שָׁמַיִם וְאָרֶץ, שְׁמֵשׁ וּלְבָנָה, פֶּסַח
דִּין וְכֶסֶף רַחֲמִים, לְהַעֲבִיר
סמא"ל וְנַחֲשׁ מֵהֶם, שְׁמַצְדִּים
שׁוֹלֵט סמא"ל וּבַת זוגו.

וְצָרִיד לְקִשְׂרָא לִיה בְּרַצוּעֵין דְּתַפְלִין, תְּרִין
בְּתֵרִין קְרַנְוִי, וְחַד בְּדְרוּעָא, וּלְבַתְר
יִשְׁחוּט לִיה בְּקִרְיַת שְׁמַע, בְּגִין דְּלֹא יִתְקַרַב
לְסִטְרָא דְגְבוּרָה, אֲבָל מַסְטְרָא דְסַפְרִין
וְהוּוּיּוֹת דְּלַהוֹן, אֲתַמַּר לֹא יִגּוּרְךָ רַע (תהלים ה
ה), וְהִזְר הַקָּרֵב יוֹמֵת (במדבר א נב).

וְצָרִיד לְקִשְׂרָא לִיה בְּרַצוּעוֹת
הַתַּפְלִין - שְׁנַיִם בְּשָׁנֵי קְרַנְוִי,
וְאֶחָד בְּדְרוּעָא. וְאֶחָד כֶּף יִשְׁחַט
אוֹתוֹ בְּקִרְיַת שְׁמַע כְּדִי שְׁלֹא
יִתְקַרַב לְצַד הַגְּבוּרָה, אֲבָל מִצַּד
שֶׁל הַסַּפְרִיּוֹת וְהַהוּוּיּוֹת שְׁלֵהוּן,
נֶאֱמַר לֹא יִגְרַךְ רַע, וְהִזְר הַקָּרֵב
יוֹמֵת.

וְעוֹד ה' דִּינָד פֶּהָה, דְּאִיְהִי יוֹנָה קְדִישָׁא,
מְצַפְצָפָאן לָהּ בְּנֵהָא בְּכַמָּה צַפְצוּפִין
דְּזַמִּירוֹת שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, עַד
דְּנַחְתִּין לָהּ לְגַבְיֵיהוּ, הָא נַחְתִּין לָהּ לְגַבְיֵיהוּ
קְשָׁרִין לָהּ בְּרַצוּעָה, דְּאִיְהִי ו' שִׁית תִּיבִין
דִּיחֻדָּא, וְהִינְנוּ רְזָא וְהִיָּה לְאוֹת עַל
יְדֵכָה (שמות יג ט), קְשׁוּרָא דְתְרוּיָהוּ דָא י', וְדָא
יְחוּד, וּבְגִין דָּא בְּקִשְׁוֹרָא דְתְרוּיָהוּ, מָאן
דְּשָׁח שִׁיחָה בִּינֵינָהוּ, דְּאִיְהִי שִׁיחַת חוּלִין,
עֲבִירָה הִיא בִּידוֹ, דְּעַבְד בָּהּ פְּרוּדָא בִּין ו"ה
דְּאִיְהוּ עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וּמְלֻכוֹתֵיהָ.

וְעוֹד, ה' שֶׁל יָד פֶּהָה, שְׁהִיא יוֹנָה
קְדוּשָׁה, מְצַפְצָפִים לָהּ בְּנֵיהָ
בְּכַמָּה צַפְצוּפִים שֶׁל זְמִירוֹת,
שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, עַד
שְׁמוּרִידִים אוֹתָהּ אֲלֵיהֶם. הָרִי
כְּשִׁמוּרִידִים אוֹתָהּ אֲלֵיהֶם,
קוֹשְׁרִים אוֹתָהּ בְּרַצוּעָה, שְׁהִיא
ו', שֶׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוּד, וְהִינְנוּ הַסּוּד
שֶׁל וְהִיָּה לְאוֹת עַל יְדֵכָה, הַקְּשֶׁר
שֶׁל שְׁנֵינָהּ, זֶה י' וְזֶה יְחוּד, וְלִכְּן
בְּקִשְׁרָא שֶׁל שְׁנֵינָהּ - מִי שֶׁשָּׁח
שִׁיחָה בִּינֵיהֶם, שְׁהִיא שִׁיחַת
חֻלִּין, עֲבִירָה הִיא בִּידוֹ, שְׁעֲשֵׂה
בָּהּ פְּרוּד בִּין ו"ה, שְׁהוּא עַמּוּד
הָאַמְצְעִי וּמְלֻכוֹתָא.

תַּפְלִין דְּרִישִׁיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיְהוּ
ו', אִיְהִי ה' עַלְאָה, אִימָא עַלְאָה,
עֲטַרַת תַּפְאָרַת, עַלְאָה אֲתַמַּר פְּאָרְךָ חֲבוּשׁ
עֲלִיךָ (יחזקאל כד יז), אֱלוֹ תַּפְלִין שְׁבְרָאשׁ, וְהִיא
אִיְהוּ רְזָא הוּי"ה, דְּאֲתַמַּר בִּיה הִנֵּה יָד יְהו"ה
הוּי"ה וְכו' (שמות ט ג), וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרִי
דְּתַלְמוּדָא יְרוּשְׁלָמִי, הוּיּוֹת בְּאַמְצַע.

תַּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ שֶׁל הַקְּדוּשׁ
בְּרִיךְ הוּא, שְׁהוּא ו', הִיא ה'
עֲלִיוֹנָה הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה, עֲטַרַת
תַּפְאָרַת, עַלְיָה נֶאֱמַר פְּאָרְךָ
חֲבוּשׁ עֲלִיךָ, אֱלוֹ תַּפְלִין
שְׁבְרָאשׁ, וְזֶהוּ סוּד הוּי"ה,
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ הִנֵּה יָד יְהו"ה הוּי"ה
וְכו', וְלִכְּן פְּרֻשׁוּהוּ בְּעֲלִי
הַתַּלְמוּד הִירוּשְׁלָמִי, הוּיּוֹת
בְּאַמְצַע.

יָד יְהו"ה מִימִינָא, דְּאֲתַמַּר בָּהּ וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה (שם יד לא) מַסְטְרָא דְחֶסֶד,
יָד רַמָּה מַסְטְרָא דְתַפְאָרַת, דְּאֲתַמַּר בָּהּ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה, יָד חֲזָקָה
בְּאַמְצְעִיתָא דְּאִיְהִי יָד יְהו"ה הוּי"ה, לְמַהוּי
הוּי"ה, לְהִיּוֹת רַחֲמִים מִכָּל צַד, דִּין כְּבוֹשׁ בְּאַמְצַע, יָד רַמָּה

יָד יְהו"ה מִימִין, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ
וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה,
מִצַּד הַחֶסֶד - יָד רַמָּה מִצַּד
הַתַּפְאָרַת, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה. יָד
חֲזָקָה בְּאַמְצַע, שְׁהִיא יָד יְהו"ה
עַלְיָה נֶאֱמַר וְהִיָּה יְהו"ה לְמִלְךָ עַל

כָּל הָאָרֶץ. וְשָׁלַשׁ פְּעָמִים י"ד הֵם מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֶגֶל.

י"ד, שְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, הִיא הַיָּד הַגְּדוּלָה מִיָּמִין שֶׁל חֶסֶד, שֵׁשׁ חֻמּוֹת. יָד הַחֻזְקָה מִצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, שֵׁשׁ בֵּינָה. יָד רְמָה מִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמִצְעִי מְעוֹטֵר בְּכֶתֶר עַל רֶגֶל רַאשׁוֹ, תְּפִלִּין שֶׁל רְבוּן הָעוֹלָם.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמִשְׁה מִסִּינַי. שֶׁ שֶׁל שְׁלֹשׁ רֵאשִׁים, **שש** שֶׁל אַרְבַּע רֵאשִׁים, כְּנֶגֶד שֶׁבַע הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וְהֵם בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ, וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, יֵשׁ שֶׁבַע רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת הוּא כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד עִם ה' הַתַּחְתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְהוּא חֲבוֹשׁ עִם אוֹת י' מִצַּד שֶׁל ה' הַעֲלִיוֹנָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהוּא בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר, בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹתוֹ. זְמַן שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי לֹא צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּזָר הִקְרַב יוֹמָת.

וְסוּד הַדְּבָר - פִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ, פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי - בְּקִרְיַת שְׁמַע - וְאַעֲנֶהוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲז תִּקְרָא וְיַהוָה יַעֲנֶה. ה' בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת אֱהִיָּהּ, וְיַהוָה יַעֲנֶה. יַהוָה בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדֹנָי. וְאֵם

אֱהִיָּהּ, וְיַהוָה יַעֲנֶה, יַהוָה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינּוֹן אֲדֹנָי,

רְחֵמֵי מִכָּל סְטָרָא, דִּינָא כְבוֹשׁ בְּאֲמִצְעִיתָא, יָד רְמָה עֲלֵהּ אֲתָמַר וְהִי"ה יַהוָה לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (זְכוּר י"ד ט), וְתֵלֵת זְמַנִּין י"ד אֲנּוּן מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּין דִּיד וּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא.

י"ד שְׂכִינְתָא תַּתָּא אִיהִי הַיָּד הַגְּדוּלָה מִיָּמִינָא דְחֶסֶד, דְּתַמֵּן חֻמּוֹת, יָד הַחֻזְקָה מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה, דְּתַמֵּן בֵּינָה, יָד רְמָה מְסֻטָּרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא, מְעוֹטֵר בְּכֶתֶר עַל רִישֵׁיהּ, תְּפִלִּי דְמֵאֲרֵי עֲלֵמָא.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמִשְׁה מִסִּינַי, שֶׁ דְּתֵלֵת רֵאשִׁין, **שש** דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין, לְקַבֵּל שֶׁבַע

הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ (אסתר ב ט), וְאֵינּוֹן בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְלְקַבֵּל אֵלֶיךָ שְׁבָעָה, אֵית שְׁבָעָה רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת אִיהוּ כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד, עִם ה' תַּתָּא, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְאִיהוּ חֲבוֹשׁ עִם אוֹת י' מְסֻטָּרָא דְה' עֲלָהּ, וּבְגִין דָּא אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין, דְּאִיהוּ בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה טג ט) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹ, בְּהִהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ עִם יִשְׂרָאֵל לֹא צָר וְדָאֵי, וְלִית צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, דְּהַזָּר הִקְרַב יוֹמָת (במדבר א נב).

וְרָזָא דְמִלָּה פִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ (תהלים צא יד). פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּי, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְאַעֲנֶהוּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אֲז תִּקְרָא וְיַהוָה יַעֲנֶה (ישע' נח ט), יַהוָה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּי דְרִישָׁא, דְּאֵינּוֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן אֱהִיָּהּ, וְיַהוָה יַעֲנֶה, יַהוָה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינּוֹן אֲדֹנָי,

וְאִי תִימָא לֹאוּ אֵינּוֹן בְּיַד אֶלְא בֵּית אַחַד
חֲמִשָּׁאָה, יַד פְּהָה, הָכִי הוּא וְדַאי דְאִיהִי
חֲמִשָּׁאָה (דף ט ע"ב) וְאִיהִי רְבִיעָאָה, רְבִיעָאָה
לִיהִו יַד פְּהָה, יִהִיוּ אִיהוּ אַהִי"ה, וְסָלִיק
לְחוּשְׁפִין כ"א, וְאַרְבַּע אַתּוּוֹן בְּכָלִל כ"ה, ה'
מִן יִהוּ"ה רְבִיעָאָה לִיהִו, וְחֲמִשָּׁאָה
לְאַהִי"ה, דְאִיהוּ אַרְבַּע בְּתִי, וְאִיהוּ בֵּית
חֲמִשָּׁאָה.

תאמר, אינם פּיך, אֶלֶא בֵּית אַחַד
חֲמִישי, יַד פְּהָה? פֶּךָ זֶה וְדַאי,
שְׁהִיא חֲמִישִׁית וְהִיא רְבִיעִית,
רְבִיעִית לִיהִו יַד פְּהָה, יִהִיוּ
הוּא אַהִי"ה, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן
כ"א, וְאַרְבַּע אוֹתוֹת בְּכָלִל כ"ה.
ה' מִן יִהוּ"ה רְבִיעִית לִיהִו
וְחֲמִישִׁית לְאַהִי"ה, שְׁהִיא אַרְבַּע
בְּתִים, וְהוּא הַבֵּית הַחֲמִישי.

וְעוֹד אַהִי"ה אַדנִי עוֹלִים
לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים, שְׁהוּא הַכָּלִל
שֶׁל חֲמִשָּׁה בְּתֵי תַפְלִין. יִהוּ"ה -
אַרְבַּע פְּרִשׁוֹת, י' - קִדְשׁ לִי, וְזוֹ
חֻכְמָה, ה' - וְהִיא כִּי יִבְיָאָה, וְזוֹ
בִּינָה, וְהִם לִימִין וּשְׂמָאל, שְׁהִם
חֻסָּד וּגְבוּרָה, ו' - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
תַּפְאָרֶת כּוֹלֵל שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחוּד,
ה' - וְהִיא אִם שְׁמוֹעַ, מְלָכוֹת -
שְׁכִינָה תַחְתּוֹנָה.

שְׁדִשׁ רְצוּעוֹת - נֶצַח הוּד וְיִסוּד.
יִסוּד רְצוּעָה שְׁקוּשְׁרַת וְאִיו עִם
ה', כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ,
שְׁאוּחֻז בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ. שְׁתִּי
רְצוּעוֹת נֶצַח וְהוּד, שְׁאַחֲזוּים
בְּה' עֲלִיוֹנָה, וְהַקְרָנִים גְּבוּהִים,
וְהַאֲחַת גְּבוּהָה מִן הַשְּׁנִית, אַף
כֶּךָ שְׁתִּי רְצוּעוֹת - אַחַת אַרְכָּה
וְאַחַת קְצָרָה. קְצָרָה עַד הַחֲזָה,
אַרְכָּה עַד הַטְּבוּר.

וְהַתַּפְשׁוּמוֹת שֶׁל ה' הַעֲלִיוֹנָה עַד
הוּד בְּאוֹת י' הִיא, שְׁהוּא הַקְשֶׁר
שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֵאשׁ, שְׁהִיא ה'
עֲלִיוֹנָה, עוֹלָה לְחֻמְשִׁים, חֲמִשׁ
פְּעָמִים עֶשֶׂר בְּאוֹת י', וְהִינּוּ ה'
י' מִן אֱלֹהִים, חֲמִשׁ פְּעָמִים ה'
בְּאוֹת י' - חֲמִשִּׁים, בְּחֻמְשׁ
סְפִירוֹת, יִסוּד כ"ל, נוֹטֵל אוֹתָם
כָּלָם, וּמּוֹרִישׁ אוֹתָם לְכָלָה, וְהִינּוּ
כ"ל כָּל"ה.

בְּאוֹת ה' תַּחְתּוֹנָה קָרָן אַחַת,
וְיִסוּד הַדְּבָר פְּרִשׁוּהוּ רְבוּתִינוּ,
שׁוּר שְׁהַקְרִיב אָדָם הָרֵאשׁוֹן, קָרָן

וְעוֹד אַהִי"ה אַדנִי סָלְקִי לְחֻשְׁפִין אֱלֹהִים,
דְאִיהוּ פְּלָלָא דְחֲמִשָּׁה בְּתֵי תַפְלִי,
יִהוּ"ה אַרְבַּע פְּרִשְׁיִין, י' קִדְשׁ לִי (שְׁמוֹת יג)
וְדַא חֻכְמָה, ה' וְהִיא כִּי יִבְיָאָה (שֵׁם יא) וְדַא
בִּינָה, וְאֵינּוֹן לִימִינָא וּשְׂמָאלָא, דְאֵינּוֹן חֻסָּד
גְּבוּרָה, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים ו ד) תַּפְאָרֶת,
כָּלִיל שִׁית תִּיבִין דְיַחְוּדָא, ה' וְהִיא אִם
שְׁמַע (שֵׁם יא יג) מְלָכוֹת, שְׁכִינְתָא תַתָּאה.

תַּלְתָּת רְצוּעִין נֶצַח וְהוּד וְיִסוּד, יִסוּד רְצוּעָה
דְקִשִׁיר וְאִיו עִם ה', כִּי כָל בְּשָׂמִים
וּבְאַרְץ (דְּה"א כט יא), דְאֲחִיד בְּשָׂמִיא וּבְאַרְעָא,
תְּרִין רְצוּעִין נֶצַח וְהוּד, דְאֲחִידִן בְּה' עֲלָאָה,
וְהַקְרָנִים גְּבוּהִים, וְהַאֲחַת גְּבוּהָה מִן
הַשְּׁנִית (דְּנִיאל ח ט), אוּף הָכִי תְרִין רְצוּעִין חַד
אַרוּכָה וְחַד קְצָרָה, קְצָרָה עַד הַחֲזָה, אַרוּכָה
עַד טְבוּרָא.

וְאַתַּפְשׁוּמוֹתָא דְה' עֲלָאָה עַד הוּד בְּאוֹת י'
אִיהוּ, דְאִיהוּ קְשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין
דְרִישָׁא, דְאִיהִי ה' עֲלָאָה, סְלִיקַת לְחֻמְשִׁין,
חֲמִשׁ זְמַנִּין עֶשֶׂר בְּאוֹת י', וְהִינּוּ ה' י' מִן
אֱלֹהִים, חֲמִשׁ זְמַנִּין ה' בְּאוֹת י' חֲמִשִּׁין,
בְּחֻמְשׁ סְפִירָן, יִסוּד כ"ל נְטִיל לֹוֹן כְּלָהוּ,
וְיָרִית לֹוֹן לְכָלָה וְהִינּוּ כ"ל כָּל"ה.

בְּאוֹת ה' תַּתָּאה קָרָן אַחַת, וְרֵזָא דְמִלָּה

אוּקְמוּהוּ רְבִנָן, שׁוּר שְׁהַקְרִיב אָדָם הָרֵאשׁוֹן קָרָן אַחַת הִיָּתָה לוֹ

אחת היתה לו במצחו, שְׁנֵאֲמַר משור פֶּר מִקְרָן מִפְּרִיס, חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְזוֹ רְצוּעָה שֶׁל יָד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם. ב' כְּתוּר שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, הוּא שְׁמוֹ הַתְּפִלִּין שְׁשֵׁם, אֲבָל כְּתוּר תְּפִלִּין עָלָיו, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין קְדוּשׁ כַּהֲ כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ, אֵין מְצוּה שֶׁלֹּא כְּלוּלִים בַּה עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

וְעִקְרָ שֶׁל הַתְּפִלִּין מִשְׁמַאל, וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִשְׁבַּע יְהו"ה בִּמְיַנּוּ - זוֹ תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ - אֵלוֹ תְּפִלִּין. וּמִצַּד הַשְּׂמָאל ה' תְּפִלִּין עַל ר', אִם עַל בְּנֵה, מִשּׁוּם שֶׁבַה נִבְנְהָ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה. י' אֲבָא תְּפִלִּין עַל הַבַּת ה', שְׁבּוֹ נִבְנִית. זֶהוּ שְׁפָתוֹב יְהו"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְזֶהוּ הוּי"ה, וְזֶה סוּד אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת הוּא הַלֵּילָה.

וְיֵשׁ אוֹמְרִים הוּי"ת בְּאֲמַצְע, כְּמוֹ זֶה: יְהוּ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהִזְהָ כִּי יִבְיָאֵךְ וְהִזְהָ אִם שְׁמוּעַ, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוּי"ה - ו' י' בְּאֲמַצְע, יְהו"ו - ה' ה' בְּאֲמַצְע. וּבְצִרְוֹךְ שֶׁל שְׁתֵּי עֶשְׂרֵה הוּי"ת נוֹדְעוּ כָּלֵם, וְאַלְהָ הֵם: יְהו"ה יְהו"ו יְהו"ה, שְׁרַמּוּנִים בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י. הַשֵּׁם הַזֶּה מְקוּר הָאוֹתִיּוֹת, וְהַמְקוּר שֶׁלֵּהֵן בְּפִסְיָקִים בְּנִקּוּדוֹת: יְהו"ה יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ - מְקוּר הַנִּקּוּדוֹת מִן יְהו"ו יְהו"ו יְהו"ו הַמְתַּהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיָדוּעַ, יְהו"ה יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

שְׁרִשָּׁה וו"י"ם בְּשֵׁם הַזֶּה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וְהִי"ה וְהוּי"ה וְהוּי"ה, וְנִקְדוּתֵיהֶם וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרִי פְרָעָה וְהוּי"ה, וְהַמְיָן וְדָבַשׁ הַיּוֹם הַזֶּה יְהו"ה, וְהוּי"ה וַיִּרְא

בְּמִצְחוֹ, שְׁנֵאֲמַר (תהלים טט לב) מְשׁוּר פֶּר מִקְרָן מִפְּרִיס, מִקְרָן חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְדָא רְצוּעָה דִּיד דְּתְּפִלִּי דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא.

ב' כְּתוּר דְמֵאֲרִי עֲלֵמָא, אִיהוּ שְׁמִיָּה, תְּפִלִּין דְשׁוּי, אֲבָל כְּתוּר תְּפִלִּין עָלֶיהָ, וְרָזָא דְמֵלָה אֵין קְדוּשׁ כַּהֲוִי"ה כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ (שמואל א ב). לִית פְּקוּדָא דְלָא אֲתְּפִלִּין בִּיהָ עֶשֶׂר סְפִירָן.

וְעִקְר דְּתְּפִלִּין מִשְׁמָאלָא, וּבְגִין כֶּךָ נִשְׁבַּע יְהו"ה בִּמְיַנּוּ (ישעיה סב ד) זוֹ תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ אֵלוֹ תְּפִלִּין, וּמִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא ה' תְּפִלִּין עַל ר', אִימָא עַל בְּרָה, בְּגִין דְּבַה אֲתַבְּנִי, הָדָא הוּא דְכְּתוּב כּוֹנֵן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה (משלי ג ב). י' אֲבָא, תְּפִלִּין עַל בְּרַתָּא ה', דְּבִיָּה אֲתַבְּנִיאַת, הָדָא הוּא דְכְּתוּב יְהו"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְדָא הוּא הוּי"ה, וְדָא הוּא הוּי"ה, וְדָא הוּא הוּי"ה. רָזָא אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת הוּיָה לְלֵילָה.

וְאִית דְּאֵמַר הוּי"ת בְּאֲמַצְע, כְּגוֹוְנָא דָא יְהו"ו, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהִזְהָ כִּי יִבְיָאֵךְ וְהִזְהָ אִם שְׁמוּעַ, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוּי"ה ו' י' בְּאֲמַצְעִיתָא, יְהו"ו ה' ה' בְּאֲמַצְעִיתָא.

וּבְצִרְוֹךְ דִּי"ב הוּי"ן, אֲשַׁתְּמוּדְעוּ כְּלָהוּ, וְאַלִּין אֵינּוֹן יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, דְּרַמִּיזֵי בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י, הַאי שְׂמָא מְקוּרָא דְאַתְוּוֹן, וּמְקוּרָא דְלָהוֹן בְּקִרְאֵי בְּנִקּוּדֵי, יְהו"ה יִשְׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ (תהלים צז). מְקוּרָא דְנִקּוּדֵי מִן יְהו"ו יְהו"ו (ירמיה ט כג) יְתַהַלֵּל הַמְתַּהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיָדוּעַ, יְהו"ה (שמות כו ט-כ) יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

תִּלְתָּ וו"י"ן בְּהַאי שְׂמָא יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וְהִי"ה וְהוּי"ה יְהו"ה, וְנִקְדוּדִין דְּלָהוֹן וַיִּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרִי

יושב הארץ הפנעני. הוה"י
היו"ה ההיו"ו - מקורם הוה"י?
וכל זה איננו שנה לי, היו"ה המר
ימירנו ויהיה הוא, ההיו"ו עירה
ולשרקה בני אתנו, היה"ו הוה"ה
ההו"ל, היה"ו ליהו"ה אתי
ונרוממה שמו, הוה"ה הנה נד
יהו"ה הוה"ה, ההו"י וצדקה תהיה
לנו פי.

וכל הפסוקים שבאים ההיו"ת
הללו בראשי אותיות או בסופי
אותיות, בין מן התורה, בין מן
הנביאים, בין מן הכתובים, יכול
לנקד אותם בנקודיהם, אף כף
כל ההיו"ת שבאות משלש
אותיות, נקדה שלהם בפסוקים,
כמו ידה מקורו: פי יהו"ה יהיה
בכסלף. ויש שמנקד אותם
מראשי תבות להוה"ה שבסופי
תבות, ואם היו"ה בראשי תבות
- הנקוד שלו בסופי התבות. ויש
נקוד בסוד אחר כמו זה: יהו"ה
מלף יהו"ה מלף יהו"ה ימלף,
השמות למעלה, הנקודות שלהם
פתובות תחתיהם.

ארבעה שמות תלויים מכל שם
ושם, ועליהם נאמר וקרא זה -
כנגד שתיים עשרה פני שלש
החיות, אל זה - שתיים עשרה
פני שלש החיות, ועל כלם פני
אדם, ותפלין הוא פני אדם,
ציצית פני החיות וכנפי החיות,
ופרשהו רבותינו, שם בן שתיים
עשרה - כל היודעו והזהיר בו,
כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י. כל י' הוא
פני יהו"ה, א' ודמות פניהם פני
אדם. כאן בשם הזה הסוד של
תפלין וציצית.

יהו"ה, א' ודמות פניהם פני אדם (יחזקאל א ט), הכא בהאי שמא רזא
דתפלין וציצית.

פרעה (בראשית יב טו) והו"ה, ויה"י? ודבש היום
הזה יהו"ה (דברים כו טו), ויה"ה וירא יושב
הארץ הפנעני (בראשית ג טו). הוה"י היו"ה ההיו"ו
מקורא דלהון, הוה"י? וכל זה איננו שנה
לי (אסתר ה יג), היו"ה המר ימירנו ויהיה
הוא (ויקרא כו לג), ההיו"ו עירה ולשרקה בני
אתנו (בראשית מט יא), היה"ו הוה"ה ההו"י, היה"ו
ליהו"ה אתי ונרוממה שמו (תהלים לד ד), היו"ה
הנה נד יהו"ה הוה"ה (שמות ט ג), ההו"י? (דברים ו
כה) וצדקה תהיה לנו פי.

וכל קראין דקא אתיין הויין אלין בראשי
אתוון, או בסופי אתוון, בין מן התורה
בין מן הנביאים בין מן הכתובים, יכול
לנקד לון בנקודיהו, אוף הכי כל הויין
דקא אתיין מתלת אתוון, נקודה דלהון
פקראין, כגון ידה מקורא דיליה פי יהו"ה
יהו"ה בכסלף (משלי ג כו), ואית דנקיד לון
מראשי תיבין להוה"ה דבסופי תיבין, ואם
הוה"ה בראשי תיבות נקודא דיליה בסופי
תיבין. ואית נקודה ברזא אחרא (ד' טו)
(א"ו) כגוונא דא, יהו"ה מלף יהו"ה מלף
יהו"ה ימלף, שמקן לעילא, נקודאן דלהון
פתיבין דתחותיהו.

ארבע שמקן תליין מכל שמא ושמא,
ועלייהו אתמר וקרא זה (ישעיהו ו
ב) לקבל י"ב אנפין דתלת חיוון, אל זה י"ב
גדפין דתלת חיוון, ועל פלהו פני אדם,
ותפלין הוא פני אדם, ציצית פני חיוון וגדפי
חיוון, ואוקמוהו רבנן שם בן י"ב כל היודעו
והזהיר בו כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י, כל י' איהו אנפוי

בא ראה, כל הנו"ה שהיא ה' על י', ה' על ו' - נקבה, כל הנו"ה ששני ההי"ן פאחד באמצע, הן אחרות, כמו זה: יהה"ו. כל הנו"ה י' ו' פאחד באמצע - היו"ה (היו"ה), הם אחים, פי ישבו אחים יחדו - שני ההי"ן פאחד, ותלכנה שתיהן - י' ו' רחוקים זה מזה או קרובים זה מזה, עליהם נאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב, שהינו קרפן עולה ויורד יהה"ו, ה' שהיא אם עולה, עולה אל י', היא העולה, ה' שהיא בת יורדת אל ה', ויורד מעשת החטאת, על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, וזהו קרפן עולה ויורד, חמש אשות עולות וחמש יורדות.

אין הנו"ה שלא מראה על סוד עליון. הוה"י פשהנקבות שולטות על הזכרים, הדין נראה בעולם ומיתה ועני, וזה הוא סוד שהפך משה שמו והרג את המצרי, שנאמר בו ואמרו לי מה שמו מה, ומשה הפך אותו כמו זה: מה שמו מה לי - הוה"י, ונקודה הוה"י, מצרי שמוזלזל בשמו ואמר מה שמו, מה יכול לעשות לי, להרג אותו בו, ואם האותיות בסופי תבות, הנקודות הם מראשית תבות.

תקון ה': בראשית בית ראש"י, אלה ראשי בית אבותם, בת עליה בארו בעלי המשנה, בת בתחלה סימן פה בנים, והיא י' מן אדנ"י, מרגלית יקרה כלולה מפל הגונים, שאות י' מן יהו"ה לא תופס בו גון כלל. זהו שפתוב אני יהו"ה לא שניתי, לא ישנתה בשום גון כלל, אלא מאיר מבפנים של הגונים שם יהו"ה כמו נשמה בגוף האדם או כנר בהיכל.

אני יהו"ה לא שניתי, לא ישתני בשום גון כלל, אלא נהיר מלגאו (1) דגונוין, דשם יהו"ה פנשמתא בגופא דאיניש, או פשרגא בהיכלא.

תא חזי כל הויה דאיהי ה' על י' ה' על ו' נוקבא, כל הויה דתרין ההי"ן פחדא באמצע אינון אחרות, פגוונא דא יהה"ו, כל הויה י' ו' פחדא באמצע היו"ה (ג"א הו"ה) אינון אחים, (דברים כה ה) פי ישבו אחים יחדו, תרין ההי"ן פחדא, ותלכנה שתיהן (רות א ט), י' ו' רחוקים דא מן דא או קרובים דא מן דא, עליהו אתמר (ישעיה נז ט) שלום שלום לרחוק ולקרוב וגו', דהיינו קרפן עולה ויורד יהה"ו, ה' דאיהי אימא עולה, סליקא לגבי י' היא העולה, ה' דאיהי ברמא נחיתת לגבי ו', ויורד מעשת החטאת (ויקרא ט כב), על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וגו' (בראשית ב כד), והאי איהו קרפן עולה ויורד, חמש אשות סלקין, וחמש נחתין.

לית הויה דלא אחזי על רזא עלאה, הוה"י פד נוקבין שלטין על דכורין, דינא אחזי בעלמא ומיתה ועוני, ודא הוא רזא דהפך משה שמיה וקטל למצרי, דאתמר ביה ואמרו לי מה שמו מה (שמות ג יא), ומשה הפך ליה פגוונא דא מה שמו מה לי הוה"י, ונקודה הוה"י, מצרי דמוזלזל בשמיה ואמר מה שמו, מה יכול למעבד לי, לקטיל ליה ביה, ואם אתוון בסופי תיבות נקודין אנון מראשי תיבין.

תקוונא ה', בראשית ב"ת ראש"י, אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), בת עליה אוקמוהו מארי מתניתין, בת בתחלה סימן יפה לבנים, ואיהי י' מן אדנ"י, מרגלית יקרא פלילא מפל גונוין, דאת י' מן יהו"ה לא תפיס ביה גוון כלל, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג

וְהָאוֹת י' מִן אֲדנ"י הוּא סְפִיר,
נוֹטֵל גּוֹן תְּכֵלֶת וְשָׁחַר מִצַּד הַדִּין
וּמֵאִיר בּו אֹר לְבָן מִצַּד
הַרְחָמִים, וְהוּא אוֹת י' מִן אֲדנ"י,
אָדָם מִצַּד הַגְּבוּרָה, פְּטֻדָה מִצַּד
הַיִּמִּין, בְּרִקַּת מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, הִיא אֶל"ף דִּל"ת נו"ן
יו"ד, כְּלוּלִים מִשְׁנַיִם עֶשֶׂר
גּוֹנִים, וְכֻלָּם מְשַׁלְּשִׁים בְּאֲבוֹת,
מְשַׁלְּשִׁים בְּכַהֲנִים לוֹיִם
וְיִשְׂרָאֵלִים, קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אֲבָן שֶׁהַגּוֹן שְׁלֵה לְבָן, נוֹטֵלֶת
מִחֲסֵד, וְהַסְּגֻלָּה שְׁלוֹ אַהֲבָה,
וְסוּד הַדְּבָר - וְאַהֲבַת עוֹלָם
אַהֲבַתֶּיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתֶיךָ חֲסֵד.
אֲבָן אֲדָמָה נוֹטֵלֶת מִגְּבוּרָה,
וְהַסְּגֻלָּה שְׁלֵה לִהְיוֹת אֵימָתוֹ
מְטֻלֶת עַל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. הָאֲבָן
כְּלוּלָה מִשְׁנֵי גּוֹנִים - לְבָן וְאָדָם
- הִיא מַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. יֵרֶק
כְּזֶהָב מִצַּד הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה, שֶׁהִיא
תְּשׁוּבָה, קוֹ יֵרֶק שְׁמֻקֶּיךָ כָּל
הָעוֹלָם.

וַיֵּשׁ גּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשַׁלֵּשׁ
מְרַבֵּעַ, עַד שְׁעוּלָה לְעֶשְׂרֵה גּוֹנִים
שְׁמֵאִירִים בָּהֶם עֶשֶׂר אוֹתוֹת
שֶׁהֵן י' י"ה יה"ו יהו"ה, וְאֵלֶּה
עוֹלוֹת י' לַע"ב אוֹרוֹת שְׁמֵאִירִים
בְּע"ב גּוֹנִים.

חֲש"ק - חֲל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, הֵם
נִקְוֵד צְבֹאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד,
וְכֻלָּם מֵאִירִים בְּאֲבָן הַנִּכְבְּדָה
מְלֻכוֹת, כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּגֻלוֹת.
שְׁב"א - גּוֹן אָדָם שֶׁל גְּבוּרָה,
שְׁנוּטֵל מִמְּנֵה הוּד. קַמ"ץ - גּוֹן
לְבָן, וְלֹא צְרִיף לְהֶאֱרִיךְ בָּהֶם,
שֶׁהֵרִי נֶאֱמָרוּ לְמַעַלָּה.

וְעוֹד תִּקְוֵן ו', וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ,
אֵלֶּה הֵם שְׁיִדְעִים סוּד בְּמִצְוֵה
הַשְּׁנִיָּה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא
אַהֲבָה, שֶׁהִיא לְחֻשְׁבוֹן קֶטֶן
בְּרֵאשִׁית בְּמִשְׁקָל אֶחָד עוֹלָם,
וְזוֹ אַהֲבַת חֲסֵד, שֶׁהִיא ע"ב
בְּחֻשְׁבוֹן, כִּנְגֵד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ

וְאֵת י' מִן אֲדנ"י אִיהוּ סְפִיר, נְטִיל גּוֹן
תְּכֵלֶת וְאוֹכֵם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהְיֵר בִּיה
נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמִי, וְאִיהוּ אֵת י'
מִן אֲדנ"י, אוֹדָם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטֻדָה
מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרִקַּת מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא, אִיהִי אֶל"ף דִּל"ת נו"ן יו"ד,
כְּלִילָן מִי"ב גּוֹנִין, וְכֻלְהוּ מְשׁוּלְשִׁין בְּאַבְהָן,
מְשׁוּלְשִׁין בְּכַהֲנִים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, קִדְוֶשָׁה
לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אֲבָן דְּגּוֹן דִּילָה חִיוּר נְטִילֶת מִחֲסֵד,
וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמִי, וְרָזָא דְמִלָּה
וְאַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתֶּיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתֶיךָ
חֲסֵד (יִרְמִיהוּ לֹא ב), אֲבָנָא סוּמְקָא נְטִילֶת מִן
גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אֵימָתוֹ מוֹטֻלֶת
עַל בְּרִיּוֹן דְּעֲלָמָא, אֲבָנָא כְּלִילָא מִתְרִין גּוֹנִין
חִיוּר וְסוּמְקָא אִיהִי מַעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, יֵרוּק
כְּזֶהָב מִסְטָרָא דְאֵימָא עֲלָאָה, דְאִיהִי תְּשׁוּבָה,
קוֹ יֵרוּק דְאֶסְחָר כָּל עֲלָמָא.

וְאִית גּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשׁוּלֵשׁ מְרוּבֵעַ, עַד
דְּסֻלִיק לְעֶשְׂרֵה גּוֹנִין, דְּנִהְיֵרִין בְּהוֹן י'
אַתּוֹן, דְאֵינּוֹן י' י"ה יה"ו יהו"ה, וְסֻלְקִין
אַלִין י' לַע"ב נְהוּרִין, דְּנִהְרִין בְּע"ב גּוֹנִין.
חֲש"ק חֲל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, אֵינּוֹן נִקְוֵד
צְבֹאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלְהוּ
נְהָרִין בְּאַבְנָא יִקְרָא מְלֻכוֹת, כְּלִילָא מִכָּל
סְגוּלוֹת, שְׁב"א גּוֹן סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְנְטִיל
מְנִיָּה הוּד, קַמ"ץ גּוֹן חִיוּר, וְלֹא צְרִיף
לְאַרְכָּא בְּהוֹן דְהָא אֶתְמָרוּ לְעִילָא.

וְעוֹד תִּקְוֵנָא ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ (דִּנְיָא יב)
אֵלִין אֵינּוֹן דִּידְעִין רָזָא בְּפִקּוּדָא
תְּנִינָא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, דְאִיהִי אַהֲבָה,
דְאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֻשְׁבּוֹן זְעִיר בְּרֵאשִׁית,
בְּמִתְקָלָא חֲדָא סֻלְקִין, וְדָא אַהֲבַת חֲסֵד,

ויסע ויבא ויט, שבו וא"ו
כחשבוך אה"ד, שהינו מאמר
אחד שהוא בראשית, שבארוה
עליו, והלא במאמר אחד יכול
להבראת, וזהו אהוב רבנו. מי
שמוסר נפשו באחד, באהבת
רבנו, ומשום זה ואהבת את ה'
אלהי"ך, אפלו נוטל את נפשו.
שאם חביבה עליו נפשו מגופו,
לכך נאמר ובכל נפשו. ואם
חביב עליו גופו מממונו, לכך
נאמר ובכל לבבו. ואם חביב
עליו ממונו מגופו, לכך נאמר בכל
מאדו. במה שחביב עליו, מסר
אותה באהבת רבנו בעת צרה.
וזהו הנסיון שעתידים ישראל
להתנסות בשבעים השנים של
הגלות האחרונה, שעני חשוב
כמת, וכאלו נוטלים נפשו, גוף
ונפש וימון - כלם שקולים.
במה שחביב עליו, מסר אותו
באהבת רבנו, וכאותו זמן
נקשר במלת אהב"ה שהיא
בראשית, וכאלו בו ברא עולם,
ומי שלא מוסר נפשו או ממונו
באהבת רבנו בשעת השמד,
כאלו החזיר עולם לתהו ובהו,
ומי שמוסר נפשו וגופו וממונו
בשעת השמד באהבת רבנו,
זהו שנקרא אהוב רבנו ודאי,
וכאותו עולם אין למעלה ממנו,
ומשום זה הכתוב סמך לו

והארץ היתה תהו ובהו.
ואהבת ה' היא המלכות
שפלולה מפל הספירות, והיא
מצות הקדוש ברוך הוא בכל
תרי"ג מצוות, ובגללה נאמר
מדוע אתה עובר את מצות
המלך, והיא בנן עולם. השפחה
הרעה היא חרבן עולם, ומשום

דאיהי ע"ב בחושפון, לקבל שמה מפרש
ויסע ויבא ויט, דביה וא"ו פחושפון אה"ד,
דהינו מאמר אחד דאיהו בראשית,
דאוקמוה עליה והלא במאמר אחד יכול
להבראת, והאי איהו רחימוי דמאריה, מאן
דמסר נפשיה באחד, ברחימוי דמאריה,
ובגין דא ואהבת את יהו"ה אלהי"ך (דברים ו'
ח). אפילו נוטל את נפשו, דאם חביב עליה
נפשיה מגופא לכך נאמר ובכל נפשו, ואם
חביב עליה גופיה מממוניה לכך נאמר בכל
לבבו, ואם חביב עליה ממונא מגופא לכך
נאמר בכל מאדו, במה דחביב עליו מסור
ליה ברחימו דמארו בעת צרה.

ודא איהו נסיון דעתידין ישראל לאתנסאה
בשבעין שנין דגלות בתראה, דעני
חשוב כמת, וכאלו נטלין נפשיה, גופא
ונפשא וממונא פלהו שקולין, במה דחביב
עליה מסור ליה ברחימו דמאריה, ובההוא
זמנא אתקשר במלת אהב"ה דאיהי
בראשית, וכאלו ביה ברא עלמא, ומאן
דלא מסר נפשיה או גופיה או ממוניה
ברחימו דמאריה בשעת השמד, כאלו אחזר
עלמא לתהו ובהו, ומאן דמסר נפשיה
וגופיה וממוניה בשעת השמד ברחימו
דמאריה, דא אתקרי רחימא דמאריה ודאי,
ובההוא עלמא לית לעילא מיניה. ובגין דא
קרא סמך ליה והארץ היתה תהו ובהו (בראשית

א ב)

ואהבת יהו"ה איהי מלכות, פלילא מפל
ספירן, ואיהי פקודא דקודשא בריך

הוא בכל תרי"ג פקודין, ובגינה אתמר (אסתר

א ג) מדוע אתה עובר את מצות המלך, ואיהי בנן עלמא. שפחה בישא
איהי חרבן עלמא, ובגין דא אתמר בה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו

ובהו, ואיהי רצועה בידי דקודשא בריה הוא לאלקאה ביה חייביא.

ובגין דא מאן דרחים לקודשא בריה הוא מגו נפשיה או גופיה או ממוניה, דינטיר ליה קודשא בריה הוא, הא רחימו דיליה תלויה בההיא דיהיב ליה, ולא עקר רחימו, דלאו איהו האי רחימו, דאם נטל ממוניה או גופיה פפר ביה, לאו איהו עקר רחימו, עד דמסר נפשיה ברחימו דמאריה, ואם כל תלת שקולין לגביה, ומסור לון פלהו על קדושת שמייה ברחימו, והאי איהו עקרא דרחימו, דאיהו אהבת יהו"ה מלכות, דאיהי אהבת חסד, דיראה מסטרא דגבורה איהי, ומחסד איהי מלכות אהבת יהו"ה פמה דאתמר, מגבורה איהי יראת יי'.

ואורייתא דאיהי תרי"א מתרוניהו אתיהיב לישראל ודא עמודא דאמצעיתא, מסטריה אתקריאת מלכות תורת יהו"ה (תמימה), ואיהי מצוה דיליה בכל תרי"ג פקודי דתליין משמייה, דאינון שמ"י עם י"ה תלת מאה ושתין וחמש, זכר"י עם ו"ה מאתן ותמניא וארבעין, היא בצלמו פדמותו.

ועוד תקוונא ז', והמשפלים יזהרו, אלין דידיעין במלת בראשית פקודא תליתאה דאיהי ברית מילה, והיינו בראשית ברית א"ש, וברית איהי י', ועם א"ש אתעביד אי"ש, ואוף הכי את ה' עם אש איהי נוקבא, ועל תרין אישות אתמר בקדמיתא פתנות אור, דבהון עקבו מכה גלגל חמה.

והיינו בורא מאורי האש דאינון בהבדלה, י"ה מן איש ואשה, פתר דחאבו ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם (בראשית ג כא), והיינו בורא מאורי האש

זה נאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, והיא רצועה בידי הקדוש ברוך הוא להלקות בה הרשעים. ומשום זה, מי שאהב את הקדוש ברוך הוא מתוך נפשו או גופו או ממונו, שישמר אותו הקדוש ברוך הוא, הרי אהבתו תלויה באותה שנתן לו, ואינה עקר אהבתו, שזו לא אהבה, שאם נטל ממונו או גופו כופר בו. אינו עקר האהבה, עד שמוסר נפשו באהבת רבונו. ואם כל השלש שקולים לגביו, ימסר את כלם על קדשת שמו באהבה, וזהו עקר האהבה, שהיא אהבת יהו"ה מלכות, שהיא אהבת חסד, שיראה היא מצד הגבורה, ומחסד היא מלכות, אהבת יהו"ה, כמו שנאמר מגבורה היא יראת ה'.

והתורה שהיא תרי"א - משניהם נתנה לישראל, וזה עמוד האמצעי, מצדו נקראת המלכות תורת יהו"ה (תמימה), והיא מצוה שלו בכל תרי"ג מצוות שתלויים משמו, שהם שמ"י עם י"ה - שס"ה. זכרי עם ו"ה - רמ"ח, היא בצלמו כדמותו.

ועוד תקוונא ז', והמשפלים יזהרו, אלה שיודעים במלת בראשית מצוה שלישית, שהיא ברית מילה, והיינו בראשית - ברית א"ש, וברית היא י', ועם א"ש נעשה אי"ש, ואף כף האות ה' עם אש היא נקבה, ועל שתי האשות נאמר בתחלה פתנות אור, שבהן עקבו מכה גלגל חמה.

והיינו בורא מאורי האש, שהם בהבדלה, י"ה מן איש ואשה, אחר שחטאו - ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, והיינו בורא מאורי האש, (אשה), וזה עור של נחש

להטתהר במה שחטא. ומשום זה, צדיקים ששומרים הברית, שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש, שנברא מעפר, שנאמר בו ונחש עפר לחמו.

ומשום זה, מי שלא שומר הברית, נדון בחבוט הקבר באותו עפר, ואלו הם שגופם הוא קבר להם בחייהם, שדוחקים להם את השעה בכל יום, ובמלאכתם מתבקע דם בצפרניהם, ומשום זה תקנו להראות הצפרנים בהבדלה, שהיה אדם מלבש בכתנות צפרנים שהיו מאירים כמו ענני כבוד, והוא בהבדלה מהם. וידעו פי עירמם הם - מהם, בגוף ונשמה ורוח ונפש, ערמם מכתנות אור, שהם מאורי האש, ומשום שבשבת נראה להם בהדלקת נר שבת בשתי פתילות אש, ובמוצאי שבת יעברו מהם, תקנו לומר במוצאי שבת הבדלה באש.

ומשום שבשבת וימים טובים מתלבשות נשמות בכתנות אור, אמר הנביא, על פן בארים פדו יהו"ה, ופרשוהו רבותינו, כפדהו בכסות נקיה. מיד כשאמר דברים הללו, השתטחו לפניו כל בני הישיבה, שאין חדוה ביניהם כמו החדוה כשמתחדש ביניהם סוד של תורה.

ומשום פן, מי ששומר ברית אש, נקרא איש צדיק תמים, ואות י' של שדי היא חליה על צואר השד יצר הרע, חלית השלשלת, ומשום פן רשום שדי" בברית, ורשום במזוזה, שפלם מזדעזעים מהשלשלת הזאת, שהיא אות ברית, אות ימים טובים, אות תפלין.

ימין טבין, אות תפלין.

ודא עור של נחש, לאתדפאה במה דחאב, ובגין דא צדיקים דנטרי ברית שוב אינם חוזרים לעפרן, דאיהו עור משכא דחויא דאתברי מעפרא, דאתמר ביה ונחש עפר לחמו (ישעיהו טו כב).

ובגין דא מאן דלא נטיר ברית אתדן בחבוט הקבר בההוא עפרא, ואלין אינון דגופא דלהון אינון לון קבר בחייהון, דדחקין לון שעתא בכל יומא, ובמלאכא דלהון דאתבקע דמא בצפרניהון, ובגין דא תקינו לאחזאה צפרנים בהבדלה, דהוה אדם מלובש בכתנות צפרנים, דהוה נהרין פענני פבוד. (דף יא ע"א) ואיהו בהבדלה מנייהו, (בראשית ג ז) וידעו פי עירמם הם מנייהו, בגופא ונשמתא ורוחא ונפשא, ערומים מכתנות אור, דאינון מאורי האש, ובגין דבשבת אתחזא לון באדלקת שרגא דשבת בתרין פתילות דאש, ובמוצאי שבת יתעברון מנייהו, תקינו למימר במוצאי שבת הבדלה באש.

ובגין דבשבת וימין טבין מתלבשין נשמתין בכתנות אור, אמר הנביא (ישעיה כד טו) על פן באורים פדו יהו"ה, ואוקמוהו רבנן כפדוהו בכסות נקיה, מיד דאמר מלין אלין אשתטחו קמיה פלהו בני מתיבתא, דלית חדוה ביניהו כחדוה פד אתחדש ביניהו רזא דאורייתא.

ובגין דא מאן דנטיר ברית אש, קרי איש צדיק תמים, ואות י' דשדי" איהי חוליא על צואר דשד יצר הרע, חוליא דשלשלאה, ובגין דא רשים שדי" בברית, ורשים במזוזה, דמזדעזעין פלהון מהאי שלשלאה, דאיהי אות ברית, אות

וּמִיָּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהַ יִצָּר הָרַע דְּאִיהוּ ש"ד,
 נְטִיל בְּר נֶשׁ חֲרָבָא דְּאִתְּמַר בְּהַ (תהלים
 קמט ו) רוממות א"ל בגרונום, דאיהו י' רישא
 דְּחֲרָבָא, ו' גופא דְּחֲרָבָא, ה' ה' תרי פפיות
 דִּילָהּ, וְשָׁחִיט לִיהַ, וּבְגִינִיָּה אִתְּמַר הַבָּא
 לְהַרְגֵּן הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוּ בְּצִלוֹתָא, דְּאִתְּמַר
 בְּהַ (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר.

וְעוֹד קְרִיאַת שְׁמַע אִיהִי רומ"ח, פְּלִילָא
 מְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻודָא, וּמַרמ"ח תִּיבִין
 עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת, וְהוּא קִירְטָא, וְהָא
 אִתְּמַר חֲמֵשׁ אַבְנֵין ה', דְּאִתְּעִבִידוּ חַד אַבְנָא
 בְּאֵת י', וְקָטִיל בְּהַ לְיִצָּר הָרַע, וּבְאֵן אִתְּר
 אִיהִי קִירְטָא, בְּתַפְלִין, חוּט דְּקָלַע דְּכָרִיךְ בִּיד
 דָּא רְצוּעָה דִיד, דְּאִיהוּ כְּחוּט דְּזִרְקָא, וְאִיהִי
 קְרִיאַת שְׁמַע, קֶשֶׁת דְּזִרְיק חֲצִים מִסְטָרָא
 דְּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, וּבְרָכוֹת לְרֵאשׁ
 צְדִיק (משלי יו) דְּאִיהוּ קֶשֶׁת הַבְּרִית.

רומחא דא עמוּדא דאמְצַעִיתָא, בְּחֲמֵשׁ
 אֲצַבְעָאן דִיד, דְּאִיהִי ה' תַּתְּאָה,
 וְאִיהִי לִימִנָא דְחֶסֶד, דְּרָגָא דְאַבְרָהָם
 דְּחוּשְׁבִּינִיה רמ"ח, וְעִם ו' דְּעֵמוּדָא
 דְּאִמְצַעִיתָא אִתְּעִבִיד רומ"ח, קָלַע ה' עֲלָאָה
 לְשִׁמְאֵלָא, י' אַבְנָא דְקָלַע, י"ה דְתַפְלִין,
 וְכֹלָא י"ה עִם שְׁמ"י שְׁס"ה, זְכַר"י עִם ו"ה
 רמ"ח.

וּמָאן דְּאִיהוּ נְטִיר י' בְּתַמְנָא יוֹמִין דְּמִילָהּ,
 בְּתַמְנָא אֲלָפִי תַחוּם שְׁבַת, בְּתַמְנָא
 פְּרָשִׁיין דְתַפְלִין, אִיהוּ נְטִיר מִכָּל מְזִיקֵי
 דְתַחוּת יְדָא דְיִצָּר הָרַע, דְּאִיהוּ מְמַנָּא עַל
 שְׁתִּין רְבוּא, כָּל שְׁפָן מָאן דְּקָשִׁיר לִיהַ
 בְּשִׁלְשָׁלָאין וְקָטִיל לִיהַ.

וְעוֹד בְּרִית דְתַקִּינוּ לִיהַ מְנָא בְּעַפְרָא,
 לְשִׁדְיָא לָהּ בְּעַפְרָא, וְדָם דְּאִטְפִּין

וּמִיָּד שְׁהוּא תּוֹפֵס בְּהַ יִצָּר הָרַע,
 שְׁהוּא ש"ד, לוקח האיש חרב,
 שְׁנָאֵמַר בְּהַ רוממות אל בגרונום,
 שְׁהוּא י' - ראש החרב, ו' - גוף
 החרב, ה' ה' - שתי פפיות
 שְׁלָהּ, וְשׁוּחַט אוֹתוֹ, וּבְגִלְלוּ
 נְאֻמַר הַבָּא לְהַרְגֵּן הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוּ,
 בְּתַפְלָהּ, שְׁנָאֵמַר בְּהַ וַיִּשְׁכֶּם
 אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר.

וְעוֹד, קְרִיאַת שְׁמַע הִיא רמ"ח,
 כְּלֹלָה מִשְׁשׁ תְּבוֹת הִיחֻוד,
 וּמִמְאֵתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה
 תְּבוֹת עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת,
 וְהוּא קָלַע, וְהָרִי נְתַבָּאָר חֲמֵשׁ
 אַבְנֵים ה', שְׁנַעֲשׂוּ אֲבָן אַחַת
 בְּאוֹת י', וְהוֹרֵג בְּהַ יִצָּר הָרַע,
 וּבְאִיזָה מְקוּם הוּא הַקָּלַע?
 בְּתַפְלִין. חוּט שֶׁל קָלַע שְׁכוּרְךָ
 בִּיד זו רְצוּעָה שֶׁל יד, שְׁהוּא חוּט
 שֶׁל זְרִיקָה, וְהִיא קְרִיאַת שְׁמַע,
 קֶשֶׁת שְׁזוּרְקַת חֲצִים מְצַד שֶׁל
 כְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, וּבְרָכוֹת
 לְרֵאשׁ צְדִיק, שְׁהוּא קֶשֶׁת
 הַבְּרִית.

רמח זה העמוד האמצעי,
 בְּחֲמֵשׁ הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַיָּד,
 שְׁהִיא ה' תַּחְתּוֹנָה, וְהִיא לִימִין
 הַחֶסֶד, הַדְּרָגָה שֶׁל אַבְרָהָם
 שֶׁחֲשׁוּבוֹ מְאֵתִים אַרְבַּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה, וְעִם ו' שֶׁל עֵמוּד
 הָאֲמְצַעִי נַעֲשֶׂה רומ"ח, קָלַע ה'
 עֲלִיוֹנָה לְשִׁמְאֵל, י' אֲבָן הַקָּלַע,
 י"ה שֶׁל תַּפְלִין, וְהַפֵּל י"ה עִם
 שְׁמ"י - שְׁס"ה, זְכַר"י עִם ו"ה -
 רמ"ח.

וְכִי שְׁשׁוּמַר י' בְּשִׁמּוֹנֶה יָמִים שֶׁל
 מִלָּה, בְּשִׁמּוֹנֶת אֲלָפִים תַּחוּם
 שְׁבַת, בְּשִׁמּוֹנֶה פְּרָשִׁיִּית הַתַּפְלִין,
 הוּא שְׁמוֹר מִכָּל הַמְּזִיקִים שֶׁתַּחַת
 יַד הַיִּצָּר הָרַע, שְׁהוּא מְמַנָּה עַל
 שְׁשִׁים רְבוּא, כָּל שְׁפָן מִי שְׁקוּשֵׁר
 אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁלוֹת וְהוֹרֵג אוֹתוֹ.
 וְעוֹד, הַבְּרִית שֶׁתַּקִּינוּ לוֹ כְּלִי שֶׁל
 עֶפֶר לְזֶרֶק בְּעֶפֶר, וְדָם שְׁמִטִּים

ממנו, נחשב לו כאלו עשה אותו עולה, ואותו עפר, לתקן בו מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עליו עולות. זהו שכתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו', ומציל אותו באותו עפר מחבוט הקבר, ובדם מילה מצילו משחיטת מלאך המות.

ואם אותו שקבל ברית הוא ממזר, אותו העפר תקן לנחש, שנאמר בו ונחש עפר לחמו, והוא מן האדמה אשר אברה יהו"ה, שנאמר בה ארוכה האדמה, והיא עפר, מזה שנאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, שנאמר בה והארץ כפגד תבלה, עמו יהיה חלקו, כאלו קשר אותו לעשות עולה לעבודה זרה, שאותו בן או בת הם פסל ומסכה, ועל זה נאמר אשר יעשה פסל ומסכה, ונאמר ושם בסתר - בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן - שאותו הבן הוא מהנחש הקדמוני שגרם מות לאדם ולאשתו, שנאמר בו ארוך אתה מפל הבהמה וכו'.

קלפת הערלה שמכסה על י, יש לה שלש קלפות כמו גלדי בצלים זו על זו, והם בקלפות האגוז, שנאמר עליהם והארץ היתה תהו - זה קו ירק, הקלפה הראשונה של האגוז, ובהו - אבנים מפלמות, זו הקלפה השנייה של האגוז קשה כאבן, וחשף - קלפה שלישית. ובהם פרושהו רבותינו, אין דורשים בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם ערלים, וכנגד המז הוא, ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים לה'.

ובהם מצד של ערלה, ארבעה נכנסו לפרדס - שלשה אכלו

מניה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה עולה, והוא עפרא לתקנא ביה מזבח אדמה, ודם דברית כאלו זבח עלה עליון, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו', ושזיב ליה בההוא עפרא מחבוט הקבר, וכדם מילה שזיב ליה משחיטת מלאך המות.

ואם ההוא דקביל ברית איהו ממזר, ההוא עפרא תקין ליה לחו"א, דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, ואיהו מן האדמה אשר אברה יהו"ה (בראשית ה

ט), דאתמר בה (שם ג יז) ארוכה האדמה, ואיהי עפרא מהאי דאתמר בה (שם א ב) והארץ היתה תהו ובהו, דאתמר בה (ישעיה נא ו) והארץ כפגד תבלה, עמיה יהא חולקיה, כאלו קשיר ליה למעבד עולה לעבודה זרה, דההוא בן או בת אינון פסל ומסכה, ועל דא אתמר (דברים כז

טו) אשר יעשה פסל ומסכה, ואתמר ושם בסתר, בסתרו של עולם, ואמר כל העם אמן, דההוא בר מנחש הקדמוני איהו, דגרים מות לאדם ולאשתיה, דאתמר ביה (בראשית ג יד) ארוך אתה מפל הבהמה וכו'.

קליפה דערלה דכסי על י, אית לה תלת קליפי כגלדי בצלים דא על דא, ואינון כקליפין דאגוזא, דאתמר עלייהו והארץ היתה תהו, דא קו ירוק קליפה קדמאה דאגוזא, ובהו אבנים מפולמות דא קליפה תנינא דאגוזא קשה כאבן, וחשף קליפה תליתאה, ובהו (דף יא ע"ב) אוקמיהו רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם ערלים (ויקרא יט כג), ולקבל מוחא, איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים ליהו"ה.

ובהו מסטרא דערלה ארבעה נכנסו לפרדס, שלשה אכלו מאלין קליפי

מהקלפות הללו ומתו, הרביעי
אכל הפרי זרק הקלפות וחי.
כמו זה נאמר, רבי מאיר רמון
מצא - תוכו אכל, קלפתו זרק.
וכמו שהקלפות הללו הם
קשיות שמכסות על הלכה,
שהיא מח מבפנים, ואין אדם
יכול לאכל בלחם התורה,
שנאמר בה עץ חיים היא, עד
שזרק קשיות מהלכות, ויש
הלכה שכל קשיותיה הם כאילן,
שקלפתו וקנה שלו ועצים
ועלים והפרי - פלם שוים
למאכל, ועליו נאמר גרד וכרפם
וכו', ולכן אין כל הקשיות
שוות.

מצוה רביעית במלת בראשית זו
תורה, שנאמר בה ה' קנני
ראשית דרכו, וזו שכונה
תחתונה, שהיא ראשית
לנבראים, והיא אחרית לחכמה
עליונה, ובגללה נאמר מגיד
מראשית אחרית.

בשננטלה מפתר נקראת עטרת
תפארת, עטרה בראש כל צדיק,
הפתר של ספר תורה, ובגללה
נאמר כל המשתמש בתגא חלף.
כשננטלה מהחכמה העליונה
הזו, שהיא ראשית, נקראת על
שמה, וכשננטלה מבינה, נקראת
על שמה - תבונה.

וכשננטלה מחסד נקראת תורה
שבכתב, שנתנה מימין, שפתוב
מימינו אש דת למו, וכשננטלה
מגבורה נקראת תורה שבפעל
פה, שכף פרשוה בעלי המשנה,
תורה שבפעל פה מפי הגבורה
נתנה, ומשם גבורים לעמד
בפרץ, ולא יכול לעמד בה אלא
גבור במלחמתה של תורה, גבור
ביצרו.

וביום השלישי ירדה לעמוד

ומתו, רביעאה אכל איבא זרק קליפין וחי,
כגוונא דא אתמר רבי מאיר רמון מצא, תוכו
אכל קליפתו זרק.

וכגוונא דאלין קליפין, אינון קושפין דחפין
על הלכה, דאיהי מוחא מלגאו,
ולית בר נש יכיל למיכל בנהמא דאורייתא,
דאתמר בה עץ חיים היא (משלי ג יח), עד דזריק
קושפין מהלכות, ואית הלכה דכל קושפין
דילה אינון פאילנא, דקליפה דילה וקנה
דילה ועציו ועלין ואיבא פלהון שוין
למיכל, ועליה אתמר (שיר ד יד) גרד וכרפם
וכו', ובגין דא לאו פל קשין שוין.

פקודא רביעאה במלת בראשית, דא
אורייתא, דאתמר בה (משלי ח

כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו, ודא שכונתא
תתאה, דאיהי ראשית לנבראים, ואיהי
אחרית לחכמה עלאה, ובגינה אתמר (ישעיהו מו
ט) מגיד מראשית אחרית.

בד אתנטילת מפתר אתקריאת עטרת
תפארת, עטרה בראש כל צדיק, תגא
דספר תורה, ובגינה אתמר פל המשתמש
בתגא חלף, פד אתנטילת מהאי חכמה עלאה
דאיהי ראשית, אתקריאת על שמה, וכד
אתנטילת מבינה אתקריאת על שמה תבונה.

וכד אתנטילת מחסד, אתקריאת תורה
שבכתב דאיתיהיבת דאימינא,
דכתיב (דברים לג יב) מימינו אש דת למו, וכד
אתנטילת מגבורה אתקריאת תורה שבפעל
פה, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, תורה
שבפעל פה מפי הגבורה ניתנה, ומתמן
גבורים עומדים בפרץ, ולא יכיל למיקם בה
אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביומא תליתאה נחיתת לעמודא דאמצעיתא על ידי דמשה, הדא הוא

האמצעי על ידי משה. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהית הבקר. בשני לוחות אבנים - נצח והוד. זהו שכתוב, כתובים משני עבריהם, והם שני נביאי אמת, ומצד של עמוד האמצעי נקראו נביאי האמת, ושכינה תורת אמת. זהו שכתוב תורת אמת היתה בפיהו, ונקראת מראה נבואה, ורוח הקדש מצד של שניהם.

וביום השביעי נתנה, זה צדיק יסוד עולם, ובדרגה שלו, המלכות, הוא דבר עמו, והרי פרושהו לעשרה מלכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, ונגע בבת וכלל בה כל העשרה, וזו "ב"ת אחת, תחת ה" מן אלהים, " מן אדני, " מן שדי, פולה מפל הפנויים, ומפל ההגיות כמו הוה", או כמותו, שיהיה " תחת ה', בכל שם של פנוי, והו"ה היא נקבה. ומשום שהתורה נתנה ממנה, אמר למשה וראית את אחרי וכו', שאין נביא וחכם יכול להפנס למעלה פחות מזה, ולכן נקראים מפתחות החיצוניים הפנים שלה, ופנים שבפנים - מפתחות הפנימיים, והרי נתבאר למעלה שאם אין לאיש בידו מפתחות החיצוניים - במה יפנס? ומשום זה נאמר בה זה השער ליהו"ה.

ומשום שאין השגה לנביא וחזוה וחכם פחות ממנה, אמר הנביא, כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, פי אם בזאת יתהלל וכו' השכל וידע אותי. ולכן יעקב למד אותה לבניו, ונתן להם קבלה ממנה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם. ודוד שהיה לו קבלה ממנה, אמר לה אם תחנה עלי

דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, בתרי לוחי אבנין, נצח והוד, הךא הוא דכתיב (שם לב טז) כתובים משני עבריהם, ואינון תרין נביאי קשוט, ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאו נביאי האמת, ושכינתא תורת אמת, הךא הוא דכתיב (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואתקריאת מראה דנבואה, ורוח הקדש מסטרא דתרוייהו.

וביום השביעי נתנה, דא צדיק יסוד עולם, ובדרגא דיליה מלכות מליל עמהון, והא אוקמוהו, לעשר מלכין שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, נגע בבת, וכלל בה כל העשר, ודא "ב"ת אחת, תחות ה" מן אלהים, " מן אדני, " מן שדי, פליא מפל פנויין, ומפל הויין, פגון הוה", או פנותיה, דיהא " תחות ה', בכל שם דכינוי והויה איהי נוקבא.

ובגין דאורייתא מינה אתיהיבת, אמר למשה (שמות לג כג) וראית את אחורי כו', דלית נביא וחכם יכיל לעלא לעילא פחות מן דא, ובגין דא אתקריאת מפתחות החיצוניים אנפין דילה, ואנפין דלגאו מפתחות הפנימיים, והא אתמר לעיל, דאם בר נש לית בידוי מפתחות החיצוניים במאי ייעול, ובגין דא אתמר בה (תהלים קיח כ) זה השער ליהו"ה.

ובגין דלית השגה לנביא וחזוה וחכם פחות מינה, אמר הנביא (ירמיהו ט כב) כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו כו', פי אם בזאת יתהלל כו', וידוע אותי, ובגין דא יעקב אוליף לה לבנוי, ויהיב לון קבלה מינה, הךא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד דהוה ליה קבלה מינה, אמר לגבה (תהלים כז ג) אם תחנה עלי מחנה כו', רמיז

לָה בְּהַאי תִּגָּא, וְסָלִיק מִחֻשְׁבֵּיתֵיהּ לְגַבְהַ, וְאָמַר
לֹא יִירָא לְבִי כּו'.
וְאַחֲרָן דִּהוּה לִיּה קִבְּלָה מִינָה, לֹא הוּה עָאֵל
לְפָנֵי וּלְפָנִים פְּחוּת מִינָה, הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב (ויקרא טו ג) בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
דִּהוּה יָדַע דְּאִיְהִי עֲקָרָא דְכָלָא, דְּאִיְהִי קָרְבָּן
לִיְהוָה, עוֹלָה לִיְהוָה, אֲשֶׁה לִיְהוָה,
וְיִשְׂרָאֵל דִּהוּה לִוְן קִבְּלָה מִינָה, לֹא בְּעוּ
מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁכּוֹנָא אַחֲרָא (דף יב
ע"א) דִּיפְדוּן לִוְן בְּגִינָה מִן גְּלוּתָא, אֲלֵא זֹאת,
הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם כו מד) וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתֶם
בְּאֶרֶץ אֲיִבִיָּהֶם וְכו', וְנִבְיָא אָמַר בְּגִינָה פִּד חֲזָא
בְּנִבְוֹאָתָא דוּחְקָא דִּישְׂרָאֵל תְּקִיפָא, אָמַר (איכה
ג כא) זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי כּו', וְזֹאת לִיְהוּדָה
וַיֹּאמֶר (דברים לג א).
אִיְהִי מְרַגְלִית פְּלִילָא מִכָּל גְּוֹוִנִין נְהִירִין,
דְּאִינֻן נְהִירִין מְגַרְמִיָּה, וְסַגְוִלָּה דִּילִיָּה
בְּכָל נְקוּדִין דְּאֲתוּוֹן וְטַעְמִי, בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם,
מִסְטָרָא דְחַל"ם, אִיְהִי סְגוּלְתָא.
חוּל"ם מְלֵא בּוּא"ו, סָלִיק בְּאֲתוּוֹי אַהֲרֹן, וְתַלְת
נִיצוּצִין י' י' י' פְּחוּשְׁבֵּן יְהוָה, דְּאִיְהוּ
כ"ו וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן סָלִיק לְחֻשְׁבֵּן יְהוָה אַהֲרֹן
נ"א, בְּרִזָּא יְהוָה דִּי י' י', וְסַגְוִלָּה דִּילִיָּה (במדבר
יב יג) א"ל נָא רְפָא נ"א לָה, אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה
נ"א (תהלים קיח כה), אַהֲרֹן כ"א, כ' פְּתָר, א' אִין
סוּף, אִין קְדוּשׁ פִּינִי וְגו' (ש"א ב ב).
וְחוּל"ם סְגוּלְתִיָּה לְחַלְמָא, דְּבִיָּה אֲתָמַר וַיַּחְלֵם
וְהִנֵּה סִלְמִים מְצָב אַרְצָה וְכו' (בראשית כח
יב), וְעוֹד חוּל"ם מוּחַל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, חִלְמִים חָסֵר
אִיְהוּ ה"י מִן אֱלֹהִי"ם, תַּלְת נִיצוּצוֹת ל' מִן
אֱלֹהִי"ם, אֲשַׁתָּאֵר א"ם, דְּאֲתָמַר בְּה פִי אִם
לְבִינָה תְקָרָא (משלי ב ג), וְלֹא צְרִיךְ לְאֲרָכָא
בְּנְקוּדִי, דְּהָא אֲתָמַרוּ.
מִחְנָה. רְמַז אוֹתָהּ בְּפִתְרָה הִנֵּה,
וְהַעֲלָה מִחֻשְׁבֵּתוֹ אֵלֶיהָ, וְאָמַר
לֹא יִירָא לְבִי וְכו'.

וְאַחֲרָן שֶׁהִיָּה לוֹ קִבְּלָה מִמְּנָה,
לֹא הִיָּה נִכְנָס לְפָנֵי וּלְפָנִים פְּחוּת
מִמְּנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּזֹאת יָבֹא
אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהִיָּה יוֹדַע
שֶׁהִיָּה עֲקָר שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהִיָּה
קָרְבָּן לִיְהוָה, עוֹלָה לִיְהוָה
אֲשֶׁה לִיְהוָה. וְיִשְׂרָאֵל שֶׁהִיָּה
לְהֵם קִבְּלָה מִמְּנָה, לֹא רָצוּ מִן
הַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא מִשְׁכּוֹן אַחֵר
שֶׁיִּפְדֶּה אוֹתָם מִהַגְלוֹת בְּגִלְלָה
אֲלֵא זֹאת, שְׁפָתוֹב וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתֶם בְּאֶרֶץ אֲיִבִיָּהֶם. וְהִנְבִּיא
אָמַר בְּשִׁבְלִיָּה, פְּשָׁרָה בְּנִבְוֹאָה
אֵת דְּחָקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל פְּקִיף,
אָמַר זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי וְכו',
וְזֹאת לִיְהוּדָה וַיֹּאמֶר.

הִיא מְרַגְלִית פְּלוּלָה מִכָּל הַגְּוֹנִים
הַמְּאִירִים שְׁמֵאִירִים מַעֲצָמִים,
וְסַגְלָתוֹ בְּכָל הַנְּקוּדוֹת שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת וְהַטַּעְמִים. בְּכָל שֵׁם
וְשֵׁם, מְצַד שֶׁל חַל"ם הִיא
סְגוּלְתָא.

חוּל"ם מְלֵא בּוּא"ו עוֹלָה
בְּאוֹתִיּוֹתֵי אַהֲרֹן, וְשִׁלְשָׁה
נִיצוּצוֹת י' י' י' פְּחוּשְׁבֵּן יְהוָה,
שֶׁהוּא כ"ו, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֵי
עוֹלָה לְחֻשְׁבֵּן יְהוָה אַהֲרֹן
נ"א, בְּסוּד יְהוָה שֶׁל י' י' י',
וְסַגְלָתוֹ א"ל נָא רְפָא נ"א לָה,
אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא. אַהֲרֹן
כ"א, כ' פְּתָר, א' אִין סוּף, אִין
קְדוּשׁ פִּינִי וְגו'.

וְחַל"ם סְגְלָתוֹ לְחַלְמִים, שְׁבוּ נְאֻמַּר
וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סִלְמִים מְצָב אַרְצָה
וְכו', וְעוֹד חוּל"ם - מוּחַל
עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל. חַל"ם חָסֵר הוּא
ה"י מִן אֱלֹהִי"ם, שִׁלְשָׁה נִיצוּצוֹת
ל' מִן אֱלֹהִים - נִשְׁאָר א"ם,
שְׁנַאֲמַר בְּה פִי אִם לְבִינָה תְקָרָא,
וְלֹא צְרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בְּנְקוּדוֹת,
שֶׁהִיָּה נְתַבְּאָרוּ.

דָּבָר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ שְׂיֹדְעִים בְּמִצְוֵה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שְׁב"ת, אֲזַהְרֶתוֹ שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בַּט"ל מְלֹאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת, הִיא שִׁפְחָה רָעָה, שְׁעִטְנֹז, כְּלוּלָה מִשׁוֹר וְחִמּוֹר, שְׂאֵמֶר יַעֲקֹב וְיֵהִי לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר. עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר - שְׂאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלְטֵת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּבְשׁוּם זֶה אֶת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בַּה תְּלוּיִים כָּל שְׁמִירָתָן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ - זוּ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינּוּ שְׁמוֹר עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁנֹאמֵר בַּה מְחַלְלֶיהָ מוֹת יִימָת. מִי שֶׁמְכַנִּים בְּרִשׁוֹת שְׁלָה שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, שְׂרִשׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲוּם שִׁבְתָּ כְּמוֹ שִׁתְּחוּם וּגְבוּל שֶׁל הַיָּם, שְׁנֹאמֵר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם. וּמִי הוּא? וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם, וְאֵין יָם אֲלֵא תוֹרָה.

מִי שְׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבַהּ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמְךָ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלִשְׁלֵת לְכָלֵב - מִי שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלִשְׁלֹאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים שְׁנוֹשֵׁף אוֹתוֹ, וּבְגַלְלוֹ אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה סְמָא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלֶר מִצַּד שֶׁל אֵלוּ

דָּבָר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ דִידְעֵי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁאָה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שְׁב"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דְלֹא לְחַלְלָא בְּרֵתָא דְמְלָפָא בַט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאֵינוּן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שִׁפְחָה בִּישָׂא, שְׁעִטְנֹז, כְּלוּלָה מִשׁוֹר וְחִמּוֹר, דְּאָמַר יַעֲקֹב וְיֵהִי לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בְּרֵאשִׁית ל"ב ו'), עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר (שְׁמוֹת כ"ב ח'). דְּאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, דְּלֹא שְׁלֵטָא שִׁפְחָה בִּישָׂא עַל עֲלָמָא, וְוִי לִיָּה לְמָאן דְּאִשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שִׁבְתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כ"ב), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בַּה תְּלִיין כָּל שְׁמִירָתָן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֶתְקִרְיָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ (שְׁמוֹת ל"א טז), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמָאן דְּמְחַלֵּל לָהּ לֹא אִיהוּ נְטִיר מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶתְמַר בַּה (שֵׁם י"ד) מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת, מָאן דְּאֶעִיל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲוּם שִׁבְתָּ, כְּגוֹנוֹנָא דְּתַחֲוּם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֶתְמַר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם (יִרְמִיָּהוּ ה' כ"ב), וּמָאֵי נִיְהוּ וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם (הוֹשַׁע ב' כ'), וְלִית יָם אֲלֵא אוֹרֵייתָא.

מָאן דְּאֶעֱבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ חֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוֹ וּבַהּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךְ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וּבַהּ (בְּרֵאשִׁית א' ב'), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלִיא דְּשְׁלִשְׁלֹאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה מִשְׁלִשְׁלֹאָיָה, גְּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיִּסְוִרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תְּהִלִּים כ"ב כ"א), וְדָא סְמָא"ל דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלֶר, מְסַטְרָא דְּאֵלִין דְּקִשְׁרִין

לִיה בָּאוֹת דְּתַפְלִין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעִיה, וְקֶשֶׁר בְּתָרִין רִצּוּעִין עַל קַרְנָיו, דְּאִיהוּ שׁוֹר מוּעֵד.

שְׁקוּשְׂרִים אוֹתוֹ בָּאוֹת שֶׁל תַּפְלִין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל זְרוּעוֹ, וְקֶשֶׁר בְּשִׁמְי רִצּוּעוֹת עַל קַרְנָיו, שֶׁהוּא שׁוֹר מוּעֵד.

וּשְׁבִינְתָא שַׁבַּת יְחִידָה, אִיהִי רִשׁוֹת דְּיַחְוּדָא דְּעַלְמָא, דְּאִיהוּ גְבָהוּ עֶשְׂרֵי אַתְוּוֹן דְּשָׂמָא מְפָרְשׁ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יְהוּ"ה, עַנְיָג שַׁבַּת בְּהַפּוּכָא נַגְ"ע, מָאן דְּאִית לִיה וְלֹא מְקַיִים לִיה, אַתְהַפֵּן לִיה לְנַגְ"ע צְרַעַת, שַׁפְחָה דְּחַרִּיבַת בֵּיתִיה, וְנִתְּן אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה), וְדָא הוּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ בְּאַתְר דְּנִגְע צְרַעַת, חֲזַר בְּתִיבְתָא וּבְתֵירוּ הַכְּהֵן, דָּא מִיכָא"ל כְּהֵן גְּדוֹל, מְמַנָּא תַּחוֹת יַד חֶסֶד.

וּשְׁבִינְתָא שַׁבַּת יְחִידָה, הִיא רִשׁוֹת שֶׁל יַחְוּד שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא גְבָהוּ עֶשְׂרֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ - יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יְהוּ"ה. עַנְיָג שַׁבַּת בְּהַפּוּךְ - נַגְ"ע. מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ וְלֹא מְקַיֵּם אוֹתוֹ, מִתְהַפֵּן לוֹ לְנַגְ"ע צְרַעַת, שַׁפְחָה שֶׁמְחַרֶּבֶה בֵּיתוֹ, וְנִתְּן אֶת הַבַּיִת, אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו, וְזוֹהִי עֲנִיּוּת, שֶׁהִיא בְּמִקּוֹם שֶׁל נִגְע צְרַעַת. חֲזַר בְּתִשׁוּבָה, וּטְהַרוּ הַכְּהֵן - זֶה מִיכָא"ל כְּהֵן גְּדוֹל מְמַנָּא תַּחוֹת יַד חֶסֶד.

עַנְיָג אִיהוּ נְהָר יוֹצֵא מַעַדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגְּזֵן, דְּאִיהוּ עֵדוֹן נִשְׁמָתִין, ו' נְהָר דְּנַפְיָק מַעַדָן, מִבֵּין י"ה, וְלִית עֵדָן אֱלָא כְּתֵר עֲלִיּוֹן, דְּאִיהוּ מוּפְלָא וּמְכוּסָה, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בְּעֵדָן עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלְתָהּ (ישעיה סד א). לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגְּזֵן (בראשית ב ו) דָּא ה' תַּתְּאָה.

עַנְיָג הוּא נְהָר יוֹצֵא מַעַדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגְּזֵן, שֶׁהוּא עֵדוֹן הַנִּשְׁמוֹת. ו' נְהָר שִׁיּוּצָא מַעַדָן, מִבֵּין י"ה, וְאֵין עֵדָן אֱלָא כְּתֵר עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא מְפֹלָא וּמְכוּסָה, וּמִשּׁוּם כֵּן נֶאֱמַר בְּעֵדָן, עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלְתָהּ. לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגְּזֵן, זֶה ה' תַּתְּוֹנָה.

אַרְבַּעִים מְלַקְיֹת חֶסֶר חַד כְּחֻשְׁבֹן ט"ל, מָאן דְּנִטְרִיר לָהּ מְנִיָּהּ, נְחִית ט"ל עֲלֶיהָ, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו, ט"ל לְהַחֲיֹת הַמַּתִּים, וְעֲלִיהָ אוּקְמוּהוּ רַבְּנֵן דְּמִתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מְחִיָּהּ. (דף יב ע"ב) וְעוֹד וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ (דניאל יב א), אֲלִין דִּידְעִין בְּפַקוּדָא שְׁתִּיתָאָה דְּאַתְרֵימִיּוֹת בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית, בֵּי"ת תַּמָּן, דְּאַתְמַר עֲלָהּ גַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, וְדָרוּר קֵן לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יִדְעִין דְּדָרוּר קֵן לָהּ, וְאַתָּא דוּד לְמִימַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, אֱלָא דָּא מְצוֹת קֵן צְפוּר, דְּאִית בֵּיה כְּפָה רִזִּין, וְעֲלִיהָ אֶתְמַר גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, דְּכַתִּיב בְּגִינָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תַּפְלָה (ישעיה נו ז), דָּא בֵּי כְּנִישְׁתָּא, וְדָרוּר קֵן לָהּ דָּא בֵּי מְדַרְשָׁא, אֲשֶׁר

אַרְבַּעִים מְלַקְיֹת חֶסֶר אַחַת - כְּחֻשְׁבֹן ט"ל. מִי שֶׁשׁוֹמֵר אוֹתָהּ מֵהֶם, יוֹרֵד עֲלָיו ט"ל, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וּא"ו - ט"ל לְהַחֲיֹת מַתִּים. וְעֲלָיו בְּאָרוּ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמְשָׁנָה, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מְחִיָּהּ. וְעוֹד, וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ - אֱלוֹ שְׁיֹדְעִים בְּמַצּוֹה הַשְּׂשִׁית שֶׁנֶּרְמָזָה בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית - בֵּי"ת שֵׁם, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית וְדָרוּר קֵן לָהּ, וְהָרִי תִּינּוּקוֹת יוֹדְעִים שְׁדָרוּר קֵן לָהּ, וּבָא דוּד וְאֶמַר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ! אֱלָא זֶה מְצוֹת קֵן צְפוּר, שֵׁיֵשׁ כֵּה כְּפָה סוּדוֹת, וְעֲלִיהָ נֶאֱמַר גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, שְׁכַתוּב בְּשִׁבְלָה כִּי בֵּיתִי בֵּית תַּפְלָה - זֶה בֵּית הַכְּנֶסֶת. וְדָרוּר קֵן לָהּ -

זֶה בֵּית הַמְּדֻרָשׁ. אֲשֶׁר שְׁתֵּה
אֶפְרוּחֶיהָ - אֵלּוּ בְּעֲלֵי תוֹרָה,
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי קַבְּלָה,
שְׁבִגְלָלָם לֹא זֹזָה שְׁכִינָה
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. פֶּתַח
רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: וְהַמְשַׁפְּלִים
זָהְרוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ - אֵלּוּ
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
רְקוּמִים מִכָּל גּוּנֵי הָאֵשׁ - לְכֹן,
אָדָם, יָרֵק וְשָׁחַר, וּמֵהֶם נִפְרָדִים
לְכַמָּה גְּוִנִין.

וְכֹל הַגְּוִנִים הֵם מְרַקְמִים בְּעוֹר
שֶׁל גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהוּא בְּגֵן עֵדֶן,
וְהַרְקִיעַ בָּאֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מְצִיָּר
וּמְרַקֵּם מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִכְרָא בְּהֵם.
זָהְרוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת, וּבְהֵם מְאִירִים כּוֹכָבִים
בְּרַקִּיעַ הַבְּגֵן עֵדֶן, וְכֹלֵם מְאִירִים
בְּעֵינַיִם שֶׁל הַגּוֹף בְּגֵן עֵדֶן.

כְּזֹהַר - אֵלּוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה
שֶׁבְהֵם מְנַהֲגִים אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁל הַבְּגֵן. כְּזֹהַר - זוֹ
הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִיא תְּנוּעָה שֶׁל
אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת, שֶׁמְאִירוֹת
בְּפָנִים וּבְעֵינַיִם, וְהַנְּפֶשׁ הִיא כֹּלֵל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא שְׂתוּף שֶׁל הַגּוֹף.
הַרוּחַ הִיא כֹּלֵל הַנְּקֻדּוֹת
שֶׁמְאִירוֹת בְּעֵינַיִם.

קָם זָקֵן אֶחָד, פֶּתַח וְאָמַר: מִנּוּרָה
הַקְּדוּשָׁה, כְּמָה חִלּוֹת שׁוּמְרִים
עֲלֶיךָ בְּגֵן עֵדֶן, כְּמָה מַחְנוֹת
מְלֹאכִים מִסְתַּכְּלִים מִמְשַׁקּוּפֵי
הַרְקִיעַ בְּגֵן בְּזִמְן שֶׁתִּכְנַס לְשֵׁם,
וְכֹלֵם מִסְתַּכְּלִים בָּךְ, וּגּוּנֵי הַרְקִיעַ
בָּךְ זָהְרוּ, מִשּׁוּם שֶׁבָּךְ מְאִירָה
הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא זֹהַר הַרְקִיעַ,
וְהַבְּגֵן הוּא נִסְתָּר וְחֹתוּם עַד
שֶׁתִּכְנַס בּוֹ שְׁכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גֵּן נְעוּל אַחֲתֵי כֹלָה.

וְהַגְּוִנִים לֹא מְאִירִים בְּרַקִּיעַ עַד
שֶׁיִּכְנַס לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִיַּד כְּשֶׁיִּכְנַס לְשֵׁם, נֹאמַר בְּהֵם
נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

שְׁתֵּה אֶפְרוּחֶיהָ אֵלֶיךָ מְאִירֵי תוֹרָה, מְאִירֵי
מִשְׁנָה, מְאִירֵי קַבְּלָה, דְּבִגְיִנְהוּן לֹא זֹזָה שְׁכִינָתָא
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן
וְאָמַר, וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהַר
הַרְקִיעַ (דְּנִיבָל יב ג). אֵלֶיךָ אֲתוּוֹן, דְּאִינוּן לְבוּשֵׁי
דְּאוֹרֵייתָא, מְרַקְמֵן מִכָּל גְּוִנָא דְּנוּרָא, חָזוּר
וְסוּמְק וְיָרוּק וְאוּפָם, וּמְנַהֵן אֲתַפְּרִשֵׁן לְכַמָּה
גְּוִנִין.

וְכֹלֵהוּ גְּוִנִין, אִינוּן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּפָא
דְּכַר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינְתָא דְּעֵדֶן, וְרַקִּיעָא
בְּאֵלֶיךָ אֲתוּוֹן אִיהוּ מְצוּיָר וּמְרַקֵּם, בְּגִין
דְּכֵהוּן אֲתַבְּרִי.

זָהְרוּ אֵלֶיךָ נְקוּדֵיךָ דְּנְהִרִין בְּאֲתוּוֹן, וּבֵהוּן
נְהִירִין כְּכַבֵּיִא בְּרַקִּיעָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן,
וְכֹלֵהוּ נְהִירִין בְּעֵינֵיךָ דְּגוּפָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן.
כְּזֹהַר אֵלֶיךָ טַעְמֵי אוֹרֵייתָא, דְּכֵהוּן מִתְּנַהֲגִין
אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי, וּבֵהוּן גּוּפָא דְּגִנְתָא,
כְּזֹהַר דָּא נִשְׁמַתָּא, דְּאִיהִי תְּנוּעָה דְּאֲתוּוֹן
וּנְקוּדֵי, דְּנְהִרִין בְּאַנְפִּין וּבְעֵינֵיךָ, וְנִפְשָׁא אִיהִי
כֹּלֵלָא דְּאֲתוּוֹן, וְאִיהִי שְׂתוּפָא דְּגוּפָא, רוּחָא
אִיהִי כֹּלֵלָא דְּנְקוּדֵי דְּנְהִרִין בְּעֵינֵיךָ.

קָם סְבָא חַד פֶּתַח וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
כְּמָה חִלּוֹן נְטִרִין לָךְ בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן, כְּמָה
מְשַׁרְיִין דְּמְלֹאכִין מִסְתַּכְּלִין מִמְשַׁקּוּפֵי רַקִּיעָא
בְּגִנְתָא, בְּזִמְנָא דְּתַעוּל תַּמָּן, וְכֹלֵהוּ מִסְתַּכְּלִין
בָּךְ, וּגְוִנֵיךָ דְּרַקִּיעָא בָּךְ זָהְרוּ, בְּגִין דְּכָךְ נְהִירָא
שְׁכִינְתָא, דְּאִיהִי זֹהַר הַרְקִיעַ, וְגֵן אִיהוּ סְתִים
וְחֹתִים, עַד דְּתַעוּל בֵּיהּ שְׁכִינְתָא, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב גֵּן נְעוּל אַחֲתֵי כֹלָה (שִׁיר ד' יב).

וּגְוִנֵיךָ לֹא נְהִירִין בְּרַקִּיעָא עַד דְּתַעוּל תַּמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִיַּד דְּתַעוּל תַּמָּן,
אֲתַמַּר בְּהוּן נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת

אֱלֹהִים. מֵה זֶה מְרָאוֹת? אֵלֶּא מִ"ר אוֹת. מֵר - שְׁנֵאֲמַר בּוּ מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְפִּיז, וְהוּא אוֹת בְּצִבָּא שְׁלוֹ, לוֹ נִפְתָּחִים הִרְקִיעִים, וּבּוּ מְאִירִים כָּל הַגּוֹנִים שְׁלֵהֶם. וְכַעַת, מְנוּרָה הִקְדוּשָׁה, קוֹם וְתֹאִיר אֶת גּוֹנֵי הִרְקִיעַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתֹאִיר הַפּוֹכְבִּים בָּהֶם בְּנִקְדוּת, כְּמוֹ הַזֹּהַר הַזֶּה, כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁפָל הַנְּשֻׁמוֹת הִקְדוּשׁוֹת מִשֶּׁם נִגְזְרוּ. קָם הַמְּנוּרָה הִקְדוּשָׁה, פִּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר: וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת שְׁפָלָן כְּלוּלוֹת בְּאוֹת ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית. ב' הִיא בֵּית, בֵּית הַמְּקַדָּשׁ, שְׁשֶׁם מְאִירוֹת בָּהּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת. רֵאשִׁית נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ כְּמוֹ זֶה: ב, שְׁעָלֶיהָ נֹאֲמַר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה. תִּשַׁע נִקְדוּת תְּלוּיּוֹת מְמַנָּה, וְהִיא סִפִּיר גְּזֵרְתָם, עֲשִׁירִית לָהֶם.

וְאֵלּוּ הֵם שְׁמֵאִירִים בְּאוֹת ב', שְׁהִיא בֵּית הַמְּקַדָּשׁ שְׁלִמְעֵלָה, וְסִפִּירִים נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, וְאַחֲרֵי שֵׁהֶם מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, נִקְרְאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְיִוֶּרֶד בָּהֶם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְהֹאִיר בָּהֶם, שְׁעַל שְׁמוֹ נִקְרְאוּ, וְכָלֶם מְאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, אֵלּוּ הַסְּפִירוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְנִית, שְׁהִיא ב', כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר - בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְרַבּוֹת הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גִּגּוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים הַתּוֹמְכִים אוֹתָהּ, וְהֵם ו' ו' ו'. עֲלֵיהֶם נֹאֲמַר וְיִי הַעֲמֻדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף. שְׁלֹשֶׁת הַעֲמוּדִים, אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת שְׁתּוֹמְכִים לְבֵית, שְׁהוּא שְׁכִינָה. וְחֻשְׁקֵיהֶם, אֵלּוּ שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם לְכִין וּבְעֵז, וְעֲלֵיהֶם הַבֵּית עוֹמֵד, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן זֶה נִקְדָּה מִבְּפָנִים

אֱלֹהִים (יִחְזַקְאֵל א' א), מֵאֵי מְרָאוֹת אֵלֶּא מִ"ר אוֹת, מֵר דְּאִתְּמַר בֵּיה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְפִּיז (יִשְׁעִיהוּ לִג ז), וְאִיהוּ אוֹת בְּצִבָּא דִּילֵיה, לִיָּה מִתְּפַתְּחִין רְקִיעִין, וּבִיָּה נְהָרִין כָּל גְּוּוֹנִין דְּלֵהוֹן, וְכַעַן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוֹם נְהִיר גְּוּוֹנִין דְּרְקִיעָא בְּאַתְוּוֹן דְּאוֹרִיָּתָא, וְנִהִיר כְּכַבֵּיא בְּהוֹן בְּנִקְוֵי, כְּזֵהַר דְּא פְּרִסְיָא יִקְרָא, דְּכָל נְשֻׁמְתִין קְדִישִׁין מִתְּמָן אֲתַגְזְרוּ.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פִּתַח כְּמִלְקַדְמִין, וְאָמַר וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ אֵלִין אֲתוּוֹן, דְּכֻלְהוּ כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, בִּי מְקַדָּשָׁא, דְּתִמָּן בָּהּ נְהָרִין כָּל אֲתוּוֹן. רֵאשִׁית נִקְוֵדָה בְּהִיכְלֵיהָ, כְּגוֹוֹנָא דְּא ב, עֲלֵה אֲתִמַּר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה (תְּהֵלִים מֵה יד), תִּשַׁע נִקְוֵינִין תְּלִיין מִינָה, וְאִיהִי סִפִּיר גְּזֵרְתָם עֲשִׁירִית לוֹן.

וְאֵלִין אֵינּוֹן דְּנְהָרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי בִי מְקַדָּשָׁא דְּלְעֵילָא, וְסִפִּירִים אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל (שֵׁם יט ב), וְלִבְתַּר דְּאֵינּוֹן מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, אֲתַקְרִיאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְנִחִית בְּהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוֹן, דְּעַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִיאוּ, וְכֻלְהוּ נְהִירִין בְּאַתְוּוֹן אֵלִין סְפִירָן, וְאַתְוּוֹן דִּי בְּהוֹן אֲתַבְּנִיָּאת דְּאִיהִי ב', כְּגוֹוֹנָא דְּא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּמִלָּה בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית (מְשָׁלִי כד ג). וּבֵיתָא דְּא אִית לִיָּה תְּלַת גְּגִין, וְאֵינּוֹן תְּלַת עֲמוּדִין דְּסְמֻכִין לָהּ, וְאֵינּוֹן ו' ו' ו', עֲלֵיהוּ אֲתִמַּר וְיִי הַעֲמוּדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף (שְׁמוֹת כז ט), תְּלַת עֲמוּדִים אֵלִין תְּלַת אֲבָהֶן, דְּסְמֻכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְחֻשְׁקֵיהֶם אֵלִין תְּרִין סְמֻכֵי קְשׁוּט, דְּאִתְּמַר בְּהוֹן יִכִּין וּבְעֵז, וְעֲלֵיהוּ בֵּיתָא קִיָּמָא, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן (שֵׁם כו כח) דְּא נִקְוֵדָה מְלֻגָּאוּ, דְּסִתִּים

שנסתרת מבפנים. מברית זה ו',
התפשטות של אותה נקדה
ש' היא י', מברית ודאי מן קצה,
זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו
ה"א תחתונה. קשר של שלשת
העמודים שהם ווי העמודים זה
ח"י העולמים, שפך הם עולים
שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה
עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם.
ה' ה' פשוטעים מעמוד
האמצעי, שנקרא הברית
התיכון, נקראו אותם בריחים
על שמו. זהו שכתוב וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשפן.

ותקון המשפן היה ציור של
מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו
הציורים של הנקודות ורקמת
הגונים ששם, המשפלים יזהרו,
והכל בראשית - ב' ראשית, בה
והמשפלים יזהרו, פזר זה
אלה"ם, והוא הפסא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם
ואמר: מנורה הקדושה, חזר
בך! נכנסת לגן ונבהלת לצאת
משם, ומשם נכנסת למשפן
שהוא ציור של מעשה בראשית
ויצאת משם, יש לך לחזר לשם,
שהרי כמה חילות שומרים עליך
מהעם הקדוש לשמע מי
הציורים ששם, שהם כמו דיורי
השכינה, שנאמר בהם ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי
משפן ומנורה ומקדש ומזבח
ושלחן, הכל הוא דיוקן של
דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר:
ויעשו כל חכם לב בעשי
המלאכה וגו'. מה זה כל חכם
לב? אותו שהוא חכם בתחמה
ובל"ב נתיבות שלה, שהם
כלולים בששת ימי בראשית,
והינו שש משור, שהם ששת ימי
בראשית כלולים מעשר אמירות
ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים

מלגאו, מברית דא ו', אתפשטותא (ד) יג
ו"א) דהיא נקודה דאיהי י', מברית ודאי, מן
קצה דא ה' עלאה, אל הקצה דא ה' תפאה,
קשורא דתלת עמודים דאינון ווי העמודים,
דא ח"י עלמין, דכף אינון סלקין תלת ו' ו'
ו' לחושפן ח"י, דאיהו צדיק יסוד עולם, ה'
ה' פד נטלין מעמודא דאמצעיתא דאתקרי
הברית התיכון, אתקריאו אינון בריחים על
שמייה, הדא הוא דכתיב (שמות כו כז) וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשפן וכו'.

ותקונא דמשפנא הוה ציורא דעובדא
דבראשית, וגנתא דעדן, ובאלין
ציורין דנקודין, ורקימו דגוונין, דתמן
המשפלים יזהרו, וכלא בראשית, ב' ראשית,
בה והמשפלים יזהרו, פזר דא אלה"ם,
והוא הפס"א לחשבנא.

אדהכי הא סבא אתחזר כמלקדמין, ואמר
בוצינא קדישא, חזר בך, עאלת
לגנתא ואתבהילת לנפקא מתמן, ומתמן עאלת
למשפנא דאיהו ציור דעובדא דבראשית,
ונפקת מתמן, אית לך לאחזרא תמן, דהא
כמה חיילין נטרין לך מעמא קדישא, למשמע
מאן ציורין דתמן, דאינון פגוונא דדיוורין
דשכינתא, דאתמר בהון (שם כה ח) ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם, דודאי משפנא ומנרתא
ומקדשא ומדבחא ופתורא, פלא איהו דיוקנא
דדיוורין דשכינתא לעילא ותתא.

מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם
לב בעושי המלאכה וגו' (שם לו ז), מאי
כל חכם לב, ההוא דאיהו חכם בתחמה,
ובל"ב נתיבות דיליה, דאינון פלילן בשית
יומי דבראשית, והיינו שש משור, דאינון שית
יומי דבראשית פלילן מעשר אמירן ול"ב

שְׁבִילִין, דְּאִינוּן ל"ב זְמַנִּין אֱלֹהִיִּם בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית.

וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהוּן אֲשַׁתְּמוּדְעִין אַתּוּון, דְּאִתְמַר בְּהוּן יוֹדֵעַ הִיָּה בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְאִינוּן כ"ח אַתּוּון, וְאָרְבַּע סָרִי אַחַרְנִין גְּנִיזִין בְּהוּן, וְאֵלִין אִינוּן כ"ח אַתּוּון, בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהוּ אִתְמַר (תהלים קיא ו) פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, וּבִגְלוֹתָא אִסְתַּלַּק הָאִי כ"ח מְנַיְהוּ, וְאִתְמַר בְּהוּן (איכה א ו) וַיִּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדְף, וּבְגִין דָּא אֲמַרִין בְּקַדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, לְקַבֵּל כ"ח אַתּוּון אַחַרְנִין, דְּאִית בְּאֵלִין שְׁבַע תִּיבִין דְּאִינוּן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחַרְנִין אִינוּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאוֹר הַנֵּר, וּבְאֵלִין י"ד אַתּוּון אוֹמָאָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יז טז) פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

אֱלֹהִיִּם שְׁבַמְעֵשָׂה בְּרָאשִׁית. וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהֵם נוֹדְעִים הָאוֹתִיּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם, יוֹדֵעַ הִיָּה בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וְאָרֶץ, וְהֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת וְאָרְבַּע עֶשְׂרֵה אַחֲרוֹת גְּנִיזוֹת בְּהֵן, וְאֵלוּ הֵן כ"ח אוֹתִיּוֹת בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהֶן נֹאֲמַר פַּח מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ. וּבִגְלוֹת הַסְּתַלַּק כ"ח זֶה מֵהֶם, וְנֹאֲמַר בְּהֵם וַיִּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדְף. וּמִשׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּקַדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, כְּנִגְדַּ כ"ח אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת שֵׁשׁ בְּאֵלוּ שְׁבַע הַתְּבוֹת, שְׁחֵן אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. וְזֶהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחֲרוֹת, הֵם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן: אֹר לְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאוֹר הַנֵּר. וּבְאֵלֵהּ הִי"ד אוֹתִיּוֹת שְׁבֻעָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

קָם הַזֶּקֶן וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בּוֹדָאִי אֵלוּ אַרְבַּעַה עֶשֶׂר שֶׁל פּוּרִים הֵם, בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹ וּבַחֲמֵשָׁה עֶשֶׂר בּוֹ - זֶה י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִים שֶׁל כ"ח הֵם אֹר אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, י"ד רֵאשׁוֹנִים שֶׁל כ"ח, י"ד הַשְּׁנָיִים הֵם בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם וְכוּ', וְהֵם י"ד פְּרָקִי יד זְמִין וַיִּד שְׁמַאל וַי"ד פְּרָקִי הַגּוּף, וְהֵם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שֶׁל זְרוּעַ זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֶׁל שׁוֹק שְׁמַאל, וְשְׁנַיִם שֶׁל הַגּוּף. וְסוּד הַדְּבָר - וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה, וְהַפֵּל זֶה כְּמוֹ זֶה - תְּקוּן הַגּוּף כְּתוּב

קָם סָבָא וְאָמַר, בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, בּוֹדָאִי אֵלִין אַרְבַּע סָרִי דְּפוּרִים אִינוּן, בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר בּוֹ וּבַחֲמֵשָׁה עֶשֶׂר בּוֹ דָּא י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִין דְּכ"ח אִינוּן אֹר אַרְבַּעַה עֶשֶׂר י"ד קַדְמָאִין דְּכ"ח, י"ד תְּנַיְינִין אִינוּן בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר יוֹם וְכוּ' (במדבר ט ה). וְאִינוּן י"ד פְּרָקִין דִּי"ד יְמִינָא, וַי"ד שְׁמַאלָא, וַי"ד פְּרָקִין דְּגוּפָא, וְאִינוּן תְּלַת פְּרָקִין דְּדְרוּעָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא שְׁמַאלָא, וְתִרִין דְּגוּפָא, וְרִזָּא דְּמִלָּה שְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה וְכוּ' (מלכים א ז כה), וְכֹלָא דָּא כְּגוּוֹנָא דְדָא, תְּקוּוֹנָא

דְּגוּפָא כְּתוּבָא דְּמִשְׁכָּנָא, הָא תְּלַת זְמַנִּין אַרְבַּע סָרִי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עֶשֶׂר

המשכן. הרי שלש פעמים
ארבעה עשר: פורים בארבעה
עשר בו, פסח אור לארבעה
עשר, שלישי - בראשון
בארבעה עשר יום, ועולים
לארבעים ושנים ימים, וזהו
ויעשו כל חכם לב.

ועשו ארון - זה שבת, שמשכן
הוא שש משזר, כולל ששה ימי
בראשית, שהם שתי זרועות -
חסד וגבורה, וגוף - העמוד
האמצעי, ושתי שוקים - שני
נביאי אמת, וצדיק אות ברית
ביניהם. המשכן, שכניה
התחתונה כלולה מכל תקוני
הגוף. צלע המשכן זה
מטטרו"ן, שפחה של הגבורה,
עליה נאמר עצם מעצמי, עצם
השמים לטהר. ארון ודאי זה
ל"ב, אש דולקת, כולל ל"ב
נתיבות, והוא שבת, ובו שכניה
עליונה שהיא תורת חכם, ובה
לב מבין, והיא נשמה יתרה
בשבת, היא חרות של שבת
שבגללה לא שולטים בעלי
הגיהנם על העולם. ומיהו
הגיהנם בגוף? זה הפכד, והיא
מזבח הנחשת להעבירו מן
העולם, ובכבד מרה, גיהנם
שבוערת בו.

בפרת הלב, זו פרישת סכת
שלום, שנאמר בה הפורש סכת
שלום. מנורה זה הראש, ושבעה
נרותיה עליה - הם שתי אזנים,
ושתי עינים, ושני נקבי החטם,
ופה, ומנורה לימין, ונאמר בה,
הרוצה להחכים - ידרים, משום
ששם המוח בראש, והחכמה
שורה בראש, ובו מאירה
המנורה, משום שהוא שמן,
שנאמר בו פשמן הטוב על
הראש. פנפי הראה נאמר ויהיו
הפרכים פרשי כנפים למעלה
סככים בכנפיהם על הפרת, זה פפרת הלב.

בו, פסח אור לארבעה עשר, תליתאה בראשון
בארבעה עשר יום, וסלקין לארבעין ותריין
יומין, ודא איהו ויעשו כל חכם לב וכו' (שמות
לו ח).

ועשו ארון דא שבת, דמשפנא איהו שש
משזר, כליל שית יומין דבראשית,
דאינון תריין דרועין חסד וגבורה, וגוף עמודא
דאמצעיתא, ותריין שוקין תריין נביאי קשוט,
וצדיק אות ברית ביניהו, משפנא שכנינתא
תתאה כלילא מפלהו תקונין דגופא, צלע
המשפן דא מטטרו"ן, שפחה דמטרוניתא
עלה (דף יג ע"ב) אתמר (בראשית ב כג) עצם מעצמי,
עצם השמים לטהר (שמות כד ו), ארון ודאי דא
ל"ב, נור דליק, כליל ל"ב נתיבות, ואיהו
שבת, וביה שכנינתא עלאה, דאיהי תורת חכם,
ובה לב מבין, ואיהו נשמה יתירה דשבת,
ואיהו חירו דשבת, דבגינה לא שלטין מארי
דגיהנם על עלמא, ומאי ניהו גיהנם בגופא,
דא פכד, ואיהי מזבח הנחשת, לאעברא ליה
מעלמא, וכבד ביה מרה גיהנם דאוקיד ביה.
בפרת הלב דא פרישו דספת שלום, דאתמר
בה הפורש ספת שלום, מנרתא דא
רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תריין
אודנין, ותריין עינין, ותריין נוקבי חוטמא,
ופומא, ומנרתא לימינא, ואתמר בה הרוצה
להחכים ידרים, בגין דתמן מוחא ברישא,
וחכמה במוחא שריא, וביה נהיר מנרתא, בגין
דאיהו משחא, דאתמר ביה (תהלים קלג ב) פשמן
הטוב על הראש, פנפי ריאה, עלייהו
אתמר (שמות כה כ) והיו הפרכים פורשי כנפים
למעלה, סככים בכנפיהם על הפרת, דא
כפרת הלב.

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

השם לעולם הבא. וכבר גם ידוע מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה דרך על ידי למוד הנסתור וספר הזהר תבוא הגאולה ויצילנו השם מכמה פגעים וגזרות רעות וכו'.

(ארץ נושנת, סגלות ותפלות להרב אברהם בן יעקב הכהן)

כ) על ידי למוד הנסתרות אפילו שעה אחת כל מה שילמד בפשט מתעטר באותו הלמוד

שם: "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך נצח" כמו שאמרו זכרונם לברכה דבזמן דישי יחוד עליון הזמן מסגל ברזי התורה וכתב הרב אלי"ע זכרוננו לברכה בהקדמת ספרו דעל ידי למוד הנסתרות אפילו שעה אחת כל מה שילמד בפשט מתעטר באותו הלמוד יעוין שם. וזהו תודיעני ארח חיים שהוא רמז לרזי התורה דעל ידי זה יזכה לאור באור החיים הנצחיים בגן עדן של מעלה.

(באר לחי להגאון הצדיק שלום עגיב, ליוורנו שנת תרח"ם לפרט קטן על ידי אליהו בן אמוזג ס"ט)

כא) נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים

בכלל נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים, ובפרט מוסרי הזהר הקדוש שלשונם הקדושה משפיע מאד לטובה על הנפש, וכמדמני שיצא ספר שבו ערוכים רק מוסרי הזהר הקדוש שאפשר להבינם בנקל, וכמו כן מלקטים הם ב"חק לישראל", כי כל קטעי הזהר הקדוש אשר שם הנם קטעים מוסריים.

וכידוע שלמוד הזהר הקדוש מועיל מאד לקדש את נפש האדם, ולכן טוב שיקרא בזה כמה דפים בכל יום בהתלהבות, וללא ספק שיפעל בו למוד זה להתייש יצרו הרע, כי גם הגירסא ללא הבנה בספר הזהר הקדוש מועילה לשמה מאד כמבאר בספרים הקדושים, וכל שכן כאשר קורא מוסרי הזהר בלשונו ומבינם בודאי שיועיל מאד.

כב) סגלה לטמטום הלב – "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוף וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא סגלה.

והנה לשונו של הספר "מאה שערים" (אמרי קדש): טמטום הלב הוא שנעשה הלב אבן, יש לזה עצה היעוצה, והבחירה בנד האדם, והיא ללמד ספר הזהר, כי "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוף וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא "סגלה".

והרב מקאמרנא (נתיב מצוותיה, שביל התורה א' סימן לא) כותב בענין מעלת למוד הזהר: וראוי לקבץ עצמו ללמד 5 דפים זהר בכל יום, והוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה, ולכלות קוצים מדות רעות ותאוות רעות, לזכות לנעם השם, וכן נתן מרן האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר 5 דפין זהר או תקונים בכל יום.

(אור לנתיבתי, הרב יעקב ישראל לוגאסי תשס"ה הנתיב הששה עשר - נתיב המוסר)

לימוד היומי - ג אלול

[ביום דרך פרשת בחקותי להגאון העדיק יחיאל מיכל
זילבער שליט"א]

כג) יש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו

בקרבן אהרן על תורת פהנים וזה לשונו: שיש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו, ולפי שבזה הלמוד מעולם לא ישג הסוף והתכלית בו שכל מה שישגי האדם מזה עדין יש בה יותר ויותר באפן שתמיד האדם הולך בה, כי כל עוד שלא ישג תכלית התנועה לא נפסק התנועה ולזה אמר בלמוד זה תלכו ואמרו זכרוכם לברכה עמלים לפי שהוא טרח גדול ודבר קשה ההשגה, והב' הלמוד בפשטי התורה ובהבנת הדינים והמצוות לעשותם

כתקנם ולזה הלמוד קרא שמירה שהוא שמירת הדין וההלכה בלב כדי לעשות אותו שלא עם הארץ חסיד הנה זה פרושו כפי גרסת רש"י זכרוננו לברכה והרא"ם זכרוננו לברכה.

אבל כפי גרסת ספרינו דגריס כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מצוות אמור אין אנו צריכים לזה, אלא שהמצוות להיותם נחלקים לשנים השמירה מעשות מה שנצטוינו שלא לעשות והשנית העשה במה שנצטוינו לעשות והם מצוות עשה ומצוות לא תעשה, על זה אמר כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מה שצטרף לומר במצוות שהוא לא תעשה ועשה אמור, ואם כן מה אני מקים אם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בעיון התורה וקרא לעיון התורה הליכה כפי זה לפי שאין התכלית בלמוד הלמוד אלא המעשה הוא התכלית ואם כן בהיות האדם לומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג תכלית חוצה לו והוא המעשה עד כאן לשונו. המבאר מדבריו **דיש שני אפנים לפרש לשון הליכה האמור בעמל התורה חדא למוד והבנת סודות התורה והחכמה הכמוסה בה**, ועוד יש בה עמל העיון שתכליתו המעשה ועל ידי שלומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג התכלית שהוא המעשה. (טז)

כד) למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס

הגאון רבי יצחק הוטנר זכר צדיק לברכה אמר לי באחד השיחים שלמוד הנגלה נקרא בלשון "הליכה" ואלו למוד הנסתר **נקרא בלשון "טיול" בפרדס** (עין רמב"ם פרק ד' מהלכות יסודי התורה הלכה י"ג).

— לימוד היומי - ד אלול —

כה) הגר"א: טיול בפרדס הינו סתרי תורה

ומובא ברמ"א יורה דעה (סימן רמ"ו סעיף א') שלמוד שאר החכמות הוא הנקרא טיול בפרדס ואין לאדם לטייל בפרדס רק לאחר שמלא כרסו בבשר ויין והוא לידע אסור והתר ודיני המצוות,

ובבאור הגר"א שם סעיף קטן י"ח שחלק בלשון חריף על הרמ"א והרמב"ם ומפרש הגר"א שטיול בפרדס הינו סתרי תורה.

והסביר שהליכה היא אל מקום מסוים וצריך הוא להגיע אל מטרת הליכתו וכן יודע הוא להעריך אם הוא מתקדם אל היעד וכמה מהלך דרכו, כן למוד הנגלה הוא להגיע אל התכלית שהוא אסוקי שמעתי את אליבא דהלכתא ויודע הוא להעריך מהלך עיונו ותלמודו היכן הוא עומד בדרכו אל המטרה, מה שאין כן טיול מעצם טיבו אינו חותר להגיע לשום מקום אלא יכול הוא לטייל להנאתו הלוך ושוב. והוסיף בחן שיחתו אבל על כל צעד ושעל הוא שואף אויר צח המחיה נפשו, כן הוא למוד סתרי תורה שאינו חותר להגיע לתכלית מסוים ואפשר יעסק בעמק עיונו ברצוא ושוב אבל שואף אל עמק נשמתו אויר צח המטהר ומרומם את נפשו ודברי פי חכם חן.

(בגים דרך)

כו) יש מעלה באמירת קטעי זהר אף על פי שלא מבין מה שקורא

והנה בהיותי בזה נקדים ונאמר שפשוט הדבר שאין לטען דלענין למוד הזהר (הנמצא בתקון) כל מי שלא מבין כלל בסתרי תורה לכאורה אין לו תועלת בקריאתו, ומסתמא הרי עדיף שילמדו דבר שהם מבינים וכו', כי כבר גלו לנו רבותינו ממש איפכא בזה, וכמו שכתב הרב חיד"א זכרוננו לברכה להדיא (שם) בזה הלשון "והתקון הלז בנוי ומשכלל על פי הסוד, רוח יזרעו, כי הגם כי לא ידעו רזי התורה מפל מקום חיובא רמיא עלייהו ללמד הסדר הלז בכלל כל ישראל", עד כאן לשונו.

ושוב ידועים הם דברי החיד"א זכרוננו לברכה מה שכתב בספרו מורה באצבע (אות מד) וזה לשונו "למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו הוא תקון גדול לנשמה וכו' עין שם. וכן בספרו שם הגדולים (ערך ספר הבהיר) האריך בזה.

(כז) אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמד כמו שיודע

ומצאתי שגם בספר פלא יועץ (ערך זהר) כתב בחשיבות הענין של למוד הזהר אף על פי שאינו מבין את מה שקורא וזה לשונו, "למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אף אין דעתו משגת, או אין לו מי שילמדנו, ולומד כמה שיודע, בנדאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמד כמו שיודע. עד כאן תכן דבריו עין שם.

— לימוד היומי - האלול —

עוד ראיתי בשאלות ותשובות וישב הים (חלק ב' סימן י"ב) שהזכיר את מה שכתב מורנו הרב רבי יעקב צמח זכרוננו לברכה בענין חג השבועות בפרט, לאחר שהזכיר שם את סדר הלמוד כתב בזה הלשון "ואחר כך צריך לקרות בספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו כנודע מכמה טעמים. עד כאן לשונו.

וכן כתב בספר כסא מלך על התקונים (תקון מ"ג אות ס') וזה לשונו "כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת שלא יעשה למוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו. ושוב מוכח בנדון דידן שנדאי ראוי לנו ללמד בליל שבועות בתקון המתקן לנו מפי רבותינו הקדושים, וחלילה לנו לומר שיסדו אותו עבור בעלי בתים ועמי ארצות שאינם יודעים איך ללמד, כי

רְאִינוּ מִמֶּשׁ הַהֶפֶךְ שְׁמִיחָד וּמְסָגֵל בְּיוֹתֵר לְבָנֵי תוֹרָה וּבְמִיחָד לְמַבְיָנִים בְּתוֹרַת הַנְּסֻתָּה. וּבְכֶךָ יִשְׁלִימוּ אֶת הַתְּקוּן הָרְאוּי לְאוֹתוֹ לִילָה. וְאֵין לְטַעַן וְלוֹמֵר מִכֵּיּוֹן שְׂאִינוּ מִבֵּין בְּדַבְּרֵי הַזֶּהָר אֵין בּוֹ שׁוּם תּוֹעֵלַת בְּאַמִּירְתּוֹ וְזֶה אֵינוֹ כְּדַפְּרֵשְׁנוּ. וְהִנֵּה לְמוֹד הַתְּקוּן בְּלִיל שְׁבוּעוֹת יִסּוּדְתּוֹ בְּהֶרְרֵי קִדְשׁ וְנִתְיַסַּד עַל אֲדָנֵי פֶז עַל פִּי הַרְשָׁב"י וְהָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, וְכֵיּוֹן שְׁהֵם יִסְדּוּ וְתִקְנוּ מִנְהַג זֶה וְדַאי שְׁהֵם יִקְבְּעוּ אֶת הַלְמוֹד הָרְאוּי וְהַמְּסָגֵל לְאוֹתוֹ לִילָה, וְלִכֵּן לֹא נוֹכַל לְבָנוֹת בְּמוֹת לְעֶצְמָנוּ וְכו'.

(בְּנִים חֲבִיבִים – דָּף תכ"ה הַרְבֵּ אֱלִיָּהוּ הַלּוֹי יִנְאִי תַשֵּׁס"ד לִיקוּוֹד)

- פָּרָק לֹא -

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֱלִיהוּ מִנִּי זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה

(א) בְּרַפְתָּ אֱלִיהוּ תִשְׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם - לְהֵרֵב הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ
סְלִימָאן אֱלִיהוּ מִנִּי זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ אָמֵן

הַקִּדְמָה מֵהַמְּגִיחַ נר"ו

יִשְׁתַּבַּח הַבוֹרָא וַיִּתְפָּאֵר הַיּוֹצֵר יֵשׁ מֵאֵין בְּחֻמְקָה וְעֵשָׂה הַכֹּל
בְּתַבּוּנָה וּבְחֵר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים לְהִיּוֹת תְּרוּמַת וּסְגֻלַת הַנְּבִרָאִים
וְהַנְּחִילָנוּ חֻמְדָּה גְּנוּזָה וַיִּקְרָה, חֻמְקָה מִפְּאֲרָה לְיִהוּדִים הַיְתֵה אוֹרָה זוֹ
תּוֹרָה לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת וְחַי עוֹלָם נֹטַע בְּתוֹכָנוּ הַרְחֵמֵן הוּא יִפְתַּח לָבָנוּ בְּתוֹרָתוֹ
אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מָה אֲשִׁיב לַהֲשֵׁם כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי, אוֹדָה הַשֵּׁם מְאֹד בְּפִי וּבִתְוֹךְ
רַבִּים אֶהְלָלָנוּ עַל שֶׁחֲחִינוּ וְקִיָּמְנוּ וְהַגִּיעֵנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.

בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אוֹדִיעַ נֶאֱמָנָה עַל אוֹדוֹת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל
מוֹרֵינוּ וְרַבֵּינוּ וְעֵטְרַת רֵאשֵׁנוּ חֲסִידָא קְדִישָׁא הַמְּקַבֵּל הָאֱלוֹהַי כְּבוֹד
מוֹרֵינוּ הַרַב רַבִּי חֲכָם רַבִּי אֱלִיהוּ סְלִימָאן מִנִּי זְכָרוֹנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה כִּי הִזָּה גְּנוּז וְצָפוֹן בְּכַתֵּב יָד אֶצֶל הַגָּאוֹן
מוֹפֵת דּוֹרָנוּ מִן הַמְּקַבֵּל הָאֱלוֹהִי חֲכָם רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זְכָר צַדִּיק
וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה וְחֵלֶק מִמֶּנּוּ אֶצֶל הַרַב הַגָּאוֹן חֲכָם רַבִּי עוֹבְדֵיָה הַדָּאָה
שְׁלִיט"א חֲבֵר הַרְבֵּנוֹת הַרְאִשִׁית לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּאִיל בְּטוֹבוֹ לְמַסֵּר

לנו אותו בכדי להוציאו לאור ועודד וזרז אותנו להוציאו שעה אחת קדם בכדי להביא תועלת לרבים שיהנו מאורו וכבר הוציא לאור חלק מהם בפרט החדושים על הקדמת רחובות הנקר בספרו דעה והשכל הנלויים עם ספר שאלות ותשובות ישכיל עבדי, ישלם השם פעלו ותהי משכרתו שלמה אמן. וצרפתים וחרפתים יחד והיו לאחד וחלקתים לשני חלקים, חלק א' הוא סובב והולך לבאר ספר עולת תמיד ושער הכונות ויחוד המרכבה וחלק מהסדור, וחלק ב' סובב והולך על תקון חצות ונהר שלום והקדמת רחובות הנקר והסדור ושער המצוות וסדר מערכות ופסק של שמטה וכו'.

ומיתר להסביר על ערך הספר הקדוש הזה כמה תועלתו רבה שפותח עינים לכל אחד שנכנס בקדש לסדר הקבלה והיה נתקל בכמה קשיות והיות מפנק אחד על משנהו וכבוד מר"ן המחבר זכרונו לחיי העולם הבא זכר צדיק וקדוש לברכה סלל לנו דרך קלה וישרה להבין עמק הענינים על בורים ומזה נראה כמה פחו גדול וכמה השקיע מרבית זמנו ימים ולילות בכדי לעמד על מדותן של דברים וזה חלק אחד מששים ספרים שחבר אותם ונפלו בידי האויב בירושלים העתיקה וזה חלקנו שהשם יתברך זכנו להוציא לאור שארית הפליטה וידוע מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על שלשה דברים העולם עומד זה הראשון ואחריו מתעתדים עוד ב' ספרים טובים השנים, השני מערכות והשלישי פרוש על עץ חיים ומבוא שערים ואוצרות חיים ואנו תקנה שכל אחד יתן ידו ויביאו האנשים בידם כיז השם הטובה עליהם בכדי להעלותם על מכבש הדפוס ויפה שעה אחת קדם וזה בודאי מקרב הגאלה.

— לימוד היומי - ז אלול —

וחובה מטלת על כל אחד מישראל ללמד חכמת הקבלה כמו שחובה מטלת עליו ללמד פשט התורה ולא יכול לפטר את עצמו בלמוד הפשט לבד כמו שכתב הרב פסא מלך בתקון ל' וזה לשונו נתיב תניינא זה המאמר הביאו מוריניו הרב חיים ויטאל זכרונו לברכה בהקדמתו לעץ חיים להודיע כמה גדל החיוב על הלומדים החרדים לדבר השם, ללמד קבלה, וענשם כמה גדול

אם אינם לומדים, כי יעשה בשעה אחד בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה ומפרש כל זה בספר הזהר כי גדול כחה לקרב הגאלה ואם לא ילמדו ווי לון דגרמין עניותא שלא תאמר כמה עשירים יש שאין מקפידים אם יבוא משיח או לאו כי יש להם על מה שיסמכו וישימו זהב כסלם לזה אמר דגרמין עניותא ישתוקקו ולא ימצאוהו.

וכתב עוד בתקון מ"ג וזה לשונו: טב ליה דלא יתברי ולא יוליף הדין אורייתא דבכתב ודבעל פה אם היה עם הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא פרסו בשר ויין אבל מאן דאוליף תורה שבכתב בשר לחמה של תורה ושתה יין תורה שבעל פה ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבה פוגם בלמודו וטב ליה דלא יוליף לה כי אחזר עלמא לסוד שבירת הפלים שמגביר הקלפות וגרים עניותא וזה גרם הגלות. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדנו קבלה, או מחבר, או מתוך ספרים, ומתירשל, גורם ארץ גלותא.

ובפרוש אמר אליהו זכרונו לברכה לרשב"י עליו השלום דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתראה בסוף יומיאי וביה יפקון מן גלותא, ומגדל הענש שכתב רחמנא ליצלן "ווי ליה טב ליה דלא יתברי ולא יוליף", ממנו יודע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד קבלה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

❖ לימוד היומי - ח אלול ❖

(ב) אלא ודאי למודו כל השנה אינו פלום, אם אינו מעטרו ביזום אחד בלמוד הקבלה כי שקול הוא כנגד כלם

ואין צורך להאריך בראיות לזה המפרשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"י זכרונו לחיי העולם הבא גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי הרב זכרונו לחיי העולם הבא למדקדק בו כי קיים לן תורה

מגנה ומצלה אפילו בעידנא דלא אתעסק בה ואיך אמר טב ליה דלא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ודבעל פה שהיא משנה וגמרא שאין לך מדה טובה הימנה, **אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום, אם אינו מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה כי שקול הוא כנגד כלם** וזה שכתוב "וגריס דלא ישתדלון בהון", דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפילו יום אחד לשנה תורתו בלה עושה פרות למעלה וכל שכן **אם קובע עת להשם שעה אחת בכל לילה אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל עד כאן לשונו.**

וכתב רבינו מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא עוד על מה שכתוב בזהר שיר השירים על הפסוק "**הגידה לי שאהבה נפשי**" וזה לשונו: זכאין אינון כל דמשתדלין בחכמתא דמריהון ואינון דעין ומסתכלין ברזין עילאין בגין דבר נש פד נפיק מהאי עלמא דהא אסתלקו מיניה כל דינין דעלמא ולא עוד אלא **דמתפתחון ליה תריסר תרעי דאפרסמונא דכנא** וכו' חכמתא דאיצטריך ליה לבר נש למינדע ולאסתכלא ברזין דמאריה חד למינדע ליה לגופיה ולאשתמודע מאן איהו ואיך איהו ותיקונא דגופא היאך אתתקון והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמיה מלכא דכולא וחד למינדע ולאסתכלא ברזין דנשמתין מאי היא האי נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא דאיהו ביה, ועל מה יתתקון. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא, לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתכל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אפילו אית ביה עובדין טבין סגיאיין, מפקין ליה מכל תרעי דההוא עלמא.

פוק חמי מאי כתיב הכא, הגידה לי, אימא לי רזין דחכמתא עילאה, איך אנת רעי ואנהיגת בההוא עלמא עילאה. אוליף לי רזין דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא. בגין דלא אהוי